

Π. ΠΕΡΔΙΚΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΑΒΣ, Άριθ. 968-20
Χρονολογία 21-6-62

ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΝ
ΔΙΚΑΙΟΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΣΙΣ	73989
ΜΡ	
Ν.	
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

00173989

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ
Ε Μ Π Ο Ρ Ι Κ Ο Υ Ν Ο Μ Ο Υ
ΠΕΡΙ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ

 § 1.
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑΙ

Ι.- ΦΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ.- Τό δίκαιον τῆς πτωχεύσεως εἶνε ἐνεῖνο τό τιμῆμα τῆς ἐμπορικῆς νομοθεσίας, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τόν ἔμπορον κατά τήν φθίνουσαν περίοδον τῆς ἐπαγγελματικῆς του σταδιοδρομίας, δηλαδή τήν περίοδον τῆς παρακμῆς. Κατά τήν ἀνάπτυξιν τοῦ δικαίου τῶν ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν (ἴδομεν ὅτι αἱ ἐταιρεῖαι διέρχονται στάδιον δράσεως καί μετά τήν διάλυσίν των στάδιον ἐκκαθαρίσεως. Οὕτως ὅλοι οἱ ἔμποροι (φυσικά καί νομικά πρόσωπα) ὑπόκεινται εἰς ἀναγκαστικήν ἐκκαθάρισιν καί παῦσιν τῆς ἐμπορικῆς των δραστηριότητος, ὅταν παρακμάσουν καί ἀστοχήσουν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των.

Μεταξύ πτωχεύσεως καί ἐκκαθαρίσεως ἐταιρειῶν ὑπάρχει ἡ διαφορά ὅτι ἡ μέν ἐκκαθάρισις εἶνε ἐκουσία, ἡ ἐπέρχεται ὡς ἀναγκαῖα συνέπεια τῆς διαλύσεως, ἐνῶ ἡ πτώχευσις εἶνε βίαία καί ἀναγκαστική ἐκποίησης τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου χάριν τῶν φανειστῶν του, οἱ ὅποιοι θά ὑποστοῦν καί ζημίαν, λόγῳ ἀνεπαρκείας τοῦ ἐνεργητικοῦ.

Τό δίκαιον τῆς πτωχεύσεως ἐκτείνεται εἰς δύο διάφορα ἀπ' ἀλλήλων νομικά θέματα. Ἀφ' ἐνός μέν ρυθμίζει τήν νομικήν κατάστασιν τοῦ ἐμπόρου κατά τό στάδιον τῆς φθινούσης ἐπαγγελματικῆς του ὑποστάσεως. Ἀφ' ἑτέρου ρυθμίζει τόν τρόπον καί

τὴν ὅλην διαδικασίαν τῆς ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου ἔμπορου ἐν τῇ προσπαθείᾳ δικαίας καὶ συμμετρικῆς ἱκανοποιήσεως τῶν πιστωτῶν του. Ἐμφανίζεται οὕτω δισυπόστατον, ὡς οὐσιαστικὸν ἰδιωτικὸν δίκαιον εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν καὶ ὡς δικονομικὸν δίκαιον, ἐκτελέσεως εἰς τὴν δευτέραν.

II.- ΔΙΤΤΗ ΦΥΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ.- Ἀπαντῶνται εἰς τὸ Πτωχευτικὸν δίκαιον κατὰ τάνωτέρω δύο κατηγοριῶν νομικοὶ κανόνες, • οἱ ρυθμίζοντες τὴν νομιμὴν κατὰστασιν τοῦ ἔμπορου ἐν πτωχεύσει οἵτινες ἀποτελοῦσι οὐσιαστικὸν ἰδιωτικὸν δίκαιον (ἰδίως τὴν δικαιοπρακτικὴν του ἱκανότητα καὶ τὴν ἔναντι τῆς περιουσίας του θέσιν του) καὶ • οἱ διέποντες τὴν διὰ τῆς ἐκτελέσεως διαδικασίαν ὁμαδικῆς ἱκανοποιήσεως τῶν πιστωτῶν του ἐκ τῆς περιουσίας του, • ἵτινες ἀποτελοῦσι δικονομικὸν δίκαιον ἐκτελέσεως.

Ἀναλόγως τῆς βαρύτητος ἧτις ἀποδίδεται εἰς τοὺς συγκροτοῦντας τὸ Πτωχευτικὸν δίκαιον κανόνας κατετάγη τοῦτο εἴτε εἰς τὸ Ἐμπορικόν, εἴτε εἰς τὸ Δικονομικὸν δίκαιον. Αἱ νομοθεσίαι τοῦ Γαλλικοῦ κύκλου ἠκολούθησαν τὴν πρώτην ἐκδοχὴν, ἐθεώρησαν δηλαδὴ ἐπικρατεστέραν τὴν φύσιν τοῦ Πτωχευτικοῦ, ὡς ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τὸ κατέστησαν ἐξάρτημα τοῦ Ἐμπορικοῦ.

Ὁ Κύκλος τῶν Γερμανικῶν νομοθεσιῶν ἀντιθέτως, ἄφησε τὴν πλάστιγγα νὰ κλίνη πρὸς τὴν δικονομικὴν πλευράν, οὕτω δὲ ἐθεωρήθη τὸ Πτωχευτικὸν τμῆμα τοῦ Δικονομικοῦ δικαίου ἐπεκταθὲν μάλιστα καὶ εἰς μὴ ἔμπορους. Διὰ τὰς Γερμανικὰς Νομοθεσίας ἡ πτωχευτικὴ διαδικασία ἀποτελεῖ τρόπον ἱκανο-

ποιήσεως τῶν πιστωτῶν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου καθ' ὃν τρόπον ἀποτελεῖ ἡ ἀτομικὴ ἐκτέλεσις μέθοδον ἱκανοποιήσεως τῶν πιστωτῶν.

III.- ΟΡΙΣΜΟΣ.- Δέν δύναται κατά τ' ἀνωτέρω νά εἶνε πλήρης ὁ ὀρισμός τοῦ Πτωχευτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον δέν λαμβάνει ἀμφότερα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ περιεχόμενον του στοιχεῖα ὑπ' ὄψιν. Πτωχευτικόν δίκαιον εἶνε κατά ταῦτα σύνολον κανόνων δικαίου, διεπόντων τὰς ἐκ τῆς καταστάσεως πτωχεύσεως προκύπτουσας συνεπείας καί τήν ὁμαδικήν ἐκτέλεσιν τῶν πιστωτῶν τοῦ πτωχοῦ ἐπί σκοπῷ συμμετρου καί ἀτελοῦς ἱκανοποιήσεως των ἐκ τῆς περιουσίας του.

IV.- Ο ΟΡΟΣ "ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ" εἶνε ἡ μόνη ἄγνωστος ἔννοια εἰς τόν ἀνωτέρω ὀρισμόν. Τὸ περιεχόμενον της εἶνε οἰκονομικόν καί νομικόν. Ὡς νομικὴ ἔννοια ἡ πτώχευσις εἶνε κατάστασις, προὔποθέτουσα παῦσιν πληρωμῶν (βλ. κατωτέρω παρ. 6) καί δικαστικὴν ἀπόφασιν πιστοποιοῦσαν τὰ ὑτιν.

'Από οἰκονομικῆς πλευρᾶς εἶνε εὐρυτέρα ἔννοια σημαίνουσα τὴν παθητικὴν ἐκείνην περιουσιακὴν κατάστασιν τοῦ ἀτόμου, οὔτινος ἡ περιουσία δέν καλύπτει τὰς ὑποχρεώσεις. Εἶνε δηλαδή ταυτόσημος καί ἰσοδύναμος πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς "ὑπερχρεώσεως".

§ 2.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ

I.- ΑΦΕΤΗΡΙΑ.- 1- Τὸ Ρωμ. Δίκαιον. Τὸ Πτωχευτικόν δίκαιον ἐν τῇ ἀνωτέρω τεχνικῇ ἐννοίᾳ εἶνε προῖόν τῆς μεσαιωνικῆς ἐξελέξεως τῆς ἐμπορικῆς συναλλαγῆς εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἰταλίας. Εἰς τὰ καταστα-

τικά τῶν πόδεων αὐτῶν διαμορφοῦται κατὰ πρῶτον ὁ θεσμός, φέρων καταφανῶς ποινικὸν χαρακτῆρα. Ἀπετέλεσε τρόπον ἀντιμετωπίσεως τοῦ δόλου τοῦ ὀφειλέτου, ὅστις ἤρνεϊτο τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του.

2.- Ἀρχαιότης.- Ἀνάλογοι πρὸς τὸ πτωχευτικὸν δίκαιον θεσμοὶ ἀνευρίσκονται προγενεστέρως εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἴσως δὲ καὶ ἀρχαιότερον, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχουν ὁμοιότητα πρὸς τὸ σύγχρονον Πτωχευτικὸν δίκαιον.

α.- Οὕτως ἡ "*manus injectio*" φέρει χαρακτῆρα καθολικῆς ἐκτελέσεως. Ὁ πιστωτής, μὴ ἐξοφλούμενος, εἶχε δικαίωμα νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ σώματος τοῦ ὀφειλέτου καὶ ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ ἐν γένει τῆς περιουσίας του. Ἡδύνατο νὰ θανάτωσῃ τὸν ὀφειλέτην, ἢ νὰ τὸν πωλήσῃ ὡς δοῦλον διὰ νὰ ἰκανοποιηθῇ.

β.- Ἐπὶ τὴν ἐπιρροήν τοῦ *Jus gentium* βραδύτερον διεμορφώθησαν συστήματα εἰς τὰ ὁποῖα ὁ πιστωτής ἐπελαμβάνετο μόνον τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου.

Εἰς τὸν θεσμόν τῆς *missio in possessionem*, ἢ εἰς τὴν ἐκουσίαν "*cessio bonorum*" πολὺ ὅμως ἐντονώτερον διὰ τῆς "*cura bonorum*" παρατηρεῖται σαφῶς ἡ μεταβολὴ αὕτη.

Τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον προσήγγισε τὴν σκέψιν τῆς ὁμαδικῆς ἰκανοποιήσεως τῶν πιστωτῶν συμμέτρως ἐξ ὅλης τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις.

Διὰ τῆς *missio in possessionem* οἱ πιστωταὶ ἐπελαμβάνοντο τῆς νομῆς τῶν ὑπαρχόντων τοῦ ὀφειλέτου.

Ἡ *cessio bonorum* εἶχε τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἐξεχώρει ἐκουσίως τὰ ἀγαθὰ του εἰς τοὺς πιστωτάς, πρὸς ἰκανοποίησιν των.

Ἡ *cura bonorum*, ἣν ἀνευρίσκομεν εἰς τὴν Ἰουστινιάνει-

ον νομοθεσίαν προβλέπει διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, ἐπιποίησιν αὐτῆς καὶ ἱκανοποίησιν τῶν ἀξιώσεών των. Ἡ ἀτέλεια τῆς διαδικασίας ταύτης ἔγκειται εἰς τὴν ἔλλειψιν δικαστικῆς τῆς ἐπιβολῆς καὶ παρακολουθήσεως. Ἦτο ἐλεύθερος ὁ ὀφειλέτης νὰ τὴν ζητήσῃ, μὴ ὑφιστάμενος, συνεπεὶα αὐτῆς, ἢ ἄλλως δικαιοπρακτικῆν τινα μείωσιν.

γ.- Τὸ Ρωμαϊκὸν σύστημα ὀνομάσθη σύστημα αὐτονομίας τῶν πιστωτῶν", διότι ἡ πορεία τῆς διαδικασίας ἱκανοποιήσεώς των ἐξήρτᾶτο ἐκ τῆς πρωτοβουλίας, καὶ τῶν μέτρων, ἅτινα οἱ ἴδιοι ἐλάμβανον.- Οἱ Ρωμαῖοι πάντως εἶνε ἐκεῖνοι, οἵτινες διεμόρφωσαν τὰς βάσεις τοῦ συγχρόνου ἐκονομικοῦ δικαίου καὶ διεκρίνον ἀτομικὴν ἐκτέλεσιν καὶ ὀμαδικὴν ὡς εἶνε ἡ πτώχευσις.

Τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον ἐπέδρασε καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ δικαίου τῶν καταστατικῶν τῶν Ἰταλικῶν, ἰδίως ὅμως τῶν Γαλλικῶν πόλεων.

II.- ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ.- Παραλλήλως πρὸς τὸ ἐκ τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου ἐμπνεόμενον σύστημα ἀνεπτύχθη εἰς τὰ δίκαια τῶν ἐμπορικῶν πόλεων τοῦ Μεσαιῶνος σύστημα ἀντίθετον, οὔτινος τελειότερα διατύπωσις ἀπαντᾶται εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἰσπανοῦ Salgado de Samoza ὑπὸ τὸν τίτλον "Labyrinthus creditorum concurrentium" ἐκδοθέν τὸ ἔτος 1645. Κατ'αὐτὸ ἡ πτώχευσις εἶνε διαδικασία διοικητικῆς φύσεως, ἀνατεθειμένη εἰς τὸ δικαστήριον, λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος καὶ διότι ἡ διάθεσις τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου ἀπαιτεῖ τὴν μεσολάβησιν τοῦ Δικαστοῦ, ἢ ἀμερολήπτου τρίτου. Πρωτοβουλία τῶν πιστωτῶν δὲν ἀναγνωρίζεται. Ὀνομάσθη τοῦτο "σύστημα διοικητικῆς ἐκτελέσεως", διότι περὶ τῆς διαδικασίας καὶ τοῦ τρόπου πραγματοποιήσεώς της δὲν ἀποφασίζουσιν οἱ πιστωταὶ ἀλ-

λά τό Δικαστήριον. Τό σύστημα τοῦτο διεδόθη περισσότερο εἰς τάς Ἰσπανικάς ἔμπορικὰς πόλεις, αἵτινες ἤκμασαν κατά τόν Μεσαιῶνα.

III. ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΝΩ ΔΥΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ, ὡς διεμορφώθησαν ἀρτιώτερον μεταγενεστέρως, κυμαίνονται νῦν τά πτωχευτικά δίκαια. Αἱ Γερμανικαί Νομοθεσίαι ἠκολούθησαν κατ'ἀρχάς τό σύστημα τῆς διοικητικῆς ἐκτελέσεως, ὑπό τήν ἐπίδρασιν ὅμως τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος, ὅστις συνανέμιξεν ἀμφοτέρα, ὁ Πτωχευτικός Γερμανικός Κώδιξ τοῦ 1879, τό τελειότερον πτωχευτικόν νομοθέτημα τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, ἀπεφάνθη ὑπέρ αὐτονομου διαχειρίσεως τῆς πτωχεύσεως ὑπό τῶν πιστωτῶν, τῇ ἐπιβλέψει καί παρακολουθήσει τοῦ Δικαστηρίου.

IV. - Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ἠκολούθησε τόν Γαλλικόν Κώδικα τοῦ 1807, ὅπου ἐκ τῶν δύο συστημάτων - ἦτοι τοῦ τῆς αὐτονομίας τῶν πιστωτῶν καί τοῦ τῆς δικαστικῆς ἐκτελέσεως - ἐμπροσωπεῖται ἰσχυρῶς τό δεύτερον. Βραδύτερον διά τοῦ ν. ΨΔΤ' τοῦ 1878 ἠκολούθηθησαν τάσεις, εὐνοοῦσαι τήν αὐτονομίαν τῶν πιστωτῶν. Διά τοῦ ν. ΓΦΟΔ' τοῦ 1910 ἡ νομοθεσία μας προσῆγγισεν ἀκόμη περισσότερο τό Γερμανικόν πρότυπον. Περὶ τῶν θεμάτων τούτων διά μακρῶν κατωτέρω.

§ 3.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΤΑΣΕΙΣ:

I. - ΑΠΟ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ.

1. - Τῶ Πτωχευτικόν δίκαιον ἔφθασε διά τοῦ Γερμανικοῦ Κώδικος τοῦ 1879 εἰς τήν τελειοτέραν δυνατήν αὐτοῦ μορφήν. Ἐκτοτε, ἰδίως ὅμως ἀπό τοῦ μεγάλου πολέμου τοῦ 1914, παρατηρεῖται φθίνουσα αὐτοῦ ἐξέλιξις, ἡ ὅποια ὀδηγεῖ ταχέως πρός ὀριστικὴν του μεταμόρφωσιν, ἂν ὄχι κατάργησιν. Ἀπό τοῦ

Μεσαιῶνος διήνυσεν οὐσιαστικῶς δύο στάδια ἐξελίξεως, τὰ πάντα δέ δεικνύουν ὅτι ἐπίκειται ἡ ἐπικράτησις τρίτου σταδίου.

2.- Κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον, ὅπερ φθάνει μέχρι τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος, προέχει ὁ ποινικός καὶ ἀτιμωτικός χαρακτήρ τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας. Ὁ ὀφειλέτης θεωρεῖτο καταχραστής τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πιστωτῶν του. Τὰ πράγματα ἐδικαίουν μᾶλλον τὴν ἄποψιν ταύτην, διότι μέχρις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἐλλείπει διεθνoῦς ἐμπορίου καὶ μεγάλων διακυμάνσεων τῶν τιμῶν, ὁ ὀφειλέτης περιήρχετο εἰς ἀδυναμίαν πληρωμῶν, ἐξ ἰδίας του εὐθύνης καὶ συνεπείᾳ προθέσεως νὰ δολιευθῇ τοὺς πιστωτάς του. Τὴν καθαρῶς ποινικὴν ταύτην μορφήν παρουσιάζουν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ 1542 περί χρεωκοπίας κυρίως νομοθετήματα τῆς Ἀγγλίας.

3.- Κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος, ἐπικράτησεν ἡ ἄποψις ὅτι ἔχει μὲν πολλάκις ποινικὸν χαρακτήρα ἡ πτώχευσις, πλην εἶνε πρωτίστως διαδικασία ἀστικῆς δικονομικῆς φύσεως, διότι ἡ ἀτυχία τοῦ ὀφειλέτου προκαλεῖται ἀπὸ αἷτια, ἅτινα δὲν δύνανται πάντοτε νὰ τῷ καταλογισθοῦν. Ἐπεδείχθη οὕτω μείζων ἐπιείκεια πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ὅλη δέ ἡ προσοχὴ τοῦ Νομοθέτου ἐστράφη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς κατὰ τὸ δυνατόν ἀποφυγῆς τῶν ζημιῶν ἐκ τῆς πτωχεύσεως, καὶ τῆς δικαιότερας κατανομῆς των μεταξύ τῶν πιστωτῶν.

4.- Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος παρατηρήθη ὅτι ἡ διαδικασία τῆς πτωχεύσεως δὲν ἐπῆρκει, διὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ ἐπιτυχῶς καὶ κατὰ τὸν πλέον ἀξήμιον τρόπον τὴν κατάστασιν, ἣν ἐδημιούργει. Ἡ διάρκειά της παρετείνετο ἀφορήτως λόγῳ ἀδυναμίας ἐκποιήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ἱκανοποιητικὰ τιμὰς, καὶ τὸ προϊόν, ὅπερ ἀπέδιδεν εἰς τοὺς πιστωτάς ἦτο ἐλάχιστον. Πρὸ τῆς καταστάσεως ταύτης ὁ Νομοθέτης ἐσκέφθη νὰ ἐξεύρη τρόπους ἵνα ἐξουδετερώσῃ τὴν κατὰ τὴν ἐκποίησιν τῆς

πτωχευτικῆς περιουσίας ἐπερχομένην φθοράν, καὶ ἰδίως τὰς περιουσιακὰς βλάβας εἰς τοὺς πιστωτὰς καὶ τὸν ὀφειλέτην.

5.- Ὡς μέσον ἀπαμβλύνσεως τῶν μεγάλων ζημιῶν τῆς πτωχεύσεως ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία εἰσήγαγεν ἀπὸ τοῦ 1889 νομοθετικὸν σύστημα, ὀνομασθὲν σύστημα δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως (liquidation judiciaire), οὗτινος σκοπὸς εἶνε ἡ παρακολούθησις τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἐξυγίανσιν τῶν περιουσιακῶν του ὑποθέσεων, διατηρουμένης τῆς κερδοσκοπικῆς του δραστηριότητος καὶ χωρὶς νὰ διαλυθῇ ἡ ἐμπορικὴ του ἐπιχείρησις.

Ἐκτοτε συνεζητήθη εὐρέως εἰς τὴν ἐπιστήμην ἡ εἰσαγωγὴ θεσμοῦ συμβιβασμοῦ, ὅστις θὰ ἀπεμάκρυνε τὴν πτώχευσιν καὶ θὰ ἔδιδεν εἰς τοὺς πιστωτὰς, προτοῦ ὑποστῆ ἡ περιουσία τοῦ ὀφειλέτου τὴν ἀφαίμαξιν τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας, τὸ ποσοστὸν, ὅπερ τελικῶς θὰ ἐλάμβανον, συνεπεῖα τῆς πτωχευτικῆς ἐκκαθαρίσεως.

6.- Εἰς τὸν κύκλον τῶν ἄνω προσπαθειῶν ἀνήκει καὶ ὁ ἡμέτερος ν. ΒΡΜΑ τοῦ 1893 "περὶ προληπτικοῦ συμβιβασμοῦ, οἰκτρῶς ἀποτυχῶν καὶ καταργηθεῖς μετὰ ἀράδορον ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς του.

7.- Ἡ πρόληψις τῆς πτωχεύσεως καὶ ἡ διατήρησις τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ὀφειλέτου καθίσταται οὕτω ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ Νομοθέτου. Ἰδιαιτέρως ἐμελετήθη καὶ ἐκαλλιεργήθη τὸ θέμα τῆς προλήψεως εἰς τὸ Γερμανικὸν Δίκαιον. Σχεδὸν κατ' ἔτος, ἀπὸ τοῦ 1900 ὑπεβάλλοντο εἰς τὸν Ράιχσταγ σχέδια σχετικῶν νόμων καὶ συνεζητοῦντο ἄνευ ἀποτελέσματος. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914 ἀνέκυψεν ἐν ὄλῃ του τῇ ὀξύτητι ἡ ἀνάγκη διασώσεως βιοσίμων καὶ ὠφελίμων διὰ τὴν βιομηχανικὴν δυναμικότητα τῆς Γερμανίας ἐπιχειρήσεων. Αἱ δυσχέρειαι τὰς ὁποίας προεκάλεσαν αἱ πολεμικαὶ συνθήκαι ἔφερον εἰς δύσκολον

θέσιν πολλάς βιομηχανικάς καί ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἄν ἐκηρύσσοντο εἰς πτώχευσιν θά διελύοντο, οὕτω δέ θά ἔστερεῖτο ἡ Γερμανική Οἰκονομία χρησίμων παραγωγικῶν μονάδων.

Τό καθεστώς τοῦτο ἐπέβαλε μέτρα ἐκτάκτου ἀνάγκης, τοῦ οὗτον δέ ὑπῆρξεν ὁ νόμος περί "ἐπιβλέψεως ἐπιχειρήσεων" τοῦ 1916 (Verordnung über die Geschäftsaufsicht), ὅστις ἔθηκεν εἰς τό περιθώριον τό πτωχευτικόν ρύστημα. Ἐνῶ ὑπελογίζετο ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου τούτου προσωρινή διά τό διάστημα τοῦ πολέμου διετηρήθη ὡς ἀναγκαῖον κανόν καί μετ' αὐτόν καί δὴ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος "περί συμβιβασμοῦ" τοῦ 1927.

8.- Τό ὡς ἄνω Γερμανικόν νομοθέτημα ἀποτελεῖ σοβαρόν βῆμα εἰς τό τρίτον στάδιον τῆς ἐξελιξέως τοῦ πτωχευτικοῦ δικαίου. Ἐμφανίζει τόν προληπτικόν συμβιβασμόν ὑπό τό νέον πρῖσμα διαδικασίας, ἣτις κύριον ἀντικειμενικόν σκοπὸν ἔχει, οὐχί τὴν διάλυσιν τῆς ἐπιχειρήσεως καί τὴν ρευστοποιήσιν αὐτῆς ἀλλὰ τὴν διατήρησίν της. Προλεγαίνεται τό ἔδαφος διὰ τὴν σύναψιν τοῦ συμβιβασμοῦ, ἐπιτρέπεται εἰς τό δικαστήριον νά κρίνη, ἂν εἶνε δικαιολογημένος οὐσιαστικῶς καί ἠθικῶς καί δίδεται δικαίωμα εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἐμπορικὰς ὀργανώσεις ν' ἀποφανθοῦν, ἂν συντρέχουν γενικώτεροι οἰκονομικοὶ λόγοι ἀφορῶντες τὴν συναλλαγὴν καί τὰς ἀνάγκας της πρὸς διατήρησιν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ὀφειλέτου. Πρωτοβουλίαν νά συναίνεσούν εἰς τόν συμβιβασμόν ἔχουν βεβαίως οἱ πιστωταί, ἀλλ' ὑπό τὰς ἐγγυήσεις τοῦ νόμου καί ἰδίᾳ, ὅτι δέν θά θυσιασθῇ ἡ οἰκονομική μονάς τῆς ἐπιχειρήσεως χάριν τῶν συμφερόντων πω. Ἡ πτωχευτικὴ διαδικασία ἔρχεται ἔκτοτε εἰς δευτέραν μοῖραν, ὡς ἀναπόδρεπτος συνέπεια τῆς ἀποτυχίας ἢ τῆς μὴ ἐπικυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ, ὁ δέ συμβιβασμός καθίσταται ἡ κυρία ἐπιδίωξις τοῦ νόμου.

III.- Η ΔΙΑ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1927 ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΠΕΔΡΑΣΕΝ ΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΤΗΝ ΜΕΣΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ, ἰδίως ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ, Οὐγγαρίᾳ, Βουλγαρίᾳ, Ρουμανίᾳ καὶ Γιουγκοσλαυῖα.

Ἡ Ἰταλία ἠκολούθησεν ἄλλην ὁδόν. Ἐστράφη πρὸς τὸ σύστημα τῆς διοικητικῆς ἐκτελέσεως καὶ διὰ τῆς νεαρᾶς τοῦ 1930 ἀνέθηκε τὴν εὐθύνην καὶ διαχείρισιν τῆς πτωχεύσεως εἰς τὸν Δικαστήν, παραμερίσασα τὸν σύνδικον. Ἡ Ἀμερικὴ διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1933 ἠκολούθησε τὸ Γερμανικόν παράδειγμα, ἵνα ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὴν τότε οἰκονομικὴν κρίσιν.

§ 4

ΤΟ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

I.- ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ.- 1.- Ἡ πτωχευτικὴ διαδικασία ἐσημείωσε τόσον μεγάλην ἀποτυχίαν παρ' ἡμῖν ὅσον οὐδαμοῦ ἄλλοῦ. Ἐξ ὅλων τῶν θεσμῶν τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος εἶχε τὴν χειροτέραν τύχην. Εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο συνέβαλλον κατὰ πρῶτον μὲν ψυχολογικὰ αἷτια καὶ κατὰ δευτερεύοντα λόγον οἰκονομικὰ. Οἱ Ἕλληνες ἔμποροι σπανιώτατα δέχονται νὰ ὁμολογήσουν τὴν ἀτυχίαν των, καὶ νὰ συμπράξουν εἰλικρινῶς διὰ τὴν σωτηρίαν ἑαυτῶν καὶ τῶν πιστωτῶν των. Ἐθεώρησαν πάντοτε σιλόπιμον νὰ παρατείνουν τὰς ἐργασίας των μέχρι πλήρους ἐξαντλήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ των καὶ ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον ἀκόμη ἀπέμενεν ἔστω καὶ ἡ παραμικροτέρα πιθανότης διατηρήσεώς των εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἡ ἀποκάλυψις τῆς γυμνότητος των ἐπήρχετο οὕτω ἀμέσως παταγωδῶς καὶ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα μεγάλας ζημίας διὰ τοὺς πιστωτάς.

2.- Ἐξ ἄλλης πλευρᾶς οἱ πιστωταὶ προεκάλουν πολλάκις κήρυξιν πτωχεύσεως εἰς περιπτώσεις παντελοῦς ἐλλείψεως ἐνεργητικοῦ διὰ λόγους ἐκδικήσεως. Αἱ οὕτω κηρυσσόμεναι πτω-

χεύσεις παρετείνοντο εἰς τό ἄπειρον, χωρίς ποτέ νά λάβουν τέλος. Ζήτημα, ἄν ἐλάχιστον ποσοστόν αὐτῶν ἔφθανε μέχρις ἀποπερατώσεως τοῦ ἐλέγχου τῶν πιστώσεων, εἰς ἀμφοτέρας δέ τάς περιπτώσεις ἐδυσφημεῖτο καί καθίστατο ἀνυπόλητος ὁ θεσμός τῆς πτωχεύσεως. Ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς καί ἡ διαρρύθμισις τῶν καθηκόντων τοῦ συνδίκου, ἦσαν λόγοι περαιτέρω δυσμενῶς ἐπηρεάσαντες τήν πτωχευτικὴν διαδικασίαν, καί ὀδηγήσαντες εἰς τήν ἀνυποληψίαν της.

3.- Διὰ τοῦ νόμου ΨΛΣΤ' τοῦ 1878 κατέστη τό πρῶτον ἐφαρμοσίμος ἡ πτώχευσις, διότι πρό αὐτοῦ ἐλάχιστα ἠδυνήθη νά ἐπιβληθῆ.

Μετά τόν νόμον ΓΦΟΔ' τοῦ 1910 ἔλλειπεν ἡ χασμωδία, ἣν προεκάλουν εἰ πολλοί σύνδικοι καί ἡ ἀτέλεια τοῦ συστήματος τῶν πτωχευτικῶν ἀκυροτήτων, ἀλλά λόγῳ τῶν ἀνωτέρω βασικῶν ἀφορμῶν, οὐδεμία οὐσιώδης βελτίωσις τῆς πτωχευτικῆς πρακτικῆς ἐπετεύχθη.

4.- Μετά τόν πόλεμον τοῦ 1914 ἐσημειώθη πληθωρισμός εἰς τά ἐμπορικά ἐπαγγέλματα καί διακυμάνσεις, ὀφειδόμεναι εἰς νομισματικά αἷτια καί τήν γενικὴν καί ἀλλεπάλληλον διαδοχὴν τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων. Αἱ πτωχεύσεις ἐπολλαπλασιάσθησαν, χωρίς νά καταλήγουν ὅμως ποτέ εἰς οὐσιαστικόν ἀποτέλεσμα. Ἐκ στατιστικῶν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἐμφανίζεται, ὅτι ὀλιγώτερον τοῦ 1/100 τῶν πτωχεύσεων διετέλουν εἰς τό στάδιον τῆς ἐνώσεως, δηλαδὴ εἰς ἐκεῖνο τό στάδιον, ὅπερ ὀδηγεῖ εἰς πληρωμὴν τῶν πιστωτῶν.

II.- ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 1939.- 1.- Ὁ νόμος 6150/1934. Πρὸ τῆς ἀνωτέρω καταστάσεως, καί ὑπὸ τήν πίεσιν τῆς διεθνοῦς ἀντιλήψεως, ἦτις κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἐξεύρεσιν τρόπου παρακάμψεως τῆς πτωχεύσεως, ὁ Ἕλληνας

Νομοθέτης ήκολούθησε προχείρους λύσεις. Διά του νόμου 6150/1934 έξεκαθάρισε τό παρελθόν, θεσπίσας άποκλειστικήν προθεσμίαν δεκαετίας μετά τήν άκαρπον πάροδον τής όποίας ό πτωχεύσας δικαιούται ν' άξιώση τήν άποκατάστασίν του, αίρομένης τής πτωχεύσεως. Ούτω ήρθησαν αί συνέπειαι πτωχεύσεων, αίτινες έχρόνιζον και ύφλισταντο τύποις, άπό πολλών έτών, ούδέποτε όμως πράγματι έκινήθησαν πρός έπιδίωξιν του σκοπού των. Νέαι πτωχεύσεις ύπόκεινται έφεξής είς τήν ύποχρέωσιν νά έπιτύχουν του σκοπού των έντός τής δεκαετίας, μετά τήν πάροδον τής όποίας ό όφειλέτης δύναται νά ζητήση τήν άρσιν των.

2.- Ο άναγκαστικός νόμος 635/1937. Μετά τήν άτυχή άπόπειραν είσαγωγής θεσμοϋ πτωχευτικής μεσεγγυήσεως, ό Νομοθέτης έπελήφθη του Πτωχευτικού δικαίου είς τόν άναγκ. νόμον 635/1937. Είς τόν νόμον τουτον είσάγονται βελτιώσεις έν τής Γερμανικής διαδικασίας, αλλά κατά μέγα μέρος αναλίσκεται είς άναμάσισιν γνωστών διατάξεων του Ισχύοντος Πτωχευτικού δικαίου. Είσαγει τόν θεσμόν του Μητρώου πτωχευσάντων και έπιτρέπει τήν ανάκλησιν τής κηρυττούσης τήν πτώχευσιν άποφάσεως. "Ιδρυσε Μητρώον πτωχεύσεων και έπέδωξε νά συντάμη τήν διαδικασίαν.

3.- Αί άνωτέρω έπεμβάσεις του Νομοθέτου πρό του 1939 δέν κατώρθωσαν νά διασώσουν τήν διαδικασίαν τής πτωχεύσεως. Όπως άντιθέτως ούδεμία βελτίωσις έσημειώθη, έξαιρέσει δέ τής έν τής παραγραφής τής διαδικασίας άρνητικής προόδου, ούδέν άλλο δεικνύει ότι τό καθ'ήμας δικαίον ήδυνήθη νά συμφλιθώη μέ τήν διαδικασίαν τής πτωχεύσεως. 'Απόδειξιν του γεγονότος άποτελεϊ τό δέος, όπερ ό ίδιος ό Νομοθέτης αίθάνεται πρό τής πτωχευτικής έκκαθαρίσεως μή έπιτρέψας αύτήν είς

πλείστας σοβαράς περιπτώσεις. Οὕτω παρέκαμψε τὴν πτώχευσιν ὡς ἀσύμφορον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μεγάλης ἐπιχειρήσεως Ἀλεξοπούλου καὶ πολλὰς ἄλλας σχετικὰς.

ξ 5.

Ἡ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ.

Ι.- Τὰ προβλήματα, ἅτινα κατέστησαν ἀδύνατον τὴν ἀνεκτὴν ἐπιβολὴν τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας πρὸ τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου κατέστησαν δυσκολώτερα μετὰ τὸ πέρας αὐτοῦ ἐν ἔτι 1945. Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία δὲν ἀντιμετώπισε μόνον τὰς συνεπείας τοῦ Ἀνταρτοπολέμου, τὴν δευτέραν σοβαρὰν ὑποτίμησιν τοῦ νομίσματος ἀπὸ 1945 μέχρι τοῦ 1953, ἀλλ' εἶχε νὰ ἀντιπαλέσῃ μὲ τὰς συνεπείας τῆς πλήρους αὐτῆς ἀποστραγγίσεως λόγῳ τῆς Κατοχῆς. Ἡ ἀνάρρωσις καὶ ἡ ἀνόρθωσις ἤτις ἔκτοτε ἐσημειώθη δὲν ἔγιναν μόνον βραδέως, ἀλλ' ἔγιναν ὑπὸ τὴν ἄμεσον Κρατικὴν συμμετοχὴν καὶ χρηματοδότησιν. Αἱ παλαιαὶ καὶ αἱ νέαι ἐπιχειρήσεις ἐστάθησαν καὶ ἐπροόδευσαν, διότι ἔτυχον πιστοδοτήσεως ἀπὸ τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν καὶ διότι ἐχρησιμοποίησαν τὰ ἀφθόνωσ διατεθέντα κεφάλαια τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας.

Ἄστοχος καὶ ἀμελέτητος διάθεσις τῶν πιστωτικῶν τούτων κεφαλαίων ὠδήγησεν εἰς νέαν κρίσιν ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1952, οὕτω δὲ ἡ Ἑλληνικὴ νομοθεσία ἀντιμετωπίζει τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ πτωχευτικοῦ δικαίου, κατὰ τοῦτο ὀξυτέραν, καθόσον τὰ κεφάλαια ἅτινα ἐδεσμεύθησαν ἦσαν κρατικὰ, ἐνῶ ἐξ ἄλλου αἱ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες τὰ ἔλαβον, γενικωτέρας διὰ τὸ κοινωνικὸν σύνολον σημασίας. Τὸ ἄμεσον κρατικὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον προῆλθεν ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας ὑπῆρξεν ἀφορμὴ νέας νομοθετικῆς ἐπεμβάσεως πρὸς ρύθμισιν, ἀποκλίνουσαν ἀπὸ τὰ θεμελιώδη ἀξιώματα τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας. Αἱ δύο βα-

σικαί μεταπολεμικαί ἀποκλίσεις εἶνε αἱ κατῶθι:

II.- 'Ο ν.2810/1954 ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ. 'Ο νόμος οὗτος στηρίζεται εἰς ἀξιώματα τοῦ Ἀγγλοσαξωνικοῦ δικαίου, δέν διαφέρει δέ κατὰ πολύ ἀπό τόν Γαλλικόν νόμον περί δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ 1839.

᾿Ωρμᾶται ἀπό τήν σκέψιν, ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶνε ἀνίκανος νά διαχειρισθῆ ἐπιτυχῶς τήν περιουσίαν του καί ὅτι ἡ ἀδυναμία του πρός ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν του ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητά του.

Αἰτήσῃ τῶν πιστωτῶν τίθεται ἡ ἐμπορικῆ ἐπιχείρησις ὑπό τήν διαχείρισιν εἰδικευμένου διαχειριστοῦ, ὅστις ἔργον ἔχει νά ἀναλάβῃ νά εἰσπράττῃ τά εἰσοδήματα, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων δέ, ἅτινα ἀφαιροῦνται ἀπό τόν ὀφειλέτην, ἱκανοποιοῦνται οἱ πιστωταί.

Μορφήν ἐπομένως ἐκτελέσεως εἰς τήν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου θεσπίζει ὁ ἀνωτέρω νόμος, μέ τήν παραλλαγῆν, ὅτι ἡ ἱκανοποίησις τῶν πιστωτῶν δέν γίνεταί διὰ τῆς ἐκποιήσεως τοῦ κεφαλαίου τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλά διὰ τῆς διαθέσεως τῶν εἰσοδημάτων αὐτῆς, ἅτινα εἰσοδήματα πρός μείζονα ἀσφάλειαν, φροντίζει νά συλλέγῃ ὁ ἐπιμελούμενος τῆς ἐκτελέσεως πιστωτής.

Τό σύστημα τοῦ ν. 2810/1954 δέν ἐσημείωσε οὐδέ πενιχράν ἐπιτυχίαν. Οἱ ἀναγκαστικοί διαχειρισταί εἰς ἐλαχίστην κλίμακα ἠδυνήθησαν νά μεταβάλουν τήν παθητικότητα τῶν ὀφειλετριῶν ἐπιχειρήσεων καί νά ἐπιτύχουν ἀξιόλογον ἱκανοποίησιν τῶν πιστωτῶν. Εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ἡ κατάστασις παραμένει ἐν στασιμότητι, ἂν δέν χειροτερεῦῃ μετὰ τήν διαχείρισιν, ἡ δέ κήρυξις τῆς πτωχείσεως καθίσταται ἀναπόφευκτος.

Ὅπωςδήποτε ἡ ἀναγκαστικὴ διαχείρισις, διατηρεῖται ἀνόμη καὶ σήμερον, ἐξελιχθεῖσα οὐσιαστικῶς εἰς εὐεργέτημα τῶν ὀφειλετῶν, διότι πολλοὶ ἐπιδιώκουν νὰ τεθοῦν ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν, ἵνα ἀποφύγουν ἀτομικὰς ἐπιτελέσεις καὶ κατασχέσεις τῶν κατ' ἰδίαν πιστωτῶν εἰς τὴν περιουσίαν των, αἵτινες εἶνε ἐνοχλητικώτεραι τῆς ἀναγκαστικῆς διαχειρίσεως.

III.- Τὸ Ν.Δ. 3562/1956 ΠΕΡΙ ὙΠΑΓΩΓΗΣ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΝ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΙΝ ΑΥΤΩΝ ΥΠΟ ΕΙΔΙΚΗΝ ΕΚΚΛΟΑΡΙΣΙΝ.- Τὸ Νομοθέτημα τοῦτο, μολονότι ἐτέθη ἐσχάτως ἐν ἰσχύϊ, προεκάλεσεν ἐν τούτοις ἀμέσως ζωηρωτάτας συζητήσεις καὶ ἀντιδράσεις. Ὁ Νομοθέτης, ἀντιμετωπίζων τὸν κίνδυνον νὰ ἴδῃ τελικῶς ἐξαπτιζομένας τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας "παγωμένας πιστώσεις", ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ θεσπίσῃ συνοπτικὴν διαδικασίαν καθολικῆς ἐπιτελέσεως, διὰ τῆς ὁποίας νὰ ἐκποιήσῃ διὰ μιᾶς τὰς ὀφειλέτιδας ἐπιχειρήσεις, καὶ νὰ ἐκκαθαρίσῃ οὕτω τὸ ἀβέβαιον ἐνεργητικῶν τῶν ὀφειλῶν των ἐκ τῶν παγωμένων κεφαλαίων.

1.- Τὸ Νομοθέτημα διαιρεῖται εἰς δύο κλιμάκια:

α.- Προβλέπει προσωρινὴν διαχείρισιν τῶν πιστωτῶν.

Κατὰ μέγα μέρος τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀναγκαστικῆς διαχειρίσεως συμπέπει πρὸς τὴν διαχείρισιν τοῦ α.ν.2810/1954, πλὴν ἔχει ἐντονώτερον χαρακτῆρα καὶ καταλαμβάνει ὀλόκληρον τὴν περιουσίαν τῆς ὀφειλέτιδος ἐταιρείας καὶ οὐχὶ μεμονωμένως περιουσιακὰ στοιχεῖα αὐτῆς. Ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ ἀναγκαστικὴ αὕτη διαχείρισις φέρει χαρακτῆρα καθολικῆς ἐπιτελέσεως καὶ ἀνήκει εἰς τὸ Πτωχευτικὸν δίκαιον, ἐνῶ ἡ διαχείρισις τοῦ νόμου 2810, μᾶλλον χαρακτῆρα ἀτομικῆς ἐπιτελέσεως, καὶ συνεπῶς ἀνήκει εἰς τὴν Πολιτικὴν Δικονομίαν.

β.- Ἐκτός τούτου ἡ ἀναγκαστικὴ διαχείρισις τοῦ ν.Δ.3562/

1956 σκοπόν ἔχει νά προπαρασκευάσῃ δύο τινά:

1.- Πρῶτον τήν ἐξακρίβωσιν τῆς βιοσιμότητος καί δυναμιδότητος τῆς ἐταιρείας ἐπί σκοπῷ διατηρήσεώς της. Ριζοσπαστική μορφή διατηρήσεως τῆς ὀφειλέτιδος ἐπιχειρήσεως εἶνε ἡ ἀπόφασις, εἰς ἣν καταλήγουν οἱ μέτοχοι, νά μεταβιβάσουν τά 51% τῶν μετοχῶν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τοὺς πιστωτάς, οἵτινες οὕτω ἀναλαμβάνουν ἐφεξῆς τὰς εὐθύνας καί τὰ ὀφέλη τῆς περαιτέρω στραδιοδρομίας τῆς ἐταιρείας. Ἐπιτυγχάνεται διὰ τοῦ τρόπου τούτου μεταβίβασις τῆς ἐπιχειρήσεως ἄνευ διαλύσεώς της εἰς τοὺς πιστωτάς.

2.- Ἄν ἡ διαχείρισις τῶν πιστωτῶν δέν ἀποδώσῃ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα τότε χωρεῖ ἡ δευτέρα δυνατότης, αἴρεται δηλαδή ἐπί σκοπῷ κηρύξεως πτωχεύσεως ἢ προσωρινῆ διαχείρισις.

3.- Ἡ εἰδικὴ ἐκκαθάρισις. Ἀκόμη ριζοσπαστικώτερα εἶνε ἡ δευτέρα πιθανότης: νά τεθῆ ἡ ὀφειλέτις ἐπιχειρήσις ὑπὸ τὴν διαχείρισιν τῶν πιστωτῶν ἐπί σκοπῷ εἰδικῆς αὐτῆς ἐκκαθαρίσεως. Ἡ εἰδικὴ ἐκκαθάρισις εἶνε μορφή συνοπτικωτάτης καθολικῆς ἐκτελέσεως.

α.- Ζητεῖται ἀπὸ τὰ 3/5 τῶν πιστωτῶν τῆς ὀφειλέτιδος, ὡς οὗτοι ἐμφαίνονται ἐν τῶν βιβλίων αὐτῆς.

β.- Πρέπει νά ὑπάρχῃ παῦσις πληρωμῶν.-

γ.- Πρέπει νά ὑπάρξῃ συγκατάθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἣτις κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Ν.Δ. 3562 συνιστᾶται παρά τῆ Τραπεζῆ τῆς Ἑλλάδος.

δ.- Πρέπει νά ἐρευνηθοῦν οἱ ὅροι τῆς βιοσιμότητος τῆς ἐπιχειρήσεως καί ὁ γενικώτερος ἀντίκτυπος τῆς θέσεώς της ὑπὸ ἐκκαθάρισιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν συναλλαγὴν.

ε.- Ἐξαρτᾶ δηλαδή ὁ Νομοθέτης τὴν ἄμεσον ἐκποίησιν τῆς ἐ-

πιχειρήσεως ὡς συνόλου ἐκ τῆς ἐρεύνης γενικωτέρων δημοσιονομικῶν καὶ οἰκονομικῶν προϋποθέσεων καὶ ἐκ τοῦ ἀντικτύπου, ὃν ἡ ἐμποίησις αὕτη θά ἔχη εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου.-

4.- Περαιτέρω ἀξιοσημεῖωτος καὶ ριζοσπαστικὴ μεταρρύθμισις τοῦ Ν.Δ. 3562/1956 εἶνε ἢ ἐν αὐτῷ πρόβλεψις, ὅτι οἱ πιστωτὰ δύνανται ν' ἀποφασίσουν τὴν συνέχισιν τῆς ἐταιρικῆς ἐπιχειρήσεως, διαθέτοντες πρὸς τοῦτο ἐξ ἰδίων κεφάλαια ἐπὶ σκοπῷ ἐξυγιάνσεως καὶ διασώσεως τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ συνόλου τῆς ὀφειλέτιδος.

5.- Τελικὴ κατάληξις τοῦ νόμου εἶνε ἡ συνοπτικωτάτη καὶ ἀνευ τηρήσεως διατυπώσεώς τινος ἐκποίησις τῆς ὑπὸ εἰδικὴν ἐκκαθάρισιν τεθείσης ἐπιχειρήσεως. Ὁ ἐκκαθαριστὴς δικαιούται νὰ ἐκθέσῃ καὶ πωλήσῃ εἰς πλειστηριασμόν ἅπαντα ταυτοχρόνως, ἢ τινὰ μόνον ἐκ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς ἐπιχειρήσεως. Κατὰ τοῦ πλειστηριαμοῦ δέν χωρεῖ οὐδέν ἔνδικον μέσον.

6.- Συμπεράσματα.- α.- Τὸ Ν.Δ. 3562/1956 ἀποτελεῖ τολμηρὰν πρόοδον εἰς τὴν ἀναζήτησιν τρόπου ὑπεφυγῆς ἀπὸ τοῦ ἀδιέξοδου τῆς πτωχεύσεως. Ὁ Ἕλλην Νομοθέτης ἐπέτυχε τοὺς σκοποὺς του εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ νόμου, τὴν διαδικασίαν δηλοῦντι τῆς ὑπαγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν προσωρινὴν διαχείρισιν τῶν πιστωτῶν της. Διότι παρέχει εἰς τοὺς πιστωτὰς τὴν δυνατότητα ἱκανοποιήσεώς των, χωρὶς νὰ διαλυθῇ ἡ ἐπιχείρησις καὶ ὑπὸ ἐγγυήσεις, αἵτινες προστατεύουσι τὸν ὀφειλέτην, ὅσον ἐπιτρέπουν καλλίτερον τὰ πράγματα. Δέν παραλείπεται ἐπίσης ὁ ἔλεγχος τῆς προελεύσεως καὶ τῆς φύσεως τῶν πιστωτικῶν ὀφειλῶν, ὅστις ἀποτελεῖ ἐκ τῶν πλέον θεμελιωδῶν ἐγγυήσεων τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας.-

β.- Ἀντιθέτως ἡ θεσπισθεῖσα διαδικασία συνοπτικῆς ἐκκαθα-

ρίσεως εἶνε βεβιασμένη καὶ δύναται νά δώσῃ ἀφορμὴν εἰς σοβαράς καταχρήσεις εἰς βάρος τῶν ὀφειλετῶν, ὧν αἱ περιουσίαι θά ἐκποιοῦνται καὶ θά διανέμονται ἐσπευσμένως, χωρίς νά λαμβάνωνται μέτρα ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀξιώσεων τῶν πιστωτῶν ἀπὸ ψευδεῖς ὀφειλάς, οὔτε νά ὑπάρχῃ ἐγγυήσις τις ὅτι ὁ πλειστηριασμός θ' ἀποδώσῃ τὸ ἀνώτατον δυνατόν τίμημα. Ὁρθόν θά ἦτο νά προηγήται πάντοτε ἡ διαχείρισις τῶν πιστωτῶν ἐπὶ σκοπῷ ἐξυγιάνσεως τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μόνον ἐν ἀποτυχίᾳ της νά ἐπακολουθῇ ἡ εἰδικὴ ἐκκαθάρισις ὅταν θά ὑπάρχῃ ὠριμότης διὰ νά ἐπιβληθῇ τόσον σιληρᾶ λύσις.-

ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ἔ 6.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΗΡΥΞΕΩΣ.

I.- Διὰ νά κηρυχθῇ ἡ πτώχευσις δύο διατυπώσεις τίθενται ἀπὸ τὸν νόμον, ἐμπορικὴ ἰδιότης τοῦ ὀφειλέτου καὶ παῦσις τῶν πληρωμῶν αὐτοῦ.

I.- Ἡ ἐμπορικὴ ἰδιότης εἶνε ἡ πρώτη κατὰ τὸν νόμον προϋπόθεσις διὰ νά ὑπαχθῇ ἓν ἄτομον εἰς τὸ πτωχευτικόν δίκαιον καὶ νά περιέλθῃ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς πτωχεύσεως. Κρίνεται κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου, ἧτοι τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 νόμου ἀρμοδιότητος ἐμποροδικείων. Εἰς τὰ δικαστήρια ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νά ἐπετείνουν τὸν κύκλον ἐφαρμογῆς τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας, ἐρμηνεύοντα ἐλαστικῶς τὰς περὶ ἐμπορικῆς ἰδιότητος διατάξεις καὶ κηρύσσοντα εἰς πτώχευσιν πᾶσαν κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν. Δέν τὸ ἔπραξαν ὁμως, καίτοι ἡ ἐπέκτασις τῆς πτωχεύσεως εἰς πᾶσαν κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν θά εἶχεν εὐμενεῖς διὰ τὴν συναλλαγὴν συνεπείας.

II. 1.- Ἡ παῦσις τῶν πληρωμῶν εἶνε ἡ δευτέρα ἀπό τόν νόμον προϋπόθεσις διὰ νά κηρυχθῆ ἡ πτώχευσις. Συνήθως, οὐχί πάντοτε, ἡ παῦσις τῶν πληρωμῶν εἶνε ἡ ἄμεσος ἢ ἔμμεσος συνέπεια τῆς παθητικῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως μιᾶς περιουσίας. Ὅταν τό ἐνεργητικόν τῆς περιουσίας δέν καλύπτῃ τό παθητικόν τοῦ ἐμπόρου θά ἔλθῃ στιγμή, θάττον ἢ βράδιον, καθ' ἣν οὗτος θά εὔρεθῆ εἰς ἀδυναμίαν ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του ὅποτε θά ὑπάρξῃ παῦσις πληρωμῶν. Ἄλλοτε πάλιν, καίτοι τοῦτο εἶνε σπανιώτερον, συμβαίνει ἡ περιουσία τοῦ ἐμπόρου νά εἶνε ἐνεργητική, δηλαδή τό ἐνεργητικόν νά εἶνε ἀνώτερον τοῦ παθητικοῦ, πλὴν ὅμως ἐλλεῖπει ρευστότητος ν' ἀδυνατῆ νά καλύψῃ τὰς ὑποχρεώσεις του.

2.- Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἄνω περιπτώσεις ὑπάρχει πάντως ἡ παῦσις τῶν πληρωμῶν καίτοι ἀπεικονίζει διάφορον ἐκάστοτε πραγματικὴν κατάστασιν. Ἄδύναται τέλος νά ἐφανισθῆ ἡ παῦσις τῶν πληρωμῶν, ὅταν θά εἶνε ἤδη πολύ ἄργά καί δέν ἀπομένει τίποτε ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς περιουσίας τοῦ ἐμπόρου. Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων ἡ προϋπόθεσις τῆς παύσεως πληρωμῶν δέν θεωρεῖται ἐπαρκῆς ἐγγύησις διὰ τὴν κατάλληλον καί ἔγκαιρον κήρυξιν τῆς πτωχέσεως.

3.- Νεώτεραι μεταρρυθμίσεις. Διὰ τοῦ ν. ΓΦΟΔ τοῦ 1910 καί διὰ προσθήκης τελευταίου ἐδαφίου εἰς τό ἄρθρ. 528 ἐμπορ. νόμου ἐπεδιώχθη ν' ἀποφευχθοῦν τὰ ὡς ἄνω μειονεκτήματα κατὰ τό ὑπόδειγμα τοῦ Ἰταλικοῦ Κώδικος. Οὕτως, ἂν ἡ ἄρνησις τῶν πληρωμῶν ὀφείλεται εἰς ἐνστάσεις τοῦ ὀφειλέτου δεδικαιολογημένας δέν θεωρεῖται παῦσας τὰς πληρωμῶν του.

→ Ἀντιθέτως, ἂν ἐξακολουθῆ πληρωμῶν διὰ μέσων καταστρεπτικῶν τῆς ἐμπορικῆς του ὑποστάσεως καί τῶν συμφερόντων τῶν πιστωτῶν του, τότε δύναται νά κηρυχθῆ εἰς πτώχευσιν. Ἡ τελε

ταία περίπτωσις ἐπιτρέπει εὐρυτέραν ἔρευναν τῆς οἰκονομικῆς τοῦ ὀφειλέτου καταστάσεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ συνεπῶς κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως ἐνωρίτερον τῆς πλήρους ἐξατμίσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Ἡ πρακτικὴ δὲν ἐξεμεταλλεύθη, ὡς θὰ ἦδύνατο τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ νόμου, οὕτω δὲ αἱ πτωχεύσεις κηρύσσονται πολὺ ἄργά, ὅταν, μὲ τὴν παῦσιν τῶν πληρωμῶν, δὲν ἀπομένει πλέον παρά ἐλαχίστη ἐνεργητικὴ περιουσία.

4.- Ἡ πρακτικὴ τῶν Δικαστηρίων. Τὰ Δικαστήρια ἐδέχθησαν ὅτι ἡ ἐκ καινοβουλίας ἄρνησις πληρωμῶν δικαιολογεῖ κήρυξιν πτωχεύσεως. Κακῶς, διότι ἡ πτώχευσις ἀπαιτεῖ ἀντικειμενικὰς προϋποθέσεις, δηλαδή παῦσιν πληρωμῶν ὡς οἰκονομικὴν κατάστασιν ὀφειλομένην εἰς περιουσιακὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ ἐμπορίου, καὶ οὐχί εἰς ὑποκειμενικὰ αἷτια, ὡς εἶνε ἡ ἐκ δυστροπίας ἄρνησις τοῦ ὀφειλέτου νὰ πληρώσῃ. Δεύτερον δέ, διότι οὐδαμοῦ εἰς τὸν νόμον ὀρίζεται, ὅτι συνέπεια τῆς καινοβουλίας τοῦ ὀφειλέτου, καὶ δὴ ποινικῆς φύσεως, εἶνε ἡ κήρυξις του εἰς πτώχευσιν. Ἡ πτώχευσις δὲν ἐπιβάλλεται ὡς ποινή ἀλλὰ διαπιστοῦται ὡς πραγματικὴ κατάστασις.

5.- Κακῶς ἐπίσης ἐδέχθησαν δικαστικαὶ ἀποφάσεις ὅτι ἡ παροχὴ προθεσμιῶν πρὸς ἐξόφλησιν χρεῶν εἰς τὸν ὀφειλέτην δὲν αἶρει τὴν παῦσιν τῶν πληρωμῶν. Ἡ παῦσις τῶν πληρωμῶν εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ ἐκδηλωσις τῆς παθητικότητος τοῦ ὀφειλέτου, συνεπῶς αἶρεται ὅταν δοθοῦν προθεσμία πληρωμῆς, ἀναβαλλομένης τῆς ἐκδηλώσεώς της. Δὲν δύνανται ὅθεν οἱ πιστωταί, ἐνῶ παρέκαμψαν τὴν παῦσιν, νὰ ζητήσουν τὴν πτώχευσιν. Πρὸ τῆς παρόδου τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἐξοφλήσεως δὲν χωρεῖ κήρυξις, διότι δὲν ὑφίσταται τὸ πραγματικὸν γεγονὸς τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐμπορίου νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του.

6.- Ἡ ἀδυναμία πληρωμῶν.- Αἱ Γερμανικαὶ νομοθεσίαι θέτουν ὡς προϋπόθεσιν τῆς κηρύξεως πτωχεύσεως τὴν ἀδυναμίαν πληρωμῶν. Ἐἶνε δυσκολώτερον νὰ ἐξακριβωθῇ, διότι ἀδυναμία δύνата νὰ ὑπάρξῃ προτοῦ παύσουν αἱ πληρωμαί. Προϋποθέτει ἀνάλυσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ ἐμπόρου πρὸς ἐξακριβώσιν, ἂν εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του.

§ 7.

Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΠΡΟΣ ΚΗΡΥΞΙΝ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ.

~~I.~~ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΙΑ.- Αἱ ἄνωτέρω καθορισθεῖσαι δύο προϋποθέσεις δέν ἀρκοῦν διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ διαδικασία τῆς πτωχεύσεως, πρέπει ἐπί πλέον νὰ κηρυχθῇ αὕτη πανηγυρικῶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου. Πρὸς τοῦτο δέον νὰ προηγηθῇ αἰτήσις. Κατὰ τὸ ἄρθρον 528 ἐδ. 1 ἐμπορικοῦ νόμου, ἡ πτώχευσις κηρύσσεται, τῇ αἰτήσει πιστωτῶν, τῇ δηλώσει τοῦ ὀφειλέτου καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐξ ἐπαγγέλματος. Ἡ δήλωσις τοῦ ἐμπόρου ἐπέχει θέσιν αἰτήσεως τοῦ ἰδίου πρὸς κήρυξιν. Περί αὐτῶν κατωτέρω.

- II.- ΚΗΡΥΞΙΣ ΑΙΤΗΣΕΙ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΟΥ. 1.- Ἡ δήλωσις τοῦ ἐμπόρου ὅτι διατελεῖ ἐν καταστάσει πτωχεύσεως ὑποβάλλεται εἰς τὸν Γ ρ α μ μ α τ έ α τ ο ῦ Δ ι κ α σ τ η ρ ῖ ο υ ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτοπροσώπως. Ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ γίνῃ αὐθημερόν, δηλαδὴ κατὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν παύει τὰς πληρωμάς, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ταχεῖα φροντίς τῶν συμφερόντων τῶν πιστωτῶν του
- 2.- Ἐν τῇ δηλώσει ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ὁ ἰσολογισμός, ἢ ἐκτίθενται οἱ λόγοι, δι' οὓς ἀδυνατεῖ νὰ τὸν ὑποβάλλῃ ἐγναίρως. Ὁ ἰσολογισμός παρακολουθεῖται κατὰ τὸν νόμον ἀπὸ ἀπογραφὴν κινητῶν καὶ ἀκινήτων καὶ σημείωσιν τῶν καθ' ἕναστον πιστωτῶν, τοῦ ὕψους καὶ τοῦ εἴδους τῶν πιστώσε-

ών των, ὡς καί σημείωσιν τῶν δαπανῶν, τῶν κερδῶν καί ζημιῶν τοῦ ἔμπορου. Ἡ δήλωσις καθιστᾷ οὕτω ἐνήμερον τὸ Δικαστήριον περί τῆς παθητικότητος τῆς περιουσίας καί τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν.

3.- Ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δηλώσεως συμπεριλαμβανομένης, καταθέτει ὁ ὀφειλέτης καί τὰ ἔμπορικά του βιβλία. Τὰ βιβλία, ταυτιῶς κατὰ τεκμήριον τηρηθέντα, ἀποδεικνύουσιν πλήρως τὴν ὑποβληθεῖσαν αἴτησιν.

4.- Ὁ Γραμματεὺς σημειοῖ κάτωθι τῆς δηλώσεως, ἔτος, μῆνα καί ἡμέραν, τοῦτο δέ πράττει δι' οἴονδήποτε ἄλλο, ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ὑποβαλλόμενον, ἔγγραφον. Δέν ἀποκλείεται νά ὑποβάλλῃ, ὅσα νομίζει περαιτέρω ἀπαραίτητα στοιχεῖα ὁ ἔμπορος.

5.- Τὸ Δικαστήριον, εἰς ὃ παραπέμπεται ἡ δήλωσις ἀποφασίζει, κηρῦσον τὴν πτώχευσιν. Ἐννοεῖται ὅτι διὰ ν' ἀποφασίσῃ τὸ Δικαστήριον πρέπει νά ὑπάρχουν τὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 527 ἔμποριοῦ νόμου, ἀνωτέρω καθορισθέντα στοιχεῖα, ἄλλως ἀπέχει νά ἐκδώσῃ ἀπόφασιν. Ἄλλη τις κύρωσις τῆς μὴ ὑποβολῆς ἰσολογισμοῦ καί βιβλίων δέν προβλέπεται, ἐκτὸς τυχόν ποινικῆς εὐθύνης τοῦ ὀφειλέτου, ἣτις δέν κρίνεται ἀμέσως, ἀλλὰ κατόπιν ἀνακρίσεως διὰ χρεωιοπίαν. Δέν ἀπαιτεῖται ἄλλη τις ἀπόδειξις πρὸς κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου οὔτε καλοῦνται νά ἐκφέρουν γνώμην οἱ πιστωταί.

III.- ΚΗΡΥΞΙΣ Αἴτησιν ΠΙΣΤΩΤΩΝ. Ἰσχύουν τὰ ἀκόλουθα:

1.- Οἱ πιστωταί, ἢ καί εἷς μεμονωμένος πιστωτής, ὑποβάλλω αἴτησιν πρὸς τὸ Δικαστήριον, ἣτις διαδέχεται κατὰ τὴν ὑπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν καί κοινοποιεῖται πρὸς τὸν ὀφειλέτην διὰ νά παραστῇ καί διατυπώσῃ τὰς ἀντιρρήσεις του.

2.- Πρέπει νά προσαχθοῦν ἀποδείξεις τῆς ἔμπορικῆς ἰ-

διόττος τοῦ ὀφειλέτου καί τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν του, ν' ἀποδειχθοῦν δηλαδή αἱ θεμελιούσαι τήν κατάστασιν τῆς πτωχεύσεως δύο προϋποθέσεις.

3.- Πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν, ὁ πιστωτῆς δεῖον νά νομιμοποιηθῆ, ἀποδεικνύων τήν πιστωτικὴν του ἰδιότητα, ὅτι τοῦ ὀφείλονται χρήματα, ἅτινα δὲν ἐξοφλεῖ ὁ ἔμπορος, καί τήν ἐμπορικὴν ἰδιότητα τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις ὀφειλέτου του.

4.- Πιστωταὶ ἀστικῶν καί ἐμπορικῶν χρεῶν.- Τά Δικαστήρια ἀπεφάνθησαν ὅτι ἐκ πάσης αἰτίας πιστωτῆς, καί ἀστικοῦ χρέους καί ἐνυπόθηκος ἀκόμη, δύναται νά ὑποβάλλῃ τήν αἴτησιν πρὸς κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως τοῦ ὀφειλέτου. Εἰς πολλάς περιπτώσεις ἐν τούτοις τά Δικαστήρια ἀπήτησαν ὅπως ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται ἀπὸ πιστωτῆν ἐμπορικοῦ χρέους καί ἀπέρριψαν αἰτήσεις πιστωτῶν ἀστικῶν χρεῶν. Ἐσφαλμένως, διότι διάκρισις μεταξὺ χρεῶν δὲν γίνεται εἰς τὸν νόμον. Ἐντιβαίνει ἐξ ἄλλου πρὸς θεμελιῶδες ἀξίωμα τῆς πτωχεύσεως, καθ' ὃ ὑφίσταται ἐνόττης τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας καί ἰσότης τῶν πιστωτῶν ἐναντι αὐτῆς. Ἐφοῦ λοιπὸν ὁ νόμος δὲν ποιεῖται διάκρισιν ἐμπορικῶν καί ἀστικῶν χρεῶν, κηρυσσομένης δὲ τῆς πτωχεύσεως ἀμφότεροι θά μετάσχουν ἐξ ἴσου εἰς αὐτήν, δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἄρνησις τοῦ δικαιώματος ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως εἰς τοὺς πιστωτὰς ἀστικοῦ χρέους.

5.- Ἀποδεικτικὴ διαδικασία, ὄρκος.- Τά Δικαστήρια δὲν ἀπέδωκαν τήν δεύσαν σημασίαν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀποδείξεως. Ἡ αἴτησις τοῦ πιστωτοῦ κρίνεται ἐκ τῶν ἐνότων κατὰ τήν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν. Ἡ μὴ πληρωμὴ ἐνός χρέους δὲν σημαίνει ἤδη παῦσιν πληρωμῶν, ἔστω καί ἂν εἶνε ἀδικολόγητος (βλ. ἄρθρ. 528 ἐμπορικοῦ νόμου ἐν τέλει). Ἡ παῦσις πληρωμῶν εἶνε γενικώτερον σύμπτωμα καί προϋποθέτει σειρὰν

ἀρνήσεων τοῦ ὀφειλέτου, ἀποδοτέων εἰς τὴν οἰκονομικὴν του ἀδυναμίαν, ἄλλως δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ. Κατὰ πάντως ἐδέχθησαν τὰ Δικαστήρια τὴν ἀπόδειξιν τῆς παύσεως πληρωμῶν δι' ὄρκου, διότι οἱ διάδικοι δὲν δύνανται νὰ κρίνουν κατὰ τὴν ἀτομικὴν των ἀντίληψιν ἂν ὑπάρχῃ πτώχευσις, ἢ ὄχι. Ἡ παῦσις τῶν πληρωμῶν δεόν συνεπῶς ν' ἀποδεικνύεται ἐκ συγκεκριμένων γεγονότων καὶ οὐχὶ δι' ὄρκου.-

6.- Ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως καὶ ἡ ἀπόρριψις αὐτῆς δὲν ἀποκλείει μεταγενεστέραν ὑποβολὴν νέας, στηριζομένης ἐπὶ νεωτέρων περιστατικῶν, θεμελιούντων ἀναμφιβόλως τὴν παῦσιν τῶν πληρωμῶν. Τὸ θέμα δὲν κρίνεται ἅπαξ, ἀλλ' ἀναλόγως τῶν ἐκαστοτε διαμορφουμένων περιστάσεων. Κατὰ πλειόνων ὀφειλετῶν δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ κοινὴ αἴτησις, ἐκτός ἂν συνεμπορεύωνται.

7.- Ὁ θανὼν ἔμπορος κηρύσσεται εἰς πτώχευσιν, ἂν ὑποβληθῇ αἴτησις ἐντός ἔτους ἀπὸ τοῦ θανάτου. Κατὰ ἐκρινόντα Δικαστήρια ὅτι τοιαύτην αἴτησιν δύναται νὰ ὑποβάλλουν καὶ οἱ κληρονόμοι του. Οὗτοι δὲν ἔχουν τὴν ιδιότητα τοῦ πιστωτοῦ, μόνον δὲ ἂν οἱ ἴδιοι ἐξακολουθήσουν, διὰ λογαριασμῶν, τὴν ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν τοῦ κληρονομηθέντος ὑποβάλλουν δηλώσιν πτωχεύσεως ἀτομικὴν, ἐφ' ὅσον ἀπεδέχθησαν τὴν κληρονομίαν ἀνεπιφυλάκτως καὶ ἐπῆλθε σύγχυσις τῆς κληρονομίας πρὸς τὴν ἀτομικὴν των περιουσίαν.

8.- Ὁρθῶς ἐκρίθη ὅτι πιστωτῆς, δεχόμενος τμηματικὴν καταβολὴν τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους, θεωρεῖται σιωπηρῶς παραιτηθεὶς τῆς αἰτήσεώς του πρὸς κήρυξιν τοῦ ὀφειλέτου εἰς πτώχευσιν, καὶ θὰ ἀναμείνῃ νὰ γίνουν ληξιπρόθεσμοι αἱ νέαι δόσεις.

9.- Εἰς τὴν περί πτωχεύσεως δίκην δύναται νὰ παρέμ-

βουν οί πιστωταί ἐλευθέρως, ἄνευ ἀνάγκης ἰδιαιτέρου εἰσαγωγικοῦ δικιογράφου. Ἐάν δι' αἰτήσεως ζητήσῃ ὁ Α τὴν πτώχευσιν δικαιοῦται νά παρέμβῃ ὁ Β καί νά ζητήσῃ τὴν ἀπόρριψίν της, ἢ ὁ Γ νά ἐνισχύσῃ τὸν Α.

III.- ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΩΣ. - Τό δικαστήριον κηρύσσει αὐτεπαγγέλτως τὴν πτώχευσιν, ὅταν πεισθῇ περὶ ὑπάρξεως τῶν προϋποθέσεώντης. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφήνατο ὅτι τοῦτο εἶναι δικαίωμα του καί οὐχὶ ὑποχρέωσις. Κακῶς, διότι ἡ ὑπαρξίς τῆς πτωχεύσεως εἶνε ζήτημα ἐξ ἐκείνων, ἅτινα ἀφορῶσιν εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καί συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει, πρέπει νά κηρύσσεται. Ἐάν ὅθεν τό Δικαστήριον πεισθῇ, καθ' ὃν χρόνον διαῖζει καί ἐκ στοιχείων οὐχὶ νομοτύπως ὑποβαλλομένων, ὅτι ὑπάρχουν προϋποθέσεις κηρύξεως πτωχεύσεως ὑποχρεοῦται ν' ἀποφανθῇ αὐτεπαγγέλτως. Περὶ σσότερον θάρρος τῶν Δικαστηρίων εἰς τό σημεῖον αὐτό θ' ἀπεμάκρυνε οὐσιωδῶς τὴν παρέλευσιν τῶν περὶ πτωχεύσεως δικιῶν.

IV.- Ὁ παραιτηθεὶς τῆς ἐμπορίας κηρύσσεται εἰς πτώχευσιν, διὰ χρέη συναφθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐμπορικῆς του σταδιοδρομίας. Ἄρκει, διὰ τὴν κήρυξιν νά ἐκδηλωθῇ ἡ παῦσις τῶν πληρωμῶν μεταγενεστερῶς τῆς παύσεως τῆς ἐμπορίας, καί ἐφ' ὅσον ἀκόμη διαρκεῖ τό στάδιον τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἐκ τῆς ἐμπορίας σχέσεων.

§ 8.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟ-
ΤΗΤΕΣ ΤΟΥ.

I.- ΕΙΔΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΟΣ. 1.- Διὰ νά ὑπάρξῃ πτώχευσις ἀπαιτεῖται, ὡς ἐλέχθη, ἀπόφασις πιστοποιοῦσα τὴν ὑπαρξίν της. Τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως προκαλοῦν κατὰ τάνωτέρω οἱ πιστωταί ἢ ὁ ἔμπορος. Διὰ νά ἐπιληφθῇ τοῦ θέματος καί νά εἰσέλθῃ εἰς

οὐσιαστικὴν κρίσιν τῆς αἰτήσεως πρὸς κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως τὸ δικαστήριον, δέον νὰ ᾖ ἀρμόδιον καθ' ὕλην καὶ κατὰ τόπον. "Ἄν δέν συντρέχουν αἱ δύο ἀρμοδιότητες δέν θά κηρυχθῇ ἡ πτώχευσις. Τὸ θάμα τῆς ἀρμοδιότητος εἶνε θεμελιῶδες, διότι τὸ Δικαστήριον τῆς πτωχεύσεως θά παρακολουθῆσῃ τὴν διαδικασίαν μέχρι περατώσεώς της.

2.- Καθ' ὕλην ἀρμόδιον εἶνε παρ' ἡμῖν τὸ Πρωτοδικεῖον. Ἡ Γερμανικὴ νομοθεσία, ἣτις παραδέχεται μόνον ἀπλῆν ἐπίβλεψιν τοῦ Δικαστηρίου, κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς πτωχεύσεως χωρὶς ἄλλην εὐρύτεραν ἀρμοδιότητα, ἀναθέτει τὸν ρόλον τοῦ Δικαστηρίου εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον.

3.- Κατὰ τόπον ἀρμόδιον εἶνε τὸ Δικαστήριον τοῦ κυρίου ἐμπορικοῦ καταστήματος τοῦ ἐμπόρου, οὐχὶ τὸ τῆς κατοικίας αὐτοῦ.

Τόπος τῆς κυρίας ἐμπορικῆς ἐγκαταστάσεως εἶνε ἐκεῖνος, ἔνθα εἶνε ἐγκατεστημένον τὸ κέντρον τῆς ἐμπορικῆς δραστηριότητος τοῦ ὀφειλέτου.

4.- ΠΛΕΙΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.- "Ὅταν συμβῇ ὀφειλέτης τις νὰ ἔχῃ πλείονας ἐμπορικὰς ἐγκαταστάσεις, προέχει ἢ ἐξ αὐτῶν κυρία. "Ἄν ὅμως εἶνε αὐτοτελεῖς καὶ ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων, π.χ. ἐργοστάσιον ἐπίπλων ἐν Ἀθήναις καὶ ἐργοστάσιον βυρσοδεψίας ἐν Θήβαις, τότε συμπληρωματικῶς θά προτιμηθῇ ὁ τόπος, ἔνθα ὁ ἔμπορος ἔχει καὶ τὴν κατοικίαν του. "Ἄν βεβαίως τὸ Πρωτοδικεῖον κυρίας τινὸς ἐμπορικῆς ἐγκαταστάσεως, ὅπου δέν ὑπάρχει κατοικία, προλάβῃ καὶ ἐπιληφθῇ αἰτήσεως πρὸς πτώχευσιν, δέν γεννᾶται ἀκυρότης τις. Χάριν τῶν πιστωτῶν καλόν εἶνε ἐν τούτοις τὰ Δικαστήρια νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὴν κατοικίαν τοῦ ὀφειλέτου, ὅσῳ δέν εἶνε βέβαιον ποῖα ἐκ τῶν ἐμπορικῶν ἐγκαταστάσεων εἶνε ἡ

κυρία, διότι ὁ τόπος τῆς κατοικίας παίζει οὐσιώδη ρόλον εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ ἐμπορίου.

5.- Τάνωτέρω θά ἰσχύσουν ἐπίσης ὁσάνεις δέν δύναται νά καθορισθῇ, ποία ἐκ πλειόνων ἐγκαταστάσεων εἶνε ἡ κυρία, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι εἰς ταύτην λαμβάνουν χώραν αἱ βασικαί πράξεις τῆς ἐμπορικῆς δραστηριότητος τοῦ ὀφειλέτου.

6.- "Ἄν ὁ ὀφειλέτης ἔπαυσεν ἐμπορευόμενος ἀρμόδιον εἶνε τὸ Πρωτοδικεῖον τοῦ τόπου, ὅπου διεξήγετο ἡ ἐμπορία, πρὸ τῆς παύσεως αὐτῆς.

7.- Προκειμένου περὶ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν, ἀρμόδιον Πρωτοδικεῖον εἶνε τὸ τοῦ τόπου τῆς ἔδρας. Ἐγένετο ἤδη προσηκόντως λόγος περὶ ἔδρας ἐταιρείας. Ἡ νομολογία ὅμως δέν ἐτήρησε τὴν περὶ ἔδρας διάταξιν τοῦ νόμου. Ἀντιθέτως προκειμένου περὶ ἐταιρειῶν, αἵτινες εἶνε ἀλλοδαπαί καὶ ἔχουν τὴν ἔδραν των εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐνῶ πᾶσα κερδοσκοπικὴ δραστηριότης των ἐκδηλοῦται ἐν Ἑλλάδι, ἀπεμάκρυνε τὸν κανόνα περὶ ἀρμοδιότητος τοῦ τόπου τῆς ἔδρας, καὶ ἀπεδέχθη ἀρμοδιότητα τοῦ τόπου τῆς κυρίας ἐμπορικῆς ἐγκαταστάσεως.

II.- ΚΑΘΟΛΙΚΟΤΗΣ, Ἡ ΠΟΛΛΑΠΛΟΤΗΣ. 1.- Σημασία τῆς πτωχευτικῆς ἀποφάσεως.- Ἡ κηρύττουσα τὴν πτώχευσιν ἀπόφασις ἔχει μείζονα ἰσχύν συνήθους ἀποφάσεως ἐν ἀστικῇ δίκῃ. Ὑποχρεοῖ οὐ μόνον τοὺς διαδίκους ἀλλὰ καὶ πάντα ἐνδιαφερόμενον διὰ τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν, ἰδίως δέ μεταθέτει τὴν τοπικὴν ἀρμοδιότητα ἀπὸ ἄλλα δικαστήρια εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς πτωχεύσεως. Οἱ πιστωταί ἐν πάσης γωνίας ὑποχρεοῦνται νά ὑποβληθοῦν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἐξελέξεως τῶν ἀξιώσεών των ὑπὸ τοῦ πτωχευτικοῦ Δικαστηρίου.

Σχετικόν πρὸς τὴν ἔκτασιν ἐφαρμογῆς τῆς πτωχευτικῆς ἀποφάσεως εἶνε τὸ ζήτημα τῆς καθολικότητος, ἢ πολλαπλότητος

τῆς πτωχεύσεως.

2.- Καθολικότης λέγεται ἡ ἀναγνώρισις εἰς τὴν πτωχευτικὴν ἀπόφασιν τῆς ἐξουσίας νὰ συνεπάγεται τὴν δέσμευσιν πάσης περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, οὐ μόνον τῆς εὐρισκομένης εἰς τὴν ἡμεδαπὴν, ἀλλὰ καὶ τῆς κειμένης εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν. Ἡ δέσμευσις αὕτη δὲν εἶνε ἄλλο τι, εἰμὴ εἶδος συνεπειῶν κατασχέσεως. Δὲν δύναται δηλαδὴ ἐφεξῆς ὁ ὀφειλέτης, ἢ τρίτος τις, νὰ διαθέτῃ τὴν περιουσίαν του, ἥτις παραμένει διαθέσιμος διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τῆς πτωχεύσεως.

3.- Ἡ θεωρία τῆς πολλαπλότητος εἶνε τὸ ἀντίστροφον, στηρίζεται δὲ εἰς τὴν δικονομικὴν ἄποψιν, ὅτι πᾶσα δικαστικὴ ἀπόφασις ἔχει εἰς ἐκεῖνην τὴν ἐδαφικὴν ἔκτασιν πεδίον ἐφαρμογῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκτείνεται ἡ τοπικὴ κυριαρχία τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἀντλεῖ τὴν δυνάμιν της. Δὲν δύνανται συνεπῶς νὰ ἐπενταθοῦν αἱ διὰ τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως ἀπαγγελλόμεναι συνέπειαι, πέραν τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας τοῦ ἐκδόντος ταύτην Δικαστηρίου, ἐπομένως πτώχευσις κηρυττούμενη ὑπὸ Ἑλληνικοῦ Πρωτοδικείου ἰσχύει ἐν Ἑλλάδι, ἢ ὑπὸ Γαλλικοῦ Δικαστηρίου ἐν Γαλλίᾳ καὶ οὕτω καθεξῆς. Τὴν τελευταίαν αὕτην ἄποψιν δέχοντα τὰ Ἑλληνικὰ Δικαστήρια.

4. Συμμετοχὴ ἄλλοδαπῶν πιστωτῶν. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγγελία καὶ συμμετοχὴ εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι κηρυττούμενην πτώχευσιν παντός ἄλλοδαποῦ πιστωτοῦ. Οὕτως αἱ συνέπειαι τῆς μὴ ἀμέσου ἀναγνώρισεως πτωχευτικῶν συνεπειῶν εἰς πτωχεύσεις κηρυχθείσας ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ καὶ ἀντιστροφῶς, μετριάζονται. Ἡ πρακτικὴ αὕτη χαίρει διεθνοῦς διαδόσεως.

5.- Περιορισμὸς τύπου ἐκτελέσεως. - Ἀπόδειξιν ὅτι δὲν ἰσχύει ἡ θεωρία περὶ καθολικότητος τῶν συνεπειῶν τῆς πτωχεύ-

σεως ἀποτελεῖ ἡ ὑποχρέωσις ἣτις ἐπιβάλλεται εἰς τὰς ἀλλοδαπὰς ἀποφάσεις νά περιβληθῶσι τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως διὰ νά δυνηθοῦν ν' ἀποικτήσουν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν ἐν Ἑλλάδι. Πρόκειται περὶ εἰδικῆς διαδικασίας, εἰς ἣν ὑποβάλλεται ἡ ξένη ἀπόφασις. Ὁ Ἑλλην Δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νά κρίνη, ἂν αἱ διατάξεις τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως προσκρούουν εἰς κανόνας ἑλληνικοῦ δικαίου δημοσίας τάξεως. Τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ὀφειλέτης εἶνε ἔμπορος, ἐθεωρήθη ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ὅπερ θά ἐρευνήσῃ ὁ Δικαστὴς. Ἐν δηλαδὴ ἡ ξένη ἀπόφασις κηρύσσει εἰς πτώχευσιν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον δέν κέκτηται τὴν ἐμπορικὴν ἰδιότητα, δέν θά κηρυχθῆ ὑποχρεωτικὴ καὶ ἐκτελεστικὴ ἐν Ἑλλάδι.

6.- Τὰ ἀκίνητα. Θεματα καὶ διαφοραὶ ἀναγόμεναι εἰς ἐκίνητα δέν κρίνονται κατὰ τὸ ἀλλοδαπὸν ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἐγχώριον δίκαιον.

III. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τῆς Πτωχεύσεως, ἐκτός τῶν αἰτημάτων τῶν διαδίκων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀποφασίζει, δεόν νά περιέχῃ ὑποχρεωτικῶς τὰ ἐν ἄρθρῳ 528 ἐδ. 2 στοιχεῖα. Ἦτοι: διορίζει εἴσηψητὴν, προσωρινὸν σύνδικον, ὀρίζει ἡμέραν, τόπον καὶ ὥραν συνόδου τῶν πιστωτῶν πρὸς ἐκλογὴν τοῦ ὀριστικοῦ συνδίκου καὶ ἐφημερίδα διὰ τὰς ἀφορῶσας τὴν πτώχευσιν δημοσιεύσεις. Τὸ ἄρθρον 532 ὀρίζει περαιτέρω τοιχοκολλήσεις εἰς τὰ δημαρχιακὰ καταστήματα πρὸς γνωστοποίησιν τῆς καταστάσεως τῆς πτωχεύσεως.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τοῦ ἀν. νόμου 635/1937 αἱ πτωχευτικαὶ δημοσιεύσεις γίνονται καὶ διὰ τοῦ δελτίου Ταμείου Συντάξεως Νομικῶν. Ἰδρύθη ἐπὶ πλέον εἰδικὸν δημόσιον βιβλίον πτωχευσάντων παρ' ἐκάστῳ Πρωτοδικεῖῳ, ὅπου ἐγγράφονται

τά ὀνόματα πάντων τῶν κηρυχθέντων εἰς πτώχευσιν, καί τηρεῖται Μητρώον αὐτῶν.

IV. ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ. Κατά τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως συγχωροῦνται κατὰ τὰ ἄρθρα 674-678 Ἐμπορικοῦ Νόμου διάφορα ἔνδεια μέσα, ἧτοι ἀνακοπή, ἔφεσις καὶ ἀναλρεσις.

1. Ἡ ἀνακοπή ἀσκειῖται ὑπὸ τοῦ πτωχεύοντος ὀφειλέτου καὶ ὑπὸ παντός ἐνδιαφερομένου. Ἐντός οὕτω ἡμερῶν ἀπὸ τῶν δημοσιεύσεων τῶν προβλεπομένων εἰς τὸ ἄρθρον 532 ἐμπορικοῦ νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 5 ἀναγκ. νόμου 635/1937 ἀσκειῖται ἀνακοπή ὑπὸ τοῦ πτωχεύσαντος. Ἐντός 30 ἡμερῶν ἀπὸ ἑκείνης ἡμερομηνίας ἀσκειῖται ὑπὸ παντός ἄλλου τρίτου προσώπου, ἐνδιαφερομένου διὰ τὴν πτώχευσιν. Στρέφεται κατὰ τῶν συνδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 674 ἐμπορικοῦ νόμου καὶ ἀπευθύνεται πρὸς τὸ κηρῦξαν τὴν πτώχευσιν Πρωτοδικεῖον.

Κατὰ τὸ ἐδάφιον 2 ἄρθρου 9 ἀναγκ. νόμου 635/1937 ἡ ἀπόφασις δὲν ἔχει ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας τοῦ πτωχεύσαντος ἀνασταλτικὴν δύναμιν, ἄρα ἔχει εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν. Ἡ ἀντίστροφος ἐρμηνεῖα εἶναι ὅμως ὀρθότερα.

2. Ἡ ἔφεσις, ἀσκειῖται ἐντός 15ημέρου ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀποφάσεως, ἣτις κηρύσσει τὴν πτώχευσιν καὶ γίνεται ἀπὸ τοὺς διαδίκους ἐκείνους, οἵτινες μετέσχον εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου. Ἐγεννήθησαν ἀμβιβολίαι, ἂν χωρῆ κατὰ τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, τὰ Δικαστήρια ὅμως ἔλυσαν καταφατικῶς τὸ ζήτημα. Ὁρθῶς ἐκρίθη, ὅτι παρερχομένης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ἀσκειῖται ἔφεσις. Ἡ ἔφεσις ἀπευθύνεται πρὸς τὸ Δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν καὶ κρίνει εἰς δεῦτερον βαθμὸν τὴν ὀρθότητα τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου.

Ἡ ἔφεσις στρέφεται -τοῦτο εἶναι ὀρθότερον- κατὰ τοῦ συνδίκου καὶ τοῦ αἰτησαμένου τὴν πτώχευσιν διαδίκου, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐνέριδισε τὴν δίκην.

3. Ἡ ἀναίρεσις. Τὰ Δικαστήρια ἔκρινον ὀρθῶς, ὅτι εἰς τὰ ἄρθρα 674-678 ἐμπορικοῦ νόμου μόνον τὸ ζήτημα τῶν προθεσμιῶν ἐκρίθη καὶ ὅτι ἐπιτρέπεται ἀναίρεσις κατὰ τῆς κηρυττούσης ἀποφάσεως. Αὕτη ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ συνδίκου, κοινοποιεῖται ὅμως εἰς τοὺς μετέχοντας τῆς δίκης διαδίκους.

4. Αἱ πτωχευτικαὶ δίκαι. Αἱ δίκαι περὶ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχέσεως ἀπετέλεσαν τὴν μάστιγα τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας. Λόγῃ τῶν πολλαπλῶν παρεμβάσεων τῶν πιστωτῶν καὶ τῆς συστηματικῆς παρεκλύσεως τῶν ἀπομακρύνουν τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ συντελοῦν εἰς τὴν πλήρη ἐκμηδένισιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Καίτοι ἠρνήθη ἡ νομολογία ἀνασταλτικὴν δύναμιν εἰς τὰ ἀσκούμενα ἔνδικα μέσα, περὶ ὧν ἀνωτέρω, προτοῦ καταστῆ τελεσίδικος ἡ πτωχευτικὴ ἀπόφασις, οἱ σύνδικοι δὲν τολμοῦν νὰ ἀρχίσουν τὰ ἔργα των. Ἐνδεκνυται ὅθεν, νομοθετικὸς περιορισμὸς τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διαδίκων τιθεμένων ἐνδίκων μέσων καὶ ἐξασφάλισις τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκκαθαρίσεως.

V. ΗΜΕΡΑ ΠΑΥΣΕΩΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ. Εἰς τὸ ἄρθρον 529 ἐμπορικοῦ νόμου προβλέπεται ὁ προσδιορισμὸς ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν. Γίνεται δέ; εἴτε εἰς τὴν κηρύττουσαν τὴν πτώχευσιν ἀπόφασιν, εἴτε εἰς μεταγενεστέραν μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχέσεως ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου. Ὁ ὅρισμός τῆς ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν εἶνε βαρυσήμαντος, διότι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ὑφίσταται κατὰ τεκμήριον ἡ κατάστασις τῆς πτωχέσεως καὶ συνεπῶς πᾶσα μεταγενεστέρα πράξις τοῦ ὀφειλέτου εἶνε ἄνευ νομικοῦ κύρους. Ἰσχύουν οἱ κάτωθι ἐρμηνευτικοὶ κανόν-

νες :

1. Ἄν δηλώσει τοῦ ἐμπόρου κηρύσσεται ἡ πτώχευσις, ἢ ἐν τῇ δηλώσει ὀριζομένη, ἰσχύει ὡς ἡμέρα παύσεως πληρωμῶν αὐτοῦ.

2. Ἄν αἰτήσῃ πιστωτοῦ κηρύσσεται ἡ πτώχευσις, χωρὶς νά ζητηθῇ ὀρισμός χρόνου παύσεως πληρωμῶν, τοιαύτη θεωρεῖται ἡ ἡμέρα τῆς δημοσιεύσεως τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, ἢ ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου τοῦ ἐμπόρου, ἂν γίνῃ δεκτὴ αἴτησις νά κηρυχθῇ μετὰ τὴν θανήν αὐτοῦ εἰς πτώχευσιν.

3. Τὸ δικαστήριον προβαίνει αὐτεπαγγέλτως εἰς ὀρισμόν ἡμέρας παύσεως ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ Εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ ἐφ' ὅσον προκύπτει ὅτι αἱ πληρωμαὶ ἔπαυσαν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως.

4. Συνηθεστέρα περίπτωσις ὀρισμοῦ ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν εἶνε ἡ τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐχόντων συμφέρον. Ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν, μίαν ἡμέραν ἐνωρίτερον, ἢ ἀργότερον, ἐξαρτῶνται πολλάκις τεράστια συμφέροντα, ὡς θά ἐξηγηθῇ κατωτέρω. Διὰ τοῦτο περὶ τὸν ὀρισμόν τῆς ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν διεξάγονται συνήθως ὀμηρικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ πιστωτῶν, ἢ πιστωτῶν καὶ συνδίκου, λόγφ τῶν σοβαρῶν συνεπειῶν τὰς ὁποίας ἔχει εἰς τὰς πτωχευτικὰς ἀκυρότητας, ἐντεῦθεν δὲ προκύπτει ἕτερα ἀφορμὴ παρελυσεως τῶν πτωχευτικῶν δικῶν.

Ἀρχικῶς ἡδύνατο νά ὀρισθῇ ἀναδρομικῶς οἰαδήποτε ἡμέρα παύσεων πληρωμῶν καὶ εἰς οἰονδήποτε χρόνον. Τὸ ἄρθρον 529 ἐδ. 3 ἐμπ. νόμου ἐπιτρέπει σήμερον, μόνον μέχρι δύο ἐτῶν ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, ὀρισμόν τῆς ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν. Τὸ

θέμα δέν παύει συνεπῶς νά ἔχη μεγάλην πρακτικήν σημασίαν.

5. Μεταβολή ἡμέρας παύσεως. Ἡ αἴτησις ὀρισμοῦ ἄλλης ἡμέρας ἀντί τῆς ὀρισθείσης εἶνε ἀπαράδεκτος μετά τήν περάτωσιν τῆς περὶ ἐξελέξεως τῶν πιστώσεων ἐκθέσεως. Διά τοῦ ἄρθρου 4 ἀριθ. 2 ἀναγκ. νόμου 635/1937 εἶνε ἐπίσης ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησις μεταβολῆς τῆς ὀρισθείσης ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν, ἂν ὑποβληθῇ ἔν ἄτος μετά τήν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως.

6. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου περὶ ὀρισμοῦ ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν ὑπόκειται εἰς ἀνακοπήν, ἔφεισιν καὶ ἀναίρεσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 674-678 Ἐμπορικοῦ Νόμου. Ἡ ἀναίρεσις χωρεῖ ἰδίως δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογήν, ἢ ὑπὲρ τὰ ὄρια τοῦ ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 528 *in fine* τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου.

ΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ

§ 9

ΓΕΝΙΚΩΣ

Μετά τήν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως, ἣτις κηρύττει τήν πτώχευσιν ἐπέρχονται αὐτομάτως αἱ βασικαὶ συνέπειαι αὐτῆς, χωρὶς νά χρῆζουσιν εἰδικῆς ἀπαγγελίας ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Αἱ συνέπειαι αὗται εἶνε οὐσιαστικαὶ καὶ δικονομικαί, καὶ χαρακτηρίζουσιν τὸ ἰδιοτύπον νομικὸν καθεστῶς εἰς τὸ ὁποῖον ὑποβάλλεται ὁ ἔμπορος.

1. Οὐσιαστικαὶ συνέπειαι. Ἡ κατάστασις τῆς πτωχεύσεως ἐπηρεάζει τήν ἰκανότητα τοῦ ἐμπόρου, νά διαχειρίζεται τήν περιουσίαν του, μειώνει τήν δικαιοπρακτικήν του ἰκανότητα καὶ τήν ἄσκησιν τῶν ἐπὶ τῆς περιουσίας του δικαίων. Ἐπηρεάζει ἐπίσης τήν ἄσκησιν τῶν οἰκογενειακῶν του δικαίων.

2. Δικονομικαί συνέπειαι. Ὁ πτωχεύσας χάνει τὴν ἰκανότητα νὰ εἶνε διάδικος εἰς διαφορᾶς, ἀφορώσας τὴν περιουσίαν του, τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ τμῆμα τῶν οὐσιαστικῶν εἰς βάρος του συνεπειῶν τῆς πτωχεύσεως. Ταυτοχρόνως δεσμεύονται ἐκ τῆς πτωχεύσεως οἱ πιστωταὶ τοῦ ἐμπόρου ἀδυνατοῦντες, νὰ ἀσκήσουν τὰ δικονομικά μέσα καταδιώξεως, τὰ ὁποῖα ἀναγνωρίζει συνήθως ἡ Πολιτικὴ Δικονομία.

3. Συνέπειαι ὡς πρὸς τὸ μέλλον καὶ τὸ παρελθόν. Ἀσφαλεστέρα εἶνε ἡ διαίρεσις τῶν πτωχευτικῶν συνεπειῶν εἰς ἀφορώσας τὸ μέλλον καὶ εἰς θιγούσας τὸ παρελθόν. Πᾶσαι δηλαδὴ αἱ οὐσιαστικαὶ καὶ δικονομικαί, ἢ ἄλλαι δημοσίου δικαίου συνέπειαι εὐχερέστερον κατανοοῦνται καὶ ἀναλύονται ἂν διακριθοῦν κατὰ τὸ παρελθόν καὶ τὸ μέλλον. Βάσει τῆς διακρίσεως ταύτης θὰ ἀναπτυχθοῦν κατωτέρω.

§ 10.

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ.

Αἱ ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἐπενεργοῦσαι πτωχευτικαὶ συνέπειαι ἀφορῶσι τὸν πτωχεύσαντα καὶ τοὺς πιστωτάς του. Διακρίνομεν αὐτάς εἰς συνεπείας ἰδιωτικοῦ καὶ συνεπείας δημοσίου δικαίου. Εἰς βάρος τοῦ πτωχοῦ ἐπενεργοῦσιν συνέπειαι Δημοσίου Δικαίου, ἐνῶ αἱ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐνδίαφερουν καὶ τοὺς πιστωτάς.

I.- Αἱ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ. εἶνε ὑπολείμματα τῆς ἀρχικῆς ποινικῆς χροιάς, ἣν εἶχεν ἡ πτώχευσις. Καὶ σήμερον ἀποτελοῦν σημαντικὴν μείωσιν τῆς προσωπικότητος τοῦ πτωχοῦ καὶ τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων. Ταύτας ὀρίζει τὸ ἄρθρον 1 ἀναγκ. νόμου 635/1937, ἐπαναλαμβάνον ἀσκόπως παλαιότερας διατάξεις, ὡς ἔπεται:

1. Ὁ πτωχὸς στερεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι. Εἶνε ἀπὸ πλευρᾶς δημοσίου δικαίου αἱ πλεονάτιματιναί συνέπειαι.

2. Τοῦ ἀσκεῖν λειτούργημα ὑπαλλήλου, εἴτε δημοσίου, εἴτε δημοτικοῦ, εἴτε κοινοτικοῦ, εἴτε τέλος ὑπαλλήλου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου.

3. Τοῦ ἀσκεῖν τμητικὰ λειτουρήματα ἢ ἐμπιστευτικὰ τοιαῦτα, ὡς εἶνε τὰ τοῦ ἐπιτρόπου, τοῦ κηδεμόνος, τοῦ ἐνόρκου, τοῦ συνδίκου, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Τὰ ἀξιώματα τοῦ ἐπιτρόπου, κηδεμόνος καὶ συνδίκου εἶνε ἀστικά τμητικὰ λειτουρήματα, ἐνῶ τὰ τοῦ ἐνόρκου εἶνε δημοσίον λειτούργημα.

4. Τοῦ ἀσκεῖν ἐμπορικὸν ἢ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα. Ὁ νόμος προβλέπει τὴν δι' ἄλλων διατάξεων δημιουργίαν πλειόνων ἀνικανοτήτων, κατὰ τρόπον ὥστε ὁ πτωχὸς νὰ ἀδυνατῇ ν' ἀνεύρη ἀλλαχοῦ βιοτικὴν ἀπασχόλησιν.

II. ΑΙ ΣΥΝΕΠΕΒΙΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ. περιωρσθησαν οὐσιωδῶς ἀπὸ τοῦ ν. 635/1937. Εἶνε δέ αἱ ἐξῆς:

1. Ἀστικά δεσμεύσεις. α) Ἀπαλλοτριώσεις τοῦ πτωχοῦ ἀπὸ τῆς διαχειρίσεως πάσης τῆς περιουσίας αὐτοῦ. Ἡ φρασεολογία τοῦ νόμου εἶνε ἀτυχής, διότι δέν πρόκειται περὶ ἀπαλλοτριώσεως, ἀλλὰ περὶ στερήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς διαχειρίσεως. Ὁ πτωχὸς παραμένει ψιλῶ ὀνόματι κύριος τῆς περιουσίας του, στερεῖται ὅμως τοῦ δικαιώματος διαθέσεως αὐτῆς, ὅπερ μεταβιβάζεται εἰς τὸν σύνδικον.

β) Μέχρι τοῦ ἀναγκ. νόμου 635/1937 ἡ στέρσις αὐτῆ περιελάμβανε καὶ τὴν μετὰ τὴν πτώχευσιν ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ ἀποκτωμένην περιουσίαν, πλὴν τὸ ἄρθρον 2 ἀριθμὸς 2 τοῦ νόμου τούτου περιώρσιε τὴν ἀπαλλοτριώσιν εἰς τὴν μέχρι

τῆς κηρύξεως ὑπάρχουσιν καὶ ἀνήκουσαν εἰς τὸν πτωχὸν περιουσίαν. Τόκοι καὶ περιοδικαὶ παροχαὶ ἐξαίρουνται κατὰ τὸ ἐδάφιον 3 ἀριθ. 2. Δηλαδή ἐξαίρουνται τὰ εἰσοδήματα τῆς ὑφισταμένης κατὰ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως περιουσίας, ἅτινα ἀνήκουν εἰς τὴν πτώχευσιν.

Ἡ μετὰ τὴν κήρυξιν ἀποικτωμένη περιουσία δὲν θίγεται. Ἐννοοῦνται περιουσιακὰ στοιχεῖα αὐτοτελῆ, ἅτινα τὸ πρῶτον μετὰ τὴν πτώχευσιν περιέρχονται εἰς τὸν πτωχόν. Π.χ. μία κληρονομία, ἢ ἐκ δωρεᾶς περιουσία, ἢ εἰσοδήματα ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ πτωχοῦ, μετὰ τὴν κήρυξιν. Διαχειρίζεται ἐλευθέρως καὶ ἄνευ περιορισμοῦ τινός ὁ πτωχὸς τὴν περιουσίαν ταύτην.

γ) Ἡ δέσμευσις δὲν ἐπιτείνεται εἰς περιπτώσεις οἰκογενειακῶν σχέσεων, ἐμπροσώπησεως τῶν τέκνων, ἢ ἄλλας προσωποπαγεῖς σχέσεις, δι' ἃς παραμένει προσωπικῶς ὑπεύθυνος ὁ πτωχός.

δ) Μετὰ τὸν ἀναγ. νόμον 635/1937 δὲν δύναται πλέον νὰ εἶνε ἐκκαθαριστῆς ἐμπορικῆς ἐταιρείας, οὔτε σύμβουλος ἀνωνύμου ἐταιρείας, διότι τὰ ἀξιώματα ταῦτα εἶνε ἐμπιστευτικά, ἐμπιπτοντα εἰς τὴν ἀνικανότητα, ἣν τὸ ἄρθρον 1 ἀριθ. 1, γ' θεσπίζει. Δύναται νὰ μετᾶσχη ὡς ἑτεροδρρυθμὸς, οὐχὶ ὡς ὁμόδρρυθμὸς, συνεταῖρος εἰς ἐμπορικὴν ἐταιρείαν. Συνεπῶς κατὰ τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπεξετάθη ἡ ἀστικὴ ἀνικανότης τοῦ πτωχοῦ.

ε) Συνέπειαι ἀπαλλοτριώσεως. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω περὶ ἀπαλλοτριώσεως διατάξεως (ἄρθρον 533 ἐδάφιον 4), πᾶσα πληρωμὴ πρὸς τὸν πτωχεύσαντα, ἢ καταβολὴ γενομένη ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τρίτον, ἢ πᾶσα ἐν γένει ἄλλη ἐπιχειρησις δικαιοπραξίας εἶνε αὐτοδικαιῶς ἀκυροὶ ὡς πρὸς τὴν

ὁμάδα.

Ὁ νόμος δὲν ἀπαγγέλλει πλήρη ἀκυρότητα ἀλλὰ μόνον σχετικὴν, ἐφ' ὅσον θίγονται δικαιώματα τῆς ὁμάδος τῶν πιστωτῶν. Αἱ ἐνεργηθεῖσαι πράξεις στεροῦνται ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἔναντι ταύτης. Τὴν ἀκυρότητα προτείνει ὁ σύνδικος, ἐφ' ὅσον κρίνει τοῦτο σκόπιμον.

2. Δικονομικὴ δέσμευσις. Ἐκτός τῆς ἄνω ἀστικῆς ὑπάρχει καὶ ἡ δικονομικὴ δέσμευσις τοῦ πτωχοῦ (534). Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην πᾶσα ἀγωγή καὶ πᾶν μέτρον ἐκτελέσεως ἐπὶ κινήτων ἢ ἀκινήτων, ἀφορῶν εἰς τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν ἐξακολουθοῦνται, ἢ ἐπιχειροῦνται ὑπὸ μόνου τοῦ συνδίκου.

α. Δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαγγέλλεται ἡ βιαῶν διακοπὴ πάσης δίκης καὶ ἡ ἀναστολὴ παντός ἐκτελεστικοῦ μέτρου κατὰ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Τρίτος ἐναγόμενος ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ διὰ τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν, προτείνει ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς. Ὁ πτωχεύσας παύει νὰ δύναται νὰ εἶνε διάδικος.

β. Συντηρητικὰ Μέτρα. Ἐκρίθη ὅμως, ὅτι ἡ ἀνωτέρω δέσμευσις δὲν ἰσχύει εἰς κατεπειγούσας περιπτώσεις. Ὁ πτωχὸς δύναται συνεπῶς νὰ λάβῃ αὐτοπροσώπως συντηρητικὰ μέτρα πρὸς διαφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων του, ὅσῳκις μάλιστα ὁ σύνδικος ἀμελῇ. Οὕτω δύναται νὰ διακόψῃ παραγραφὴν, νὰ συντάξῃ διαμαρτυρικὸν συναλλαγματικῆς, νὰ προβῇ εἰς κοινοποιήσιν ἀποφάσεως, εἰς ἄσκησιν ἐφέσεως πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, κλπ.

γ. Παρέμβασις. Δύναται ὁ πτωχὸς ὅπωςδήποτε νὰ παρεμβῇ εἰς ἐκκρεμεῖς δίκας καὶ ἐν γένει νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι θὰ ἐθέρεϊτο χρήσιμον εἰς τὴν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν καὶ ἐπω-

φελές εἰς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων της.

3. Δεσμεύσεις εἰς βάρος τῶν πιστωτῶν. Καί τοὺς πιστωτάς τοῦ πτωχοῦ θίγει ἡ δικονομικὴ δέσμευσις, διότι ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς πᾶσα κατὰ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας ἐκτελέσεις. Ὑποχρεοῦνται νῦν ν' ἀναμελνουν τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς πτωχεύσεως διὰ νὰ λάβουν τὴν ἀναλογοῦσαν αὐτοῖς μερίδα ὀφειλῆς. Τῆς δεσμεύσεως ἐξαιροῦνται ἐκτελέσεις, γιγνόμεναι βάσει προνομίων, ἐνεχύρου, ἢ ὑποθήκης περὶ ὧν εἰδικῶς κατωτέρω.

α. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὑπὸ τοῦ συνδίκου ἐνεργουμένων δικῶν ἐπέρχονται ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ πτωχοῦ, ὃν ἀφορᾷ τὸ ἐκ τούτων δεδικασμένον.

β. Οἱ δι' ἐνεχύρου ἐπὶ κινητῶν ἠσφαλισμένοι πιστωταὶ δύνανται νὰ ἐκτελέσουν, μὴ δεσμευόμενοι ὑπὸ τῆς γενικῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ νόμου. Οἱ σύνδικοι δικαιοῦνται νὰ ἐλευθερώσουν τὸ κινητὸν, καταβάλλοντες τὸ χρέος. Τὸ ὑπερβάλλον τοῦ ἐκπλειστηριασματος περιέρχεται εἰς τὴν ὁμάδα. Ἄρθρον 644 ἐπ. ἐμπορικῶν νόμου.

γ. Οἱ δι' ὑποθήκης ἠσφαλισμένοι ἐκτελοῦν ἐπίσης μὴ θιγόμενοι ἀπὸ τὴν δικονομικὴν δέσμευσιν (ἄρθρ. 665 ἐπ. Οἱ σύνδικοι δύνανται νὰ ὑπερθεματίσωσι κατὰ τὸν πλειστηριασμόν, καὶ νὰ ἀποκτήσωσι τὸ ἀκίνητον.

δ. Εἰδικὰ διαδικασταί, ὡς ἡ τῆς διεκδικήσεως, ἀρξάμεναι πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, δέν θίγονται ἀπὸ τὴν πτωχευτικὴν δέσμευσιν, ἐξακολουθοῦσαι κατὰ τοῦ συνδίκου. Διότι θά ἦτο παράλογον νὰ ἐπιτρέπεται ἡ διεκδικήσις ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ νὰ στερῆται ὁ ἐνδιαφερόμενος τῶν δικονομικῶν μέσων ἐπιβολῆς της. Ἄλλωστε ὁ διεκδικῶν δέν εἶνε πιστωτής, ἀλλὰ τρίτος.

4. Τά μή ληξιπρόθεσμα χρέη τοῦ πτωχεύσαντος καθίστα-
νται διά τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἀπαιτητὰ ὡς πρὸς αὐ-
τόν (535). Ἡ διάταξις περιλαμβάνει πάσης φύσεως ἀπαιτήσεις
αἵτινες εἶνε γεγωνημέναι μὲν κατά τόν χρόνον τῆς κηρύξεως
τῆς πτωχεύσεως, ἢ ἐκπλήρωσις ὁμῶς αὐτῶν, τελεῖ ὑπὸ προθεσ-
μίαν ἢ αἴρεσιν. Ἐκ τῆς διατυπώσεως καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ
νόμου συνάγεται ὅτι ἡ διάταξις πλήττει μόνον μονομερεῖς ὑ-
ποχρεώσεις τοῦ πτωχοῦ δηλαδή δανειακὰς συμβάσεις. Δέν ἐκ-
τείνεται δηλαδή εἰς περιπτώσεις, ὅπου ἡ ὑποχρέωσις τοῦ πτω-
χοῦ εἶνε τμῆμα γενικωτέρας ἀνταλλακτικῆς σχέσεως, ὡς π.χ.
ἀγοραπωλησίας ἢ μισθώσεως. Περὶ τούτων κατωτέρω.

5. Αἱ ἀμφιμερεῖς καὶ ἀνταλλακτικαὶ συμβάσεις. α. Γε-
α". Γενικῶς. Εἶνε ἴσως τὸ σημαντικώτερον κενόν τοῦ
Ἐμπορικοῦ Νόμου ὅτι δέν ρυθμίζει τὰς συνεπείας τῆς πτωχεύ-
σεως ἐπὶ τῶν ἐκκρεμουσῶν ἀμφιμερῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν συμ-
βάσεων τοῦ ὀφειλέτου πρὸς τρίτους. Πρόκειται περὶ κενοῦ οὐ-
σιώδους, οὔτινος ἢ λεπτομερῆς ἐν τῷ Γερμανικῷ Κώδικι ρύθμι-
σις ἀποτελεῖ σημαντικώτατον τούτου πλεονέκτημα. Εἰς τὴν κα-
τηγορίαν ταύτην ὑπάγονται ἀγοραπωλησίαι δι' ἃς δέν ὑπάρχουν
αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἀρθροῦ 670 Ἐμπορικοῦ Νόμου, προμηθευ-
τικαὶ συμβάσεις, μισθώσεις, μισθώσεις ἔργου, ἀνταλλαγᾶι
καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ σύμβασις. Εἰς ταύτας τίθεται τὸ γε-
νικώτερον ζήτημα: ὅταν δέν προβλέπεται ὑπὸ εἰδικῆς πτωχευ-
τικῆς διατάξεως ἢ δέν τίγεται ὑπὸ τῆς πτωχευτικῆς
δεσμεύσεως ἢ ὑπόστασις τῶν συμβάσεων αὐτῶν, ποῖα ἢ ἐ-
πιρροή τῆς πτωχεύσεως ἐπὶ τὸ κῦρος καὶ τὴν τύχην των.
Δικαιοῦνται ἐν ἑλλείψει ἄλλης εἰδικωτέρας πρόστασίας νὰ
προβῶνται κατὰ τοῦ συνδίκου οἱ πρὸς τὸν πτωχόν συμβληθέν-
τες τὴν ἐνστάσιν τοῦ μή ἐκπληρωθέντος συναλλάγματος
exceptio non adimpleti contractus. - Ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος ἀ-

παγορεύει αλλά και δέν τήν ἐπιτρέπει ῥητῶς.

Νομίζω ὅτι δέον νά ἐπιτραπῇ ἐν τῇ πτωχεύσει, διότι εἶνε σύμφωνος πρὸς τὸ κατ' οὐσίαν δίκαιον, χωρίς ν' ἀντιβαίνει εἰς τόν νόμον.

β.- Ἀγοραπωλησία.- Ὅταν ὁ πωλητής ἀπέστειλεν μέρος τῶν πωληθέντων, δι' ἃ δέν χωρεῖ κατὰ τὸ ἄρθρ. 670 ἐμπορικοῦ νόμου διενδίκησις, ὁ δέ σύνδικος ἐνάγει ἢ ἀξιοῖ παράδοσιν καὶ τοῦ ὑπολοίπου, προσφερόμενος νά καταβάλῃ τὸ τμήμα τοῦ ὑπολοίπου, ἐνῶν διὰ τὸ πρῶτον μέρος παραπέμπει τὸν πωλητὴν εἰς τὴν ὁμάδα, δύναται νά προβάλλῃ ὁ πωλητὴς τὴν ἔνστασιν; Νομίζω ναί. Διότι ἂν ἐπωλήθησαν 1000 τόννοι σίτου, ἀφιχθέντων δέ τῶν 500 ἐνωρίτερον, ὁ πτωχὸς τοὺς διέθεσεν, ὁ πωλητὴς δέν ὑποχρεοῦται οὔτε ἐκ τῆς συμβάσεως, οὔτε ἐκ τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον δέν τοῦ προσφερθῆ ἢ πληρὴς τμήμα καὶ διὰ τοὺς 1000 τόννους νά παραδώσῃ τοὺς ὑπολειπομένους 500, οὓς ὀφείλει.

γ. Μισθώσις.- Συμφέρον τῆς πτωχεύσεως εἶνε νά ἐπιτραπῇ ἡ λύσις τῆς μισθώσεως εἰς τόν σύνδικον. Διότι ἡ διατήρησις πολυτελῶν μισθίων, δυσαναλόγων πρὸς τὴν δυναμικότητα τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, εἶνε πολλάκις ἀφορμὴ τῆς πλήρους ἐξαντλήσεως ταύτης. Ἀδίκως διαμαρτύρεται ἡ πρακτικὴ, ὅτι τὰ μισθώματα ἀπορροφοῦν τὸ πτωχευτικὸν ἐνεργητικὸν, ἀντιθέτως ἢ προσπάθεια ἔπρεπε νά στραφῇ πρὸς τόν περιορισμὸν τῶν πτωχεύσεων εἰς τοὺς ἀπολύτους ἀπαραιτήτους χώρους. Δύναται νά θεμελιωθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ συνδίκου εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ ἰδίᾳ τὴν περί ἀπροβλέπτου θεωρίαν, πρὸ παντός ὅταν ἡ πτώχευσις ὀφείλεται εἰς ἐπιρροὴν γενικωτέρων οἰκονομικῶν συνθηκῶν.

Ἄλλὰ καὶ ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιούται νά ἐπείρῃ ἀγωγὴν

ἐξώσεως κατά τοῦ συνδίκου, ἀρνούμενος τήν περαιτέρω χρῆσιν τοῦ μισθίου εἰς τήν ομάδα, ἐφ' ὅσον δέν πληρωθῆ τὸ κατά τήν σύμβασιν μίσθωμα.

δ.- Προμηθευτικά συμβάσεις, ἀνταλλαγαί, μισθώσεις ἔργου, ἀκολουθοῦν τούς ἐπί ἀγοραπωλησίας τεθέντας κανόνας. Ἐἶνε ζήτημα ἐρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν δικαιουῖται ὁ προμηθευτής ν' ἀρνηθῆ περαιτέρω παροχὴν τοῦ ἀντικειμένου ταύτης, ἐφ' ὅσον δέν ἐπλήρωθη ὀλοκληρὸν τὸ τμήμα διὰ γενομένης ἤδη ἀποστολάς, δι' ἧς ὁ συνδίκος τὸν παραπέμπει εἰς τήν ομάδα.

6.- Οἱ τόκοι πάσης πιστώσεως, μὴ ἐξησφαλισμένης διὰ προνομίου ἢ δι' ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης παύουν ὡς πρὸς τήν ομάδα μόνον (536).- Ὁ πτωχὸς παραμένει ψιλῶ ὀνόματι ὀφειλέτης αὐτῶν. Πρακτικὴν σημασίαν ἀποικτᾶ νῦν ἡ διάταξις, ὅτε ἐπιτρέπεται εἰς τὸν πτωχὸν ἡ διατήρησις τῆς μετὰ τήν πτώχευσιν ἀποικτωμένης περιουσίας, ἐξ ἧς δύναται ἐνδεχομένως νά καταβάλλῃ τούς τόκους. Ἐν τούτοις ὅμως εἰς τήν περίπτωσιν ἄρσεως τῆς πτωχεύσεως ἢ ἀποικαταστάσεως κατά τὸν ν. 635/1937 ἡ ἐξόφλησις τῶν τόκων δέν ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς πραγματοποιήσεως τούτων.-

Εἰς μὲν τήν ἄρσιν τῆς πτωχεύσεως ὁ νόμος σιωπᾷ, ἀπαιτῶν μόνον νά ἱκανοποιηθῶσιν οἱ πιστωταί, ἐνῶ δι' ἀποικατάστασιν ἀξιοῖ ἐξόφλησιν τῶν μέχρι τῆς πτωχεύσεως τόκων. Οἱ ἐμπραγμάτως ἢ διὰ προνομίου ἠσφαλισμένοι τόκοι καταβάλλονται ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἐφ' ὅσον καλύπτονται ὑπὸ τῆς ὑποθήκης ἢ τοῦ ἐνεχύρου.

Ἡ νομολογία ἔκρινεν ὀρθῶς κατά τὸ καθ' ἡμᾶς δίκαιον, ὅτι ἡ ἐμφάνισις ἀπαιτήσεως πρὸς ἐπαλήθευσιν ἐν τῇ πτωχευτικῇ διαδικασίᾳ δέν ἀποτελεῖ ὄχλησιν καὶ συνεπῶς δέν γεννᾷται ζήτημα, ὅπως καταστοῦν τοκοφόροι ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἀ-

παιτήσεις, αἵτινες πρὶν ἦσαν ἄτοκοι.

7.- Τὰ μὴ λήξει πρόθεσμα χρέη τοῦ πτωχοῦ κατὰ τὴν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως τὰ ὀφειλόμενα ἀτόκως καὶ μετὰ προθεσμίαν μείζονα τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, ὑπολογίζονται εἰς τὸ παθητικὸν τῆς πτωχεύσεως, προαφαιρουμένου τοῦ ἀπὸ τῆς κηρύξεως μέχρι λήξεως τῶν νομίμου τόκου. Τοῦτο διότι ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ πτώχευσις καθιστᾷ τὰ χρέη λήξειπρόθεσμα καὶ συνεπῶς ἔνενα τῆς προῶρου ταύτης λήξεως θὰ ἀφαιρεθοῦν οἱ ἐνδιάμεσοι τόκοι.

ξ 11.

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

I.- ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΠΗΝ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ.- Θεμελιώδης σκοπὸς τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας καὶ ἀξίωμα, ὅπερ διέπει τὸν νόμον, εἶνε ἡ διαφύλαξις τῶν συμφερόντων ὅλων τῶν πιστῶτων καὶ ἡ ἴση μεταχειρίσις αὐτῶν ἐπὶ τῷ τέλει συμμέτρου καὶ δικαίας μεταξύ των διανομῆς τοῦ ἀπομένοντος ἐνεργητικοῦ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ τοῦτο ὁ νόμος θέτει ὑπὸ αὐστηρόν ἔλεγχον τὴν πρὸ τῆς πτωχεύσεως περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν συνήθως λαμβάνουν χώραν πράξεις ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν ἐκδήλωσις εὐμενείας ὑπὲρ τινῶν ἐκ τῶν πιστῶτων εἰς βάρος τῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ. Διὰ τοῦτο τὸ ἰσχυρὸν πτωχευτικὸν δίκαιον θεμέλιον τῆς ἐπιτυχίας του θεωρεῖ τὴν ἀνατροπὴν ἐνεργῶν τῶν πράξεων, διὰ τῶν ὁποίων ὁ πτωχός, προβλέπων τὴν καταστροφὴν, προσπαθεῖ, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀποκρύψῃ τὸ ἐνεργητικὸν του καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ εὐνοήσῃ μερίδα πιστῶτων, οἱ ὅποιοι τοῦ εἶνε προσφιλεῖς καὶ εἰς τὴν εὐνοίαν τῶν ὁποίων ὑπολογίζει. Διεμορφώθη οὕτω ὀλοκληρὸν σύστημα ἀκυρώσεως καὶ ἀνακλήσεως τῶν

πρό τῆς πτωχεύσεως πράξεων τοῦ πτωχοῦ μέ σκοπόν τήν διασφάλισιν καί ἐπαύξησιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Διακρίνομεν οὕτω:

II.- ΑΚΥΡΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ. Ὁ νόμος κηρύσσει ἀκύρους:

1.- Πάσας τάς ἑτεροβαρεῖς πράξεις, αἵτινες ἐγένοντο ἀπό τῆς ἐποχῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν καί δέκα ἡμέρας πρὶν κατὰ τὸ ἄρθρον 537. Τὸ πρό τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν δεκαήμερον θεωρεῖται ἐκ τοῦ νόμου ὑποπτος χρόνος. Δηλαδή κατ' αὐτὸ ὁ πτωχὸς γνωρίζει, ἀνευ ἀνάγκης ἄλλης τινός ἀποδείξεως, τήν κατάρρουσιν του. ~~ἑτεροβαροῦ~~ ^{ἑτεροβαροῦ} (Τ)

Διὰ τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' διηυκρινίσθη ὅτι ἑτεροβαρεῖς εἶναι ὅλαι ἐνεῖναι, αἵτινες ἐλαττοῦσι τήν κινήτην ἢ ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ πτωχοῦ, θετικῶς ἢ ἀρνητικῶς. Οὕτως ἡ ἔννοια τῆς ἐλευθεριότητος εἰς τὸ Πτωχευτικὸν δίκαιον εἶνε ἀπείρως εὐρύτερα τῆς δωρεᾶς ἐν τῷ 'Αστικῷ. Περιλαμβάνει πᾶσαν πρᾶξιν, ἥτις, ἐνῶ μειώνει θετικῶς ἢ ἀρνητικῶς τήν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου, ἢ δὲν ἀποφέρει προσδοκωμένην τινὰ ὠφέλειαν εἰς αὐτὴν δημιουργεῖ ἐντύπωσιν προτιμῆσεως ὑπὲρ ἐκείνου, πρὸς ὃν γίνεται. Π.χ. ὁ πτωχὸς ἀποποιεῖται κληροδότημα τὸ ὁποῖον τὸ ἐπήχθη, ἢ παραλείπει νὰ ζητήσῃ ἀμοιβὴν δι' ὑπηρεσίαν, ἣν παρέσχε εἰς ὃ ποσὸν δικαιουῖται. Ὁ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ποριζόμενος ὄφελος εἰς βάρος τῆς πτωχευτικῆς, διὰ τῆς ἑτεροβαροῦς πράξεως, περιουσίας ὑφίσταται τὰς συνεπειὰς τῆς ἀκυρώσεως.

Τὸν ὀφειλέτην ἐξακολουθοῦν νὰ βαρύνουν ἀτομικῶς αἱ ἀκυρούμενα ἑτεροβαρεῖς πράξεις καί εἶνε ἐκτελεστέαι ἐκ τῆς μελλούσης νὰ περιέλθῃ εἰς αὐτὸν περιουσίας ὡς συνωμολόγησε αὐτὰς εἰς τήν πρὸς τὸν τρίτον ὑπόσχεσιν. Κλασσικὸν παράδειγμα ἑτεροβαροῦς συμβάσεως εἶνε ἡ δωρεά. Ὁμοίως ἡ ἀναγνώρισις ὀφειλῆς, ἣν θὰ ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ ὁ πτωχός.

2.- Π ᾶ σ α π λ η ρ ω μ ῆ χ ρ ε ῶ ν μ ῆ λ η ξ ι -
π ρ ο θ ἔ σ μ ω ν, γενομένη καθ' οἴονδῆποτε τρόπον. Ὁ νό-
μος ἀπαριθμεῖ μεταξύ τῶν πιθανῶν τρόπων πληρωμῆς, ἐνδεικτι-
κῶς, τὴν πληρωμὴν τοῖς μετρητοῖς, δι' ἐκχωρήσεως, πωλήσεως
ἢ συμψηφισμοῦ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην εἶνε πασίδηλος ἡ
εὐνοια πρὸς τὸν ἐξοφλούμενον, ἐνῶ οἱ ἄλλοι οἱ ἔχοντες λη-
ξειπρόθεσμα χρεὴ δέν πληρώνονται.

3.- Π ᾶ σ α ν π λ η ρ ω μ ῆ ν χ ρ ε ῶ ν λ η ξ ι -
π ρ ο θ ἔ σ μ ο υ μ ἔ ν, ὅταν ὁμως γίνεται κατ' ἄλλον τινά
τρόπον, ἢ τοῖς μετρητοῖς ἢ διὰ γραμματίων. Ἡ περίπτωσις αὐ-
τῆ ἀποχόλησε τὰ μέγιστα τὰ Δικαστήρια. Ἐνταῦθα ἡ εὐνοια
προκύπτει ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀνεζητήθη τρόπος ἐξοφλήσεως
συγκεκριμένης τινός ὀφειλῆς ἐνῶ δέν ἐξοφλοῦνται ἄλλαι, δι'
ἄς ἔπαυσαν αἱ πληρωμαί.

Ἐκρίθη ὀρθῶς, ὅτι ὀπισθογράφησις φορτωτικῆς, μεταβι-
βάουσα ἐμπορεύματα πρὸς ἐξόφλησιν προγενεστέρων χρεῶν ἐμ-
πίπτει εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν ταύτην περίπτωσιν, ὡς πληρωμὴ
γενομένη ἄλλως ἢ τοῖς μετρητοῖς. Ὁμοίως ἐξόφλησις γενομέ-
νη δι' ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως τοῦ πτωχοῦ ἐναντίον τρίτων φερ-
εγγύων προσώπων.

Εἶνε φανερόν ἐν προκειμένῳ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ὀφειλέ-
του νὰ ἐξασφαλίσῃ τοὺς ὡς ἄνω πιστωτάς ἐνῶ ἀδιαφορεῖ διὰ
τοὺς ἄλλους. Τοῦτο ὑποκρῦπτει εὐνοϊαν ἀπαράδεικτον κατὰ τὸν
νόμον.

Συμψηφισμός ἀπαιτήσεως ἐπερχόμενος αὐτοδιαικῶς ἐκ
τοῦ νόμου δέν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἀπαγορευσιν. Ἀντιθέτως ὁ
ἐλευθέρως, δι' εἰδικῆς συμβάσεως καταρτιζόμενος συμψηφισμός
ἐμπίπτει ὡς ὑποκρῦπτων ἀπαράδεικτον εὐνοϊαν πρὸς τὸν πιστω-
τὴν.

4.- Π ᾱ σ α δ ι κ α σ τ ι κ ῆ, ἡ ἑ ξ ἰ δ ι ω τ ι κ ῆ ς θ ε λ ῆ σ ε ω ς ὑ π ο θ ῆ κ η, ὅταν παρέχεται τίτλος ἔγγραφῆς της ἐντός τοῦ ὑπόπτου χρόνου καὶ ἀφορᾷ ἐξασφάλισιν προγενεστέρας ὀφειλῆς. Τὸ ἄρθ. 52 ἀριθ. 2 Ν.Δ. 17/7/1923 εἰσήγαγεν ἐξαίρεσιν ὑπὲρ τῶν ἀνωνύμων ἐταιρειῶν, "Ἄν ὅμως ἀποδειχθῇ γνώσις τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν ὑπὸ τῆς ἀνωνύμου ἐταιρείας τότε ἐφαρμόζεται εἰς βάρος της τὸ ἄρθ. 538 Ἐμπορικῶ νόμου.

Τὰ ἀφορῶντα τὴν ἔγγραφὴν ὑποθήκης ἰσχύουν καὶ ἐπὶ ἀποκτῆσεως τίτλου ἐνεχύρου πρὸς ἐξασφάλισιν προγενεστέρας ὀφειλῆς.

III.- ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΙΜΟΙ.- Κατὰ τὸ ἄρθρον 538 ἐμπορικῶ νόμου δημιουργεῖται εἰδικὴ κατηγορία πράξεων τοῦ ὀφειλέτου αἵτινες δύνανται ν' ἀκυρωθῶσι ἐφ' ὅσον ἀποδειχθῇ ὅτι οἱ συμβληθέντες ἢ λαβόντες παρ' αὐτοῦ ἐνήργησαν ἐν γνώσει τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν. Αἱ ὑποκείμεναι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην πράξεις δέον νὰ ἐνηργήθησαν μετὰ τὴν παῦσιν τῶν πληρωμῶν, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως. Ὁ νόμος κατατάσσει εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην πάσας ἐν γένει τὰς δικαιοπραξίας τοῦ πτωχοῦ, ἰδίως ἐκεῖνας αἵτινες δὲν θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἄκυροι κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ περιόδῳ ἐντεθέντα. Οὕτω εἰδικώτερον:

1.- Πληρωμὰς χρεῶν ληξιπροθέσμων, μὴ ἐμπιπτούσας εἰς τὸ ἄρθρον 537.- Πρόκειται κυρίως διὰ τὰς πληρωμὰς τοῖς μετρητοῖς χρεῶν ληξιπροθέσμων, αἵτινες δὲν κηρύσσονται αὐτοδικαίως ἄκυροι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθ. 537. Ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ὁ λαβὼν τοῖς μετρητοῖς πιστωτῆς τοῦ ὀφειλέτου ἦτο ἐν γνώσει τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν. Ἡ γνώσις τῆς παύσεως συνεπάγεται τὴν ἀκύρωσιν, μὴ ἐρευνωμένης

καλῆς ἢ κακῆς πίστεως τοῦ λαβόντος.

2.- Πᾶσαν ἄλλην ἀμφοτεροβαρῆ πρᾶξιν.- Δέν περιορίζε-
ται ὁ νόμος μόνον εἰς τὰς ἀμφοτεροβαρεῖς δικαιοπραξίας. Κα-
τὰ τὴν ὀρθῶς ἐν τῇ νομολογίᾳ δοθεῖσαν ἐρμηνείαν, σύμφωνα
πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, οἰαδήποτε δικαιοπραξία, καὶ μο-
νομερῆς ἀκόμη ὑπόκειται εἰς τὸν ἄρθρον 538 ἐμπορικοῦ νό-
μου. Ἀγοραπωλησίαι, μισθώσεις, συμβιβασμοί, ὀπισθογραφῆ-
σεις τίτλων, κ.λ.π. περιλαμβάνονται εἰς τὴν κατηγορίαν
ταύτην. Διὰ ν' ἀκυρωθῇ ἡ πρᾶξις ἀπαιτοῦνται δύο τινά, ὡς ἡ
νομολογία παρεδέχθη, πρῶτον μὲν ἡ γνῶσις ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου
τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν, καὶ δευτέρον ἡ περιουσιακῆ βλάβη
τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Τὸ πρῶτον στοιχεῖον ὄπερ ἀνα-
φέρεται εἰς τὸν νόμον, ἐξαριεῖ, τὸ δευτέρον εἶνε περιττόν,
καίτοι ἐπεβλήθη ἐρμηνευτικῶς ἀπὸ τὰ Δικαστήρια. Π.χ. διὰ
νά ἐξεύρη χρήματα ὁ πτωχὸς πωλεῖ μερίδα ἐμπορευμάτων εἰς
τὴν τρέχουσαν τιμὴν τῆς ἡμέρας πωλήσεως, ἐνῶ δέν ἔπρεπε νά
πωλήσῃ, διότι, λόγῳ στενότητος, αἱ τιμαὶ θά ἀνήρχοντο. Ἡ
διαθέτων πολυτελῆ μονοκατοικίαν, ἐκμισθοῖ αὐτήν διὰ μίαν
εἰκοσαετίαν, εἰσπράττων προκαταβολικῶς τὸ ὅλον μίσθωμα.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις βλάπτεται ἐμμέσως ἡ
ὁμάς, ἐνῶ δέν ὑπάρχει δυσαναλογία παροχῆς ~~τῆς~~ ἀντιπαροχῆς.
Ὁ σύνδικος ἐνάγων δέν θά δυνηθῇ ν' ἀποδείξῃ θετικὴν βλάβην,
οὔτω θά περιπλανῆ ἄνευ λόγου τὸ ζήτημα. Ὁρθότερον λοιπὸν
εἶνε νά ἀρῆ πρὸς διάρρηξιν τῆς συμβάσεως μόνον ἡ γνῶσις
τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν. Ὅστις ἐν ἐπιγνώσει του συμβάλ-
λεται μὲ ὑποψήφιον πτωχεύσεως, πράττει τοῦτο ἐπὶ ἰδίῳ κιν-
δύνῳ καὶ θά ὑποστῇ τὰς συνεπείας.

3.- Ἐγγραφὴ ὑποθηκῶν.- Κατ' ἀντιδιαστολήν πρὸς τὴν
περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 537, ὅπερ κηρύσσει ἄκυρον τὴν παροχὴν

τίτλου ὑποθήκης πρὸς ἐξασφάλισιν προγενεστέρας ὀφειλῆς τὸ ἄρθρ. 539 ἐπιτρέπει τὴν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου σύναψιν δανείου, χάριν τῆς ἐμπορίας του- ἔστω καὶ κατὰ τὴν ὑποπτον περίοδον- καὶ τὴν παραχώρησιν εἰς ἀσφάλειάν του ὑποθηκικοῦ δικαϊώματος. Πλὴν ἐπιτρέπει εἰς τὸν Δικαστὴν νὰ κρίνη περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐγγραφῆς, ἂν παρῆλθον 15 ἡμέραι ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ τίτλου μέχρι τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης. Ἡ διάταξις εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ συμφέρον τῆς ἐμπορικῆς τάξεως, διότι οὐδεὶς θὰ παρεχόρει ἐνυποθήκως δάνειον εἰς ἔμπορον, ἂν διέτρεχε τὸν κίνδυνον ἀκυρώσεως τῆς ἐμπραγμάτου ἀσφαλείας του ἐκ τῶν ὑστερῶν. Π.χ. ὀφείλει ὁ πτωχὸς εἰς τὸν Β, 10.000 δρχ. διὰ τὰς ὁποίας ἀπεδέχθη συναλλαγματικὴν καὶ καθυστερεῖ τὴν ἐξόφλησιν των ἐπὶ τρεῖς μῆνας. Πιεζόμενος ἀπὸ τὸν Β τοῦ παραχωρεῖ ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ χρέους. Ἡ παροχὴ εἶνε ἄκυρος κατὰ τὸ ἄρθρον 537, διότι ἀφορᾷ προγενέστερον χρέος. Ταυτοχρόνως ὁ πτωχὸς διὰ νὰ σωθῆ δανεῖζεται ἀπὸ Τράπεζαν ἐπὶ ὑποθήκῃ ἄλλου ἀκινήτου δρχ. 100 χιλιάδας. Ἡ ὑποθήκη εἶνε ἔγκυρος ἂν ἐγγραφῆ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συνάψεως τοῦ δανείου.

4.- Προσημειώσεις, νομίμως κτηθεῖσαι κατὰ τὸν πρὸ τῆς παύσεως χρόνον καλῶς καὶ ἐγκύρως μετατρέπονται εἰς ὑποθήκας, ὅταν συντρέξουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου ἄνευ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἄρθ. 539 Ἐμπορικοῦ νόμου.

IV.- ΣΥΝΑΨΗ ΘΕΜΑΤΑ.- Τὰ ἀκόλουθα θέματα γεννῶνται εἰς τὴν πρακτικὴν, ἐν σχέσει μὲ τὰς εἰς τὸ παρελθόν ἐπιδρώσας πτωχευτικὰς συνεπελάς.

1.- Αἱ πτωχευτικαὶ ἀκυρότητες εἶνε τεθειμέναι ὑπὲρ τῆς ομάδος τῶν πιστωτῶν, σκοποῦσαι τὴν προστασίαν της ἀπὸ ἐπιβλαβεῖς ἐνεργείας τοῦ ὀφειλέτου. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι νο-

ιμοποιεῖται κάθε πιστωτής ἐν τῇ πτωχεύσει ν' ἀσκήσῃ ἀκυρω-
τικὴν ἀγωγὴν, ἔστω καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὁμάδος. Αἱ ἀ-
πομικαὶ ἐπιδιώξεις ἐν τῇ πτωχεύσει ἀποκλείονται.

2.- Ὁρια πρωτοβουλίας τῶν πιστωτῶν.- Ἀρμόδιος εἶ-
νε κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ σύνδικος, ὅστις θὰ κρίνῃ, ἂν συμφέρῃ
ἢ ἔγερσις ἀκυρωτικοῦ τινὸς μέτρου. Ἄν ὁ σύνδικος ὀλιγορῇ
δύνανται οἱ πιστωταὶ νὰ προσφύγουν εἰς τὸν εἰσηγητὴν Δικα-
στήν καὶ νὰ ἐκθέσουν τὰ παράπονά των, οὗτος δέ ἀποφασίζει,
ἢ τοῦλάχιστον ἐπιτρέπει εἰς τὸν πιστωτὴν τὴν ἔγερσιν ἀκυ-
ρωτικῆς ἀγωγῆς, ὅταν διστάζῃ ὁ σύνδικος. Χάριν τῆς ἐνότη-
τος τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας καὶ πρὸς ἀποφυγὴν καταπο-
νήσεως τῆς πτωχεύσεως εἰς ἀσκόπους δίκας, ἀντενδεδίχνονται
ἢ ἀναγνώρισις εὐρείας δικαιοδοσίας εἰς τὴν πρωτοβουλίαν
τῶν πιστωτῶν.

3.- Ἐδόθη ὀρθῶς ἡ ἐρμηνεία, ὅτι τὰς ἀκυρότητας δέν
δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁ πτωχὸς ἀλλὰ μόνον ἡ ὁμάς, χάριν
τῆς ὁποίας καὶ ἐτέθησαν. Διότι ὁ πτωχὸς ὅστις ἐνήργησεν
τὰς ὑπόπτους πράξεις, δέν δικαιούται νὰ προσβάλλῃ ταύτας
ὡς ἴδιος, ἔστω καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὁμάδος τῶν πιστωτῶν.

4.- Τὰ δικαιώματα πρὸς ἀνάληψιν εἶναι ἐκχωρήσιμα.
Τὰ ἐκ τῶν ἄρθρ. 537 καὶ 538 δικαιώματα τῆς ὁμάδος πρὸς ἀ-
κύρωσιν πράξεων τοῦ πτωχοῦ ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τῆς νομολογίας
ἐκχωρήσιμα. Ἐσφαλμένως: πρῶτον διότι φέρουν ἀπολύτως σχε-
τικὸν καὶ προσωποπαγῆ χαρακτῆρα.

Δεύτερον, διότι οὐδεμίαν περιουσιακὴν ἀξίαν ἀντιπροσωπεύ-
ουν, προτοῦ γίνουσι δεκταὶ αἱ ἀγωγαὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.
Τρίτον, διότι ἡ ἰδιαιτέρα φύσις τοῦ πτωχευτικοῦ δικαίου
ἀποκλείει κερδοσκοπίαν τρίτων εἰς θέματα, τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι
τὰς σχέσεις τοῦ πτωχοῦ πρὸς τοὺς πιστωτάς του. Τὸ δικαίωμα

πρός ἀκυρώσιν εἶνε συνεπῶς περιουσιακόν δίκαιον ἀνήκον εἰς τήν ομάδα, μή ἐκχωρήσιμον.

5.- Συνέπειαι μή ἀσκήσεως δικαιώματος ἀνακλήσεως. Ὡς ἐλέχθη, πρό τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς ὑπό τῶν συνδίκων, οὐδέν περιουσιακόν δικαίωμα τῆς ομάδος πρός ἀνάκλησιν ὑπάρχει. Αἱ τυχόν ἀνακλητέαι πράξεις διατηροῦν πλήρη ἰσχύν. Περαιτωθείσης τῆς πτωχεύσεως, ἡ καταρτισθέντος συμβιβασμοῦ τευμαίρεται παραίτησις τῆς ομάδος ἀπό τοῦ ὑφισταμένου τυχόν δικαιώματος ἀνακλήσεως, αἱ δέ ἀκυρώσιμοι πράξεις καθίστανται ἀπρόσβλητοι.-

V.- ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΙΣ ΠΙΣΤΩΤΩΝ.- 1.- Ἡ Παυλιανή ἀνάκλησις καί ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ.- Πρό τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐτίθητο τό ζήτημα ἂν ἴσχυε ἐπιβοθητικῶς εἰς τήν πτώχευσιν ὁ θεσμός τῆς παυλιανῆς ἀνακλήσεως.

Εἶχον τήν γνώμην ὅτι ἔδει ν' ἀποκλεισθῇ ἡ χρῆσις τῆς παυλιανῆς ἀγωγῆς, ὡς ἀντιτιθεμένη κατ' οὐσίαν καί νόμφ εἰς τό δίκαιον τῆς πτωχεύσεως.

Νῦν ὁμως τίθεται τό ζήτημα ἀντιστρόφως, ἐρωτᾶται δηλαδή ἂν τά ἄρθρα 939-946 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος κατήργησαν τά ἄρθρα 537 καί 538 τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου. Ἀσφαλῶς ὄχι, διότι τοῦτο ἔδει νά ὀρισθῇ σαφῶς εἰς τόν εἰσαγωγικόν νόμον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἄλλως τά ἄρθρα 939 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος φέρουν χαρακτῆρα γενικῆς διατάξεως, ἐνῶ τά ἄρθρα 537, 538 Ἐμπορικοῦ νόμου εἶνε εἰδικαί περιπτώσεις. Ἐφ' ὅσον οὕτω τά ἄρθρα 939-946 Ἀστ. Κώδικος φέρουν χαρακτῆρα γενικῶν διατάξεων ἔναντι τῶν εἰδικῶν ἐν ἄρθροις 537 καί 538 Ἐμπορ. νόμου, ἐφαρμόζονται ἐν τῇ πτωχεύσει ὡς αἱ δέν δύναται νά γίνῃ χρῆσις τῶν ἄρθρων 537 καί 538.

2.- Ἐκτασις ἰσχύος τῆς ἀστικῆς ἀνακλήσεως.- Κατά

συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω, πέραν τῶν ἀκυροτήτων τῆς πτωχεύσεως χωρεῖ διάρρηξις πάσης ἀπαλλοτριώσεως γενομένης πρὸς βλάβην τῶν πιστωτῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 939 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις:

α.- Πενταετία.- Ἐπιτρέπεται ἢ διάρρηξις, ἂν δέν ἔχουν παρέλθει πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως μέχρι τῆς ἡμέρας ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς.

β.- Ὁ πρὸς ὃν ἡ ἀπαλλοτριώσις τρίτος πρέπει νά γνωρίζῃ ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἐνεργεῖ πρὸς βλάβην τῶν πιστωτῶν του.

γ.- Ἄν ἡ ἀπαλλοτριώσις ὀφείλεται εἰς χαριστικὴν αἰτίαν, δέν ὑπάρχει λόγος νά συντρέχη γνῶσις τοῦ τρίτου καὶ ἡ πρᾶξις εἶνε ὀπωσδήποτε διαρρηκτῆ.

δ.- Εἰδικὸς διάδοχος τοῦ ἐξ ἀπαλλοτριώσεως τρίτου ἐνάγεται ἐπὶ διαρρηξεί ὑπὸ τοῦ συνδίκου, ἐφ' ὅσον καὶ αὐτός ἐγνώριζε τὴν πρόθεσιν καταδολιεύσεως τῶν πιστωτῶν τοῦ ὀφειλέτου.

ε.- Ὁ σύνδικος, ἐνάγων, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν καιρὴν πίστιν τοῦ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου ἀποικήσαντος τρίτου. Ὡς διατυποῦται ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ, εἶνε πιθανόν νά ἀποβῇ πρακτικῶς χρήσιμος ὁ νέος θεσμός, ἰδίως πρὸς ἀκύρωσιν χαριστικῶν ἀπαλλοτριώσεων πρὸ τῆς ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν, ἐντός ὧμως τῆς πενταετίας τοῦ ἄρθρου 946 Ἀστικοῦ Κώδικος.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΤΩΧΕΥΣΙΝ

§ 12.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Ι.- ΛΟΓΟΙ ΘΕΜΕΛΙΟΥΝΤΕΣ ΤΟΝ ΘΕΣΜΟΝ.- Ἡ ὅλη διαδικασία τῆς πτωχεύσεως ὁμοιάζει πρὸς θεατρικὴν παράστασιν εἰς τὴν ὁποίαν πρωταγωνιστοῦν ὠρισμένα πρόσωπα. Περὶ τῶν προσώπων τούτων καὶ τοῦ ρόλου των πραγματεύεται τὸ κεφάλαιον τοῦτο.

Ἐκκινουῦμεν ἤδη ἀπό τήν γενομένην παρατήρησιν ὅτι ἡ πτωχευτική διαδικασία εἶνε ὁμαδική ἐκτέλεσις τῶν πιστωτῶν ὑπό τήν παρακολούθησιν καί καθοδήγησιν τοῦ δικαστηρίου. Ὁ Νομοθέτης ἐξεδήλωσε τήν ἀντίληψιν ταύτην διά τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐκλογῆς ἢ παύσεως τοῦ συνδίκου εἰς τήν δικαστικὴν κρίσιν, ἀλλὰ πρό παντός διά τοῦ θεσμοῦ τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὑπονοεῖται Δικαστοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ πτωχευτικὸν δικαστήριον εἶνε πολυμελές δέν δύναται εὐχερῶς ν' ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντα τῆς ἐποπτείας καί παρακολουθήσεως τῆς πτωχεύσεως. Ὁ νόμος προέβλεπεν ὅθεν τήν ἀνάθεσιν εἰς πρῶτον βαθμὸν τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ Δικαστηρίου τῆς πτωχεύσεως εἰς ἓν μόνον ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἐπιφορτίζεται συνάμα μέ τήν ἐγγυτέραν παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως, καί ἔχει τήν ἐποπτείαν αὐτῆς κατὰ τὰ εἰδικιώτερον κατωτέρω ὀριζόμενα:

II.- ΚΛΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΟΥ. 1.- Παρακολουθεῖ τὰς ἐργασίας τῆς πτωχεύσεως καί ἐπιτηρεῖ τὸν σύνδικον. Ὁ Νομοθέτης προϋποθέτει ὅτι παρακολουθεῖ τήν διαδικασίαν ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ὅτι μορφώνει αὐτοτελῆ γνώμην περί τῶν ὑποθέσεων τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας καί ὅτι δύναται ἐν τῇ πρακτικῇ, ν' ἀποτελέσῃ ἀνωτέραν ἐποπτικὴν ἀρχήν, ἀντίβαρον τρόπον τινά τῆς ἐξουσίας τοῦ συνδίκου, περί διατηρήσεως τοῦ ὁποίου εἰς τὸ ἀξίωμα του ὀφείλει νά ἔχῃ γνώμην. Ἡ ἀρμοδιότης αὕτη ἐκδηλοῦται ἐντονώτερον κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐνώσεως, περί οὗ κατωτέρω.

2.- Ἀποφαίνεται εἰς πρῶτον βαθμὸν ἐπὶ θεμάτων ἀφορώντων τήν πτώχευσιν, εἴτε ἐκκλητῶς εἴτε ἀνεκκλητῶς. Π.χ.

α.- ἂν πρέπη νά γίνῃ σφράγισις ἢ ἀπογραφή.

β.- ἐπὶ παραπόνων κατὰ τοῦ συνδίκου κατὰ τὸ ἄρθρον 555

γ.- Ὄριζει τὰ ἔξοδα τῆς διαχειρίσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας.

δ. Ἐπιτρέπει τὴν πληρωμὴν τῶν προνομιούχων πιστωτῶν.

ε.- Δέον νὰ ἔχη γνώμην περὶ ἀντικατάστασέως τοῦ συνδίκου, κρίνων ἐπὶ αἰτήσεως πιστωτοῦ. Ἐνώπιόν του λογοδοτεῖ ὁ σύνδικος, ἀποφαίνεται δέ ἐπὶ τῶν θεμάτων, ἅτινα θὰ παραπεμφθοῦν εἰς τὸ Δικαστήριον ἔνεκα τῆς λογοδοσίας.-

στ.- Παρατείνει τὴν προθεσμίαν ἐξελέγξεως τῶν πιστώσεων. Ἐνώπιον του γίνεται ἡ διαδικασία ἐξελέγξεως τῶν πιστώσεων, ὑποβάλλει δέ πρὸς τὸ δικαστήριον ἔκθεσιν περὶ τῶν ἐγερθεισῶν ἀμφισβητήσεων. Δύναται ν' ἀπαλλάξη τῆς ὁμοδοσίας τοὺς ἐντός τοῦ Κράτους διαμένοντας πιστωτὰς κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐλέγχου τῶν πιστώσεων.

ζ.- Ἀποφαίνεται περὶ διανομῶν γενησομένων πρὸς τοὺς πιστωτὰς.

η.- Δίδει τὴν ἄδειαν πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως διὰ τὴν ἐκποίησην τῶν ἀκενήτων τοῦ πτωχοῦ εἰς τὸν ἐπὶ ἐγκαταλείψει περιουσίας συμβιβασμόν.

3.- Προλείπει καὶ διευκολύνει τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ διαφόρων θεμάτων τῆς πτωχεύσεως, ὑποβάλλων πρὸς τοῦτο τὴν ἔκθεσίν του. Τοῦτο συμβαίνει ἰδιαιτέρως εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως καὶ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ. Εἰδικώτερον αἱ κάτωθι περιπτώσεις:

α.- Ἐκθέσιν περὶ τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸν σύνδικον ἀντιμισθίας, ἐφ' ἧς ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον. Ἡ νομολογία ἐθεώρησε τοῦτο δυνητικόν, τὸ Δικαστήριον ἐπιλαμβάνεται δηλαδὴ καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.-

β.- Ἐκθέσιν περὶ τῶν ἀναγκαίων πρὸς διατροφήν τοῦ πτωχοῦ χρημάτων.-

γ.- Εἰσηγεῖται πρὸς τὸ Δικαστήριον περὶ μεταβολῆς τοῦ χρόνου παύσεως πληρωμῶν.

4.- Συμπληρώνει τήν εκπροσωπευτικήν ικανότητα τοῦ συνδίκου, ὡς ἄν τις ὁ νόμος δέν ἐπιτρέπη εἰς τόν σύνδικον νά ἐνεργήσῃ μόνος πρᾶξιν τινά, ἀλλ' ἐπιβάλλει εἰς αὐτόν νά ζητήσῃ συναίνεσιν τοῦ Εἰσηγητοῦ. Τοῦτο γίνεται π.χ. προκειμένου περὶ ἐκποιήσεως τῶν εἰς φθοράν ὑποκειμένων, ἢ περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς ἐμπορίας τοῦ πτωχοῦ, ἢ περὶ τρόπου ἐκποιήσεως τῶν κινήτων του.

5.- Προεδρεύει τῶν συνελεύσεων τῶν πιστωτῶν, κατευθύνει τὰς ἐν αὐταῖς συζητήσεις ἀσκῶν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐκθέτων περὶ τῶν πεπραγμένων εἰς τὸ Δικαστήριον, Μεγάλην σημασίαν κέκτηται ἡ ἀρμοδιότης αὕτη ἐν περιπτώσει ἀποδείρας συμβιβασμοῦ.

6.- Συντάσσει κατὰ τρίμηνον ἐκθέσιν τῶν πεπραγμένων τῆς πτωχεύσεως, ἣν πέμπει πρὸς τοὺς Ἐφέτας διὰ τοῦ εἰσαγγελέως Ἐφετῶν. Τὸ Δικαστήριον τοῦτο δύναται, ἂν κρίνῃ ὀλιγομίαν ν' ἀντικαταστήσῃ ἢ τιμωρήσῃ τόν εἰσηγητήν.

III.- ΚΡΙΤΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.- Ὡς διεγράφη ἀνωτέρω ἡ ἀρμοδιότης τοῦ εἰσηγητοῦ, εἶνε εὐρυτάτη καὶ ἐκτεταμένη. Προϋποθέτει σοβαρὰν καὶ συστηματικὴν ἀπασχόλησιν μὲ τὴν πτώχευσιν καὶ τὰ ζητήματά της. Τοῦτο ὅμως οὐδόλως ἐπετεύχθη.

Πρῶτον, λόγῳ τῆς μακρᾶς διαρκείας τῆς πτωχεύσεως δέν εἶνε δυνατόν ὁ ἴδιος Δικαστής νά εἶνε ἐπὶ δεκαετίαν προσκεκολλημένος εἰς τὸ δικαστήριον τῆς πτωχεύσεως, καὶ νά παρακολουθῇ μίαν πτώχευσιν.

Δεύτερον, ἡ ἐπιβάρυνσις τῶν Δικαστῶν μὲ πολλαπλᾶ ἄλλα καθήκοντα, κατέστησεν δι' αὐτούς τὴν ἄσκησιν τοῦ λειτουργήματος τοῦ Εἰσηγητοῦ καθαρόν τύπον, συνεπῶς ἀδυνατοῦν νά ἐλέγξουν τόν σύνδικον καὶ νά παρακολουθήσουν αὐτόν, ὡς θά ἔδει.

Τρίτον, τὰ δικαστήρια ἠκολούθησαν ἐξ ἀρχῆς ὅλως ἐσφαλ

μένην κατεύθυνσιν, διότι δέν ἐθεώρησαν τό ἀξίωμα τοῦ εἰσηγητοῦ, ὡς ἔδει, προσωποπαγές, ἀλλ' ἐπέτρεψάν τήν ἄσκησίν του εἰς τόν ἐκάστοτε μὴ κωλυόμενον νεώτερον Δικαστήν.

Ἀποτέλεσμα, τῆς ἀνωτέρω τακτικῆς εἶνε, νά διακόπτεται ἡ συνοχή ἐν τῇ παρακολουθῆσει τῆς πτωχεύσεως, διότι ὁ ἐκάστοτε ἐναλλασσόμενος εἰς τά καθήκοντα τοῦ Εἰσηγητοῦ Δικαστῆς δέν γνωρίζει οὔτε τήν ἱστορίαν οὔτε τὰς εἰδικὰς συνθήκας ἐξελίξεως τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας. Κρίνει ὅθεν ἐκ τῶν ἐνόντων καί ἀποφασίζει κατὰ τὰς προτάσεις τοῦ συνδίκου.

Ὁ θεσμός ἐξεφυλίσθη οὕτω εἰς ἀπλοῦν τύπον ἄνευ πρακτικῆς ἀξίας. Μία ἐκ τῶν πρώτων προσπαθειῶν βελτιώσεως δέον νά εἶνε ἡ ὀνομαστικῶς εἰς ὠρισμένον εἰσηγητήν ἀνάθεσις τῆς παρακολουθήσεως ἐκάστης πτωχεύσεως μέ τὰς ἐντεῦθεν συνεπεΐας εὐθυνῶν, ὅποτε ἀσφαλῶς τά πράγματα θά μεταβληθοῦν.

§ 13.

ΟΙ ΣΥΝΔΙΚΟΙ

I.- ΦΥΣΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ.-1.-Ὁ ἄξων περὶ τόν ὁποῖον στρέφεται ἡ πτωχευτικὴ διαδικασία καί ἐκ τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ ὁποῖου ἤρτηται ἡ ἐπιτυχία της εἶνε οἱ σύνδικοι. Ἐκπροσωποῦντες τοὺς ἐνδιαφερομένους, εἶνε ἀρμόδιοι εἰς πᾶσαν πρωτοβουλίαν, ἐξ ἧς προάγεται καί κατευθύνεται πρὸς τόν σκοπὸν της ἡ πτώχευσις. Ἐνῶ ὁ Εἰσηγητῆς δικαστῆς ἀντιπροσωπεύει τό Δικαστήριον καί συνεπῶς εἶνε ἐν τῇ πτωχεύσει τό στοιχεῖον ἐκεῖνο τό ὁποῖον ὑπενθυμίζει τό σύστημα τῆς "δικαιοκνητικῆς ἐκπέλεσεως" οἱ σύνδικοι ἀντιθέτως ἔλκουν τήν προέλευσίν των ἀπὸ τό Ρωμαϊκόν σύστημα τῆς "αὐτονομίας τῶν πιστωτῶν" καί ἔχουν ἀναλογίαν τινα ἀπωτέραν πρὸς τόν curator bonorum. Ἐκλέγονται ἀπὸ τοὺς πιστωτὰς οἱ

ὁποῖοι τοὺς ἐμπιστεύονται τὴν διαχείρισιν καὶ διοίκησιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι θὰ ἐπιτύχουν εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν καλυτέραν δυνάτην σύμμετρον ἱκανοποίησιν τῶν ἐντολέων των πιστωτῶν.

2.- Ἔϊδη.- Ἀναλόγως τῆς ἐξελέξεως τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας διακρίνομεν τρία εἶδη συνδίκων, τοὺς προσωρινούς, τοὺς ὀριστικούς καὶ τοὺς συνδίκους τῆς ἐνώσεως. Ἐκαστον εἴδος συνδίκων ἀντιστοιχεῖ εἰς ἓν στάδιον τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας.

Ἐπιπροσώρινός ἀφορᾷ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς πτωχεύσεως.

Ἐπιὀριστικός ἀφορᾷ τὸ στάδιον τῆς ἐξακριβώσεως καὶ βεβαιώσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, καὶ

Ἐπισύνδικος τῆς ἐνώσεως τὸ στάδιον τῆς ρευστοποιήσεως αὐτῆς.

II.- ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΙ ΣΥΝΔΙΚΟΙ. 1.- Διορισμός. Λόγῳ τοῦ κατεπεύγοντος τοῦ θέματος, τὸ Δικαστήριον εἰς τὴν κηρύττουσαν τὴν πτώχευσιν ἀπόφασιν, διορίζει προσωρινόν σύνδικον μέχρις οὗ του δυνηθοῦν νὰ συνέλθουν οἱ πιστωταὶ διὰ νὰ ἐκλέξουν ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἐμπιστευθοῦν τὴν πτωχευτικὴν ἐκκαθάρισιν. Μετὰ τὸν ν. ΓΦΟΔ' τοῦ 1910 τὸ δικαστήριον εἰς τὴν κηρύττουσαν τὴν πτώχευσιν ἀπόφασιν (528 ἐδ. 2, β') διορίζει ἓνα μόνον προσωρινόν σύνδικον.

2.- Ἔργον τοῦ προσωρινοῦ συνδίκου εἶνε ν' ἀναλάβῃ ἀμέσως τὴν διαχείρισιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρῶτα συντηρητικὰ μέτρα πρὸς διαφύλαξιν της, μέχρις οὗτου συνέλθουν οἱ πιστωταὶ καὶ ἐκλέξουν τὸν ὀριστικόν σύνδικον.

Ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω αἱ πτωχευτικαὶ δεσμεύσεις ἄρχονται ἀπὸ τῆς πρώτης τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐκδίδεται ἡ κηρύττουσα

τὴν πτώχευσιν ἀπόφασις, ὅποτε στερεῖται ὁ πτωχεύσας τῆς διαχειρίσεως ἀπάσης τῆς περιουσίας του, εἶνε ἐπομένως νομοθετικὴ ἀνάγκη ν' ἀναλάβῃ τις τὴν διαχείρισίν της, διότι ἄλλως παραμένει ἡ περιουσία ἀκυβέρνητος. Ὁ προσωρινὸς σύνδικος πληροῖ τὴν ἀνάγκην ταύτην.

3.- Τὸ κενὸν ἐν τῷ νόμῳ. Ὁ νόμος δὲν λαμβάνει πρόνοιαν νὰ διασφαλίσῃ τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἐπέρχονται αἱ πτωχευτικαὶ δεσμεύσεις. Ὁ διορισθεὶς προσωρινὸς σύνδικος εἰδοποιεῖται ὑπὸ τοῦ γραμματέως (ἄρθρ. 531), ὅστις λαμβάνει γινώσκον ἐπὶ τῇ δημοσιεύσει τῆς ἀποφάσεως. Ἐντὸς 24 ὥρῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως (ἐγγράφου τοιαύτης), ὁ διοριζόμενος ὀφείλει ν' ἀποδεχθῆ ἢ ν' ἀποποιηθῆ τὸν διορισμὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 552. Ἡ νομολογία ἔκρινεν ὅτι καὶ ἀποποιοῦμενος εἶνε ὑποχρεωμένος ν' ἀσκήσῃ καθήκοντα μέχρι διορισμοῦ ἀντικαταστάτου. Πάντως ἀπὸ τῆς κηρύξεως μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ συνδίκου ἀναλήψεως καθήκοντων παρέρχονται τοῦλάχιστον 2-3 ἡμέραι, καθ' ἃς ἡ πτωχευτικὴ περιουσία παραμένει ἀκέφαλος. Ἄν οἱ πιστωταὶ ἐπισπεύδουν τὴν πτώχευσιν ἔχουν προτείνει τὸν προσωρινὸν σύνδικον καὶ εἶνε ἔτοιμοι πρὸς ἀνάληψιν τῆς διαχειρίσεως, ὅποτε τὸ μειονέκτημα δὲν βλάπτει.

3.- Τὸ κυριώτερον ἄμεσον ἔργον τοῦ προσωρινοῦ συνδίκου εἶνε ἡ ἐπίθεσις σφραγίδων καὶ ἡ ἀπογραφὴ. Ἡ σφράγις διατάσσεται ὑπὸ τῆς πτωχευτικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐνεργεῖται αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, εἰς ὃν ὁ Γραμματεὺς γνωστοποιεῖ τὴν ἀπόφασιν περὶ πτωχεύσεως, ἂν δὲν προλάβῃ νὰ συμπράξῃ ὁ προσωρινὸς σύνδικος. Ὁ προσωρινὸς σύνδικος δύνανται νὰ παρίσταται, εἴτε καὶ ὄχι. Καὶ ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται, λόγῳ τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν Δικαστηρίων. Ἡ δια-

δικασία σφραγίσεως ἀκολουθεῖ τὴν συνήθως ἐν τῇ Πολιτικῇ Δικονομίᾳ (Βλ. ἄρθρ. 544-548) ἐπιβαλλομένην κατεύθυνσιν.

4.- "Ἄν δὲν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου σφράγιαις προκαλεῖ ταύτην ὁ προσωρινὸς σύνδικος ζητῶν τὴν ἔγκρισιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὅστις θ' ἀποφανθῆ ἂν, κατὰ τὴν γνώμην του, δύναται νὰ γίνῃ ἀπογραφή ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας, ὅποτε ἀποφεύγεται ἢ σφράγιαις καὶ γίνεται ἀπ' εὐθείας ἀπογραφή πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐξόδων.

5. 'Ὁ κύκλος τῶν καθηκόντων τῶν προσωρινῶν συνδίκων συμπληροῦται συνήθως διὰ τῆς σφραγίσεως.

Πρὸ τῆς ὀριστικοποιήσεώς του ἀποφεύγει κατὰ κανόνα ὁ προσωρινὸς σύνδικος πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν. Ἐν τοῦτοις, ἐφ' ὅσον ἐξαιρεθοῦν τῆς σφραγίσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 558 Ἐμπορικοῦ Νόμου πράγματα, ὑποκείμενα εἰς φθοράν, ἢ ὑποτίμησιν, ἢ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐμπορίαν τοῦ πτωχοῦ, θ' ἀντιμετωπίσῃ τὸ πρόβλημα τῆς ἐκποιήσεώς των, ἢ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἐμπορίας, περὶ ὧν κατωτέρω, διότι ἄλλως θὰ ἐπέλθῃ μεγάλη ζημία εἰς τὴν περιουσίαν τῆς πτωχεύσεως.

6. 'Ὁ νόμος δὲν θέτει ὅρια μεταξύ ἀρμοδιότητος προσωρινοῦ καὶ ὀριστικοῦ συνδίκου. Ὁ προσωρινὸς δύναται ἐπομένως νὰ ἐπεῖταθῆ εἰς ὅσας ἐνεργείας θεωρεῖ σκοπίμους ἢ τοῦ ἐπιβάλλοντος τὰ πράγματα ἢ ἐπιτρέψῃ ὁ εἰσηγητὴς, ἐνεργῶν οὕτω καθήκοντα, ἅτινα ἔδει νὰ ἐκτελεσθοῦν ὑπὸ τοῦ ὀριστικοῦ, τοῦτο συμβαίνει εἰς κατεπειγούσας περιπτώσεις.

7.- 'Ἐγγραφή ὑποθηκῶν. Συντηρητικὸν μέτρον εἶνε ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 581 ἐγγραφή ὑποθηκῶν εἰς τὰ ἀκίνητα τοῦ πτωχοῦ καὶ τῶν ὀφειλετῶν τούτου, ἂν ἠμέλησεν ὁ πτωχὸς νὰ ἐγγράψῃ. Δύναται ὅθεν καὶ ὀφείλει νὰ ἐπιχειρηθῆ ὑπὸ τοῦ προσωρινοῦ συνδίκου ἵνα μὴ προλάβουν πιστωταὶ τοῦ πτωχοῦ

καὶ ἐγγράφουν κατὰ τὸ ἄρθρ. 540 τοὺς τυχόν κειτημένους ἤδη τρίτους ὑποθήκης.

III.- ΟΙ ΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΙΚΟΙ. Οἱ ὀριστικοὶ σύνδικοι εἶνε ἐκείνοι εἰς τοὺς ὁποίους ἀναθέτει τελειωτικῶς ὁ Νομοθέτης, τὴν βεβαίωσιν καὶ συγκέντρωσιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Εἰδικιώτερον τὰ ἐξῆς:

1. Ἐκλογή. Οἱ πιστωταὶ συνέρχονται, ὡς ὀρίζει ἡ ἀπόφασις τῆς πτωχεύσεως αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου πρὸς ἐκλογὴν συνδίκου, ἄρθρον 549. Ἡ συνέλευσις τῶν πιστωτῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἀποφασίζει. Ὁ εἰσηγητὴς συντάσσει ἔκθεσιν περὶ τῆς ἀποφάσεως, ἣν ὑποβάλλει εἰς τὸ δικαστήριον τῆς πτωχεύσεως, ὅπερ ἀποφάνεται περὶ διορισμοῦ τοῦ προταθέντος ὑπὸ τῶν πιστωτῶν, ἢ διατηρήσεως τοῦ προσωρινοῦ. Δέν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος - ὡς μετερρυθμίσθη ὑπὸ τοῦ ν. ΓΦΟΔ ἄρθρον 550 καὶ 551 - νὰ ἐπροτάθῃ ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας ὁ διοριζόμενος ὀριστικὸς σύνδικος, μολονδὶ κατὰ κανόνα κυροῦται ὁ διορισμὸς τοῦ ὑπὸ ταύτης προταθέντος.

2. Ὁ ὀριστικὸς σύνδικος θὰ λάβῃ πάντα τὰ συντηρητικὰ μέτρα, ἂν δέν ἐφρόντισεν ἤδη περὶ αὐτῶν ὁ προσωρινός. Δηλαδή ἔχει πάσας τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ II ἀριθ. 4-7 ἀριθμουμένας ἀρμοδιότητας τοῦ προσωρινοῦ συνδίκου.

3.- Ἐμπολίσεις φθαρτῶν! - Ἐμπορία. Ὅπωςδήποτε θὰ ἀποφασίσῃ ὁ ὀριστικὸς σύνδικος τὴν ἐμπολίωσιν τῶν εἰς φθορὰν ὑποκειμένων κινήτων καὶ τὴν ἐξακολουθήσιν, ἢ μὴ τῆς ἐμπορίας τοῦ πτωχοῦ. Βλ. ἄρθρ. 559. Ἡ ἐξακολουθήσις τῆς ἐμπορίας ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἐμπορικῶν ἀποθεμάτων τοῦ πτωχοῦ διὰ καθημερινῶν πωλήσεων εἰς τὰ καταστήματα αὐτοῦ, ὄχι ἀγορὰν νέων ἐμπορευμάτων. Ὁ ν. 3562/1956 εἰσάγει ὡς ἀρχὴν τὴν εἰσφορὰν κεφαλαίων ὑπὸ τῶν πιστωτῶν

καί τήν ἐξακολούθησιν τῆς ἐμπορίας τῆς ὀφειλετρίας ἐταιρίας

4.- Ἐνημέρωσις τοῦ συνδίκου. Εἰς τόν κύκλον τῆς ἐξακριβώσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας ἀνήκουν τά εἰς ἄρθρον 560 ἐπ. ἀναγραφόμενα. Ὁ σύνδικος ἐξαιρεῖ τῆς σφραγίσεως τὰ ἐμπορικὰ βιβλία. Παραλαμβάνει καί ἀποσφραγίζει τὰς ἐπιστολάς τοῦ πτωχοῦ, καλῶν δέ τόν πτωχόν, ἐξετάζει, ἐρευνᾷ καί βεβαιοῖ τό περιεχόμενον τῶν βιβλίων του.

Ἴσολογισμός. Τέλος, ἂν ὁ πτωχός δέν συνέταξεν, ἢ δέν ὑπέβαλεν ἰσολογισμόν, συντάσσει αὐτόν ὁ σύνδικος ἐκ τῶν στοχείων, ἅτινα διαθέτει. Ἄν ἐν τῷ μεταξύ ὑποβάλλῃ ὁ ὀφειλέτης ἰσολογισμόν, διορθώνει ἢ συμπληροῖ αὐτόν ὁ σύνδικος καί τόν καταθέτει εἰς τό δικαστήριον κατά τό ἄρθρον 566 ἐμπορικοῦ νόμου.

5.- Πρῶτος σταθμός τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας εἶνε ἢ μετά τήν ἀπογραφὴν καί τήν σύνταξιν τοῦ ἰσολογισμοῦ, σύνταξις ἐκ μέρους τοῦ συνδίκου ὑπομνήματος περὶ τῆς "φ α ι ν ο μ έ ν η ς π τ ω χ ε υ σ ε ω ς" ἥτοι περὶ τῶν αἰτιῶν καί ἀφορμῶν τῆς πτωχεύσεως καί περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς (ἂν ἔχη ποινικὴν χροιάν ἢ οὐ). Τό ὑπόμνημα διαβιβάζεται πρὸς τόν Εἰσηγητὴν, ὅστις μετὰ τῶν παρατηρήσεών του τό στέλλει πρὸς τόν παρά Πρωτοδίκαις Εἰσαγγελέα, συμφώνως πρὸς τό ἄρθρον 572 Ἐμπορικοῦ νόμου.

6.- Εἰς τό ἐπόμενον στάδιον τῆς διαδικασίας, ὁ σύνδικος παραλαμβάνει εἰς τὴν κατοχήν του πᾶσαν κινήτην περιουσίαν τοῦ πτωχοῦ, ὡς ἐβεβαιώθη διὰ τῆς ἀπογραφῆς καί τοῦ ἰσολογισμοῦ, ἥτοι ἐμπορεύματα, χρήματα, βιβλία, ἔγγραφα, κλπ βλ. ἄρθρ. 574. Τά χρήματα κατατίθενται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τραπεζιτικὸν ἴδρυμα.

7.- Εἰσπράξεις. Οἱ σύνδικοι, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ

Είσηγητοῦ ἐξακολουθοῦν τὴν εἴσπραξιν τῶν πιστώσεων τοῦ πτωχοῦ ἐκ πάσης φύσεως ἐμπορικῶν συναλλαγῶν.

8.- Πωλοῦσι τὰ κινητὰ καὶ τὰ ἐμπορεύματα, κλητευθέντος τοῦ πτωχοῦ, κατόπιν ἀδείας τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὅστις δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς πωλήσεως ἀπὸ τὴν διαδικασίαν τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ ἐλευθέραν τοιαύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 576. Ἐννοεῖται ὅτι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῶν κινητῶν, τῶν μὴ ὑποκειμένων εἰς φθοράν, ἅτινα δὲν ἐξεποιήθησαν κατεπειγόντως.

9.- Συμβιβάζονται περὶ πάσης διαφορᾶς πρὸς τρίτους, εἴτε ἀφορᾷ εἰς κινητὰ εἴτε εἰς ἀκίνητα. Ἄν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τοῦ συμβιβασμοῦ ὑπερβαίῃ τὰς 300 δραχ. χρήζει οὗτος δικαστικῆς ἐπικυρώσεως. Ὁ πτωχεύσας κλητευόμενος δύναται νὰ ματαιώσῃ τὸν συμβιβασμὸν ἐπὶ ἀκινήτων, ἀρνούμενος νὰ συναινέσῃ εἰς αὐτόν.

10.- Τὰ εἰσπραττόμενα ἐκ τῶν πωλήσεων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀπαραιτήτων ἐξόδων διαχειρίσεως καὶ τῶν δικαστικῶν, ὡς ὀρίζει ὁ εἰσηγητὴς κατατίθενται κατὰ τὸ ἄρθρον 579. Τὰ χρήματα ταῦτα ἀναλαμβάνονται καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν συνδίκων, μετ' ἀδειαν τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἢ διατίθενται εἰς τοὺς πιστωτάς, βάσει λογαριασμοῦ διανομῆς, ἐπικεκυρωμένου, ἄρθρον 580 ἐμπορικοῦ νόμου.

11. Παραλλήλως βαίνει ἡ διαδικασία τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν πιστώσεων, ἣν ἐνεργοῦν οἰνσύνδικοι. Περὶ αὐτῆς κατωτέρω.

12.- Τὸ ἔργον τοῦ ὀριστικοῦ συνδίκου δὲν εἶνε κατὰ τ' ἀνωτέρω ἢ ἐκκαθάρισις τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, ἀλλ' ἢ βεβαίωσις καὶ ἢ διασφάλισις αὐτῆς, διὰ νὰ σχηματίσουν γνώμην οἱ πιστωταὶ καὶ νὰ ἔχουν ἰδέαν ποῖον ποσὸν τῶν

ἀξιώσεών των ἡ ἀικανοποιηθῆ. Ὅταν φθάσῃ εἰς τό στάδιον τοῦ-
το ἡ πτωχευσις εἶνε ὤριμος διά συμβιβασμόν, διότι ὁ πτωχός
φροντίζει νά προτείνῃ εἰς τοὺς πιστωτάς του κάτι ἐπί πλέον
τοῦ ἀναμενομένου ἀποτελέσματος τῆς ἐκκαθαρίσεως, οὕτω τό
ἔργον τοῦ ὀριστικοῦ συνδίκου περατοῦται μέ τόν συμβιβασμόν,
ὅστις συμφέρει κατά κανόνα περισσότερο ἀπό τήν ἐξακολού-
θησιν τῆς πτωχεύσεως.

IV.- ΣΥΝΔΙΚΟΙ ΕΝΩΣΕΩΣ. Ἀποτυχούσης τῆς ἀποπειράς συμβιβα-
σμοῦ οἱ πιστωταί τελοῦν ἐν καταστάσει ἐνώσεως.

1.- Μετά τήν κατά τ' ἀνωτέρω ἐξακρίβωσιν τῆς ἐκτάσεως
τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας ἄν ὁ πτωχός δέν προτείνει ὄρους
συμφέροντας εἰς τοὺς πιστωτάς, οὗτοι ἀποφασίζουν νά προ-
χωρήσουν εἰς τήν τελειωτικὴν ρευστοποίησιν τῆς πτωχευτικῆς
περιουσίας. Τοῦτο ὀνομάζει ὁ Γαλλικός Κῶδιξ unia και κα-
τά μετάφρασιν εἰς τό δικαίον μας "στάδιον τῆς ἐνώσεως".
Σημαίνει ὅτι οἱ πιστωταί ἀποτελοῦσι ἀδιαβρετον ὁμάδα συμφε-
ρόντων, ὧν σκοπός εἶνε ἐκκαθάρσις καί ικανοποίησις των
ἐκ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Κατά τό στάδιον αὐτό ἐνε-
ργοῦσιν ἐκκαθάρσιν τῆς μήπω ρευστοποιηθείσης πτωχευτικῆς
περιουσίας, ἰδίως δέ προβαίνουν εἰς ἐκπλειστηρίασιν τῶν
ἀκινήτων, ἄν δέν ἐγένετο ἤδη αὕτη πρωτοβουλία τῶν ἐνυποθη-
κων.

2.- Προβαίνουν τέλος εἰς τήν διανομήν τοῦ πραγματο-
ποιηθέντος ἐνεργητικοῦ. Ἐννοεῖται ὅτι μέ τήν ἐκποίησιν
τῶν κινητῶν καί τά μεγάλα ἔξοδα κατά τήν βεβαίωσιν τῆς πτω-
χευτικῆς περιουσίας δέν ἀπομένει τίποτε ἐκτός τῶν ἀκινήτων
διά τήν ἐκκαθάρσιν.

3.- Ἐκλογή. Οἱ σύνδικοι τῆς ἐνώσεως εἶνε διάφοροι
τῶν ὀριστικῶν συνδίκων. Μή κατορθουμένου τοῦ συμβιβασμοῦ,

οί πισωταί ἀποφαίνονται εἰς τὴν αὐτὴν συνεδρίαν, καθ' ἣν ἀποκρούουν τὸν συμβιβασμὸν περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ συνδίκου. Τῇ ψηφοφορίας μετέχουν ἐνυπόδητοι καὶ ἐνεχυροῦχοι πισωταί. Μὲ ἀνανεωμένην ἐντολήν ἢ μὲ εἰδικῶς παρεχομένην τοιαύτην, χωρεῖ εἰς τὸ ἔργον τοῦ ὁ συνδίκος τῆς ἐνώσεως.

4.- Ὁ ν. 635/1937. Μετὰ τὸν α.ν. 635/1937 ἐπετράπη ὅποτεδήποτε καὶ κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐνώσεως ἀκόμη, ἢ πρότασις καὶ συνεπῶς ἢ ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ. Ὁ πτωχεύσας προκαταβάλλει τὰ σχετικὰ ἔξοδα διὰ νὰ συγκληθῇ ἡ συνέλευσις τῶν πισωτῶν. (βλ. ἄρθρ. 12). Δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης δὲν μετεβλήθη ἡ σήμερον κρατοῦσα τάξις εἰς τὴν διαδικασίαν ὡς ὑπεστηρίχθη, οὔτε κατηργήθη ἡ διάκρισις τοῦ πρώτου σταδίου τῆς πτωχεύσεως περὶ βεβαιώσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, ἀπὸ τοῦ σταδίου τῆς ἐνώσεως. Οὐδεμίαν μεταβολὴν ἐπῆλθεν ἐπομένως εἰς τὴν τάξιν τῶν καθηκόντων τοῦ συνδίκου, ἐφεξῆς δὲ ὁ συνδίκος τῆς ἐνώσεως ἔχει τὸ ἐπὶ πλέον καθῆκον νὰ προετοιμάσῃ τὸ ἔδαφος διὰ τὸν ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ προτεινόμενον συμβιβασμὸν.

V. ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΙΣ ΤΟΥ ΑΞΙΩΜΑΤΟΣ. Εἰς τὴν ἐπιστήμην συνεζητήθη διὰ μακρῶν ποῖα ἡ νομικὴ φύσις τοῦ ἀξιώματος τοῦ συνδίκου. Ὑπεστηρίχθη ἡ γνώμη ὅτι ἐκπροσωπεῖ τὸν πτωχόν, ἄλλη δὲ γνώμη θεωρεῖ ὅτι εἶνε ὁ νόμιμος ἐκπρόσωπος τῶν συμφερόντων τῶν πισωτῶν. Ἡ ἀπάντησις ἐνέχει μεγάλην σημασίαν, διότι ἀναλόγως αὐτῆς λύονται πλεῖστα πρακτικὰ θέματα.

Ὅτι ἐκπροσωπεῖ κυρίως τὸν πτωχόν ἰσχύει διὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς διαδικασίας, καθ' ὃ βεβαιοῦται ἡ περιουσία τῆς πτωχεύσεως, διότι συμφέροντα τούτου κυρίως φροντίζει. Ἡ ἐξακρίβωσις, διασφάλισις, βεβαίωσις καὶ ἀπαλλαγὴ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας ἀπὸ περιττὰ βάρη εἶνε ἐνέργειαι, αἱ-

τινες γίνονται χάριν τοῦ πτωχοῦ μέ ἕμμεσον ἀποτέλεσμα τὴν καλλιτέραν ἱκανοποίησιν τῶν πιστωτῶν του. Ἐξ ἄλλου, ἡ περιουσία τοῦ πτωχοῦ δέν ἀπόλλυται κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νόμου μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἀποτυχάνει ὁ συμβιβασμός, διότι πραγματοποιουμένου τούτου ὁ πτωχεύσας ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν διαχειρίσειν της.

Οἱ συνδικοί τῆς ἐνώσεως ἀντιθέτως, λαμβάνοντες εἰδικὴν ἐντολὴν ἐκκαθαρίσεως ἀπὸ τοὺς πιστωτάς ἐμπροσποῦν τούτους, δυνάμει ρητῆς διατάξεως, ἄρθρ. 628.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ συνδίκου πάντως δέν εἶνε ἀπλῆ ἐντολὴ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ἀλλὰ μετέχει δημοσίου ἀστικοῦ λειτουργήματος, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ κρατοῦντα ἐπιτροπέας.

VI.- ΠΑΥΣΙΣ.- Τὸ ἀξίωμα τοῦ συνδίκου, διέπεται καθ' ἃ ἐλέχθη ὑπὸ τῶν περὶ ἐντολῆς κανόνων, οἵτινες δέν εἶνε ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν φύσιν του, ἐφ' ὅσον δέν τροποποιοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου. Εἰδιωότερον:

1.- Ἀρμοδιότης Δικαστηρίου.- Περὶ ἀνάγκης ἀντικαταστάσεως τοῦ συνδίκου ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον, ἀφοῦ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τῶν πιστωτῶν, ὑποβαλλομένης ἐν εἰδικῇ ἐκθέσει, τῇ προτάσει τοῦ εἰσηγητοῦ, ἄρθρ. 553'.

2.- Πρότασις Εἰσηγητοῦ.- Ὁ Εἰσηγητὴς δύναται νὰ προτείνῃ ἀνάκλησιν συνδίκου αὐτεπαγγέλτως, ἢ αἰτήσῃ πιστωτοῦ ἢ τοῦ πτωχοῦ. Ἐάν ὁ Εἰσηγητὴς σιωπήσῃ ἐπὶ θῆμερον ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ὁ πιστωτής, ἢ ὁ πτωχός δύνανται νὰ εἰσαγάγουν τὴν αἴτησιν των ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Δικαστήριον. Τοῦτο ἀκούει ἐν Συμβουλίᾳ τοὺς συνδίκους λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκθεσιν τοῦ Εἰσηγητοῦ καὶ ἀποφαίνεται ἐν δημοσίᾳ συνεδρίᾳ κατὰ τὸ ἄρθρον 556 Ἐμπορ. νόμου.

3.- Ὁ σύνδικος παραιτεῖται, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας δέον ὅμως ν' ἀσκήσῃ καθήκοντα μέχρι τῆς ἀντιναταστάσεώς του, ἄρθρ. 552 ἐν τέλει.

4.- Ἀπὸ τῆς δικαστικῆς ἐπικυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς τελεσιδικίας του παύεται αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος του ὁ σύνδικος.

5.- Τεκμαίρεται παῦσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τοῦ συνδίκου, ὅταν δι' ἀποφάσεως κηρυχθῇ ἢ παῦσις τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως, ἐλλείψει ἐνεργητικοῦ.

6.- Ὁ σύνδικος δικαιοῦται ἀμοιβῆς (ἀντιμισθίας), ἀφοῦ δώσῃ, κατὰ πρῶτον, λόγον τῆς διαχειρίσεώς του. Περὶ τῆς ἀμοιβῆς ὑποβάλλει ἔκθεσιν ὁ Εἰσηγητὴς καὶ ἀποφασίζει τὸ Δικαστήριον.

VII.- ΚΡΙΤΙΚΗ.- Ὡς ἄξων καὶ βάθρον συνάμα τῆς ὅλης πτωχευτικῆς διαδικασίας, ὁ θεσμός τοῦ συνδίκου ἐλειτούργησε πημελέστατα παρ' ἡμῖν. Οἱ λόγοι εἶνε ἀντικειμενικοὶ καὶ ὑποκειμενικοί.

1.- Ἀντικειμενικοὶ λόγοι ἀποτυχίας τοῦ συνδίκου.-

Ἀντικειμενικῶς ἐπιδροῦν, ἢ στενότης τῆς ἀγορᾶς, ἧτις δέν ἐπιτρέπει παρ' ἡμῖν τὴν εὐκόλον τοποθέτησιν πτωχευτικῶν περιουσιῶν. Οἱ σύνδικοι ἀποφεύγουν συνεπῶς τὴν τελικὴν ἐκκαθάρισιν, ὡς μηδέν τὸ εὐχάριστον προοιωνίζουσαν. Ἐξ ἄλλου ἐπιδροῖ δυσμενῶς ἢ, λόγῳ τῆς νοοτροπίας τῆς ἐμπορικῆς τάξεως, ἐξώθησις τῶν πραγμάτων μέχρι πλήρους ἐξαντλήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας.

2.- Οἱ ὑποκειμενικοὶ λόγοι ἀποτυχίας τοῦ συνδίκου

εἶνε πρωτίστως ἢ ἀναταλληλότης τοῦ προσώπου τοῦ συνδίκου. Ἡ διαχείρισις καὶ ἐπιτυχὴς ἐκκαθάρισις πτωχευτικῆς περιουσίας εἶνε δυσχερέστατον ἔργον εἰς ἐποχὰς κρίσεων ἢ χρημα-

τικῆς στενδότητος. Ὁ σύνδικος πρέπει νά ἔχη τὰς ἀπαραιτήτους οἰκονομικάς, τεχνικάς καὶ πρακτικάς γνώσεις διὰ νά ἐπιτύχη. Ἡ ἀσκήσις τοῦ ἀξιώματος ἀνατίθεται παρ' ἡμῖν συνήθως εἰς δικηγόρους. Ἡ ἀσχολία αὕτη εἶνε καὶ πάρεργος καὶ οὐχί ἐν τῶν γνωρίμων εἰς τὸ δικηγορικόν ἐπάγγελμα. Ἀποτέλεσμα εἶνε νά ἀναλίσκωνται εἰς δικαστικούς ἀγῶνας, νά κατατρίβουν καὶ ἐξαντλοῦν τὸ ἐνεργητικόν εἰς ἀσικόπους δαπάνας, ὥστε σπανίως νά φθάνη διαδικασία τις μέχρι τοῦ σταδίου τῆς ἐνώσεως.

3.- Ἔτερος σπουδαῖος ὑποκειμενικὸς λόγος εἶνε ὁ φαρτριάσμος τῶν πιστωτῶν καὶ τοῦ πτωχεύσαντος. Κάθε διαδικασία ἀπαιτεῖ πρωτίστως τὴν καλὴν θέλησιν καὶ τὴν σύμπραξιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Καὶ ὁ πτωχὸς πρέπει νά βοηθήσῃ καὶ οἱ πιστωταὶ νά ἐνισχύσουν τὸν σύνδικον πρὸς τὸν τελικόν σκοπόν. Συνήθως ὅμως παρ' ἡμῖν οἱ πιστωταὶ διχάζονται εἰς ἀλληλοὑποβλεπομένας ὁμάδας, ἄλλοι εὐνοοῦν τὸν πτωχόν, ἐλπίζοντες κἀτι νά ἐπιτύχουν οὕτω, ἄλλοι προσπαθοῦν νά τὸν συντρίβουν τελείως. Ἀποτέλεσμα νά χωλαίνῃ ἡ διαδικασία καὶ νά ματαιοῦται κἀθε πρωτοβουλία τοῦ συνδίκου λόγῳ τῶν ἀντιρρήσεων καὶ τῶν προσκομμάτων, ἅτινα σωρεύουν οἱ πιστωταὶ καὶ ὁ πτωχός, τοῦ συνδίκου συμβάλλοντος εἰς τοῦτο, διότι ὀφείλων τὴν ἐκλογὴν του εἰς μερίδα τινὰ ἐξ αὐτῶν, προσπαθεῖ νά εὐνοήσῃ ταύτην εἰς βάρος τῶν ἄλλων. ✎

§ 14

ΟΙ ΠΙΣΤΩΤΑΙ

I.- ΠΙΣΤΩΤΑΙ.- 1.- Γενικῶς. Πιστωταὶ ἐν γενικωτάτῃ ἐννοίᾳ εἶνε οἱ διώκοντες ἰκανοποίησιν ἐν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, ἢν κατὰ τὸ θεμελιῶδες ἀξίωμα τῆς πτωχεύσεως δεόν νά ἐπιτύχουν συμμέτρως καὶ ἀτελῶς.

2.- Ὁμάς πιστωτῶν. - Οἱ πιστωταὶ συνέρχονται εἰς ὁμά-

δα. Ὁ ὅρος δέν εἶνε σαφής εἰς τήν ἐπιστήμην καί πρακτικῆν. Δι' αὐτοῦ νοεῖται, καί πρέπει νά νοῆται ὁμάς συμφερόντων. Ἡ νομολογία ὁμως πολλάκις προήγαγε τήν ἔννοιαν μέχρι σημείου, ὥστε νά προσωποποιῇ τό σύνολον τῶν πιστωτῶν καί νά τοῦ ἀπο- νέμῃ δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις, ὡς εἰς ὑποκειμένον δικαί- ου. Τοῦτο δέν εἶνε ὀρθόν, διότι φορεῦς τῆς πτωχευτικῆς πε- ριουσίας εἶνε ὁ πτωχός, ἡ διαχειρίσις τῆς γίνεται μόνον εἰς βάρος του δι' ἀ λογαριασμόν τῶν πιστωτῶν. Ἡ ἐνιαία ἐμφάνισις τῶν πιστωτῶν εἶνε περισσότερον δικονομική συνέπεια τῆς ἀπα- γορεύσεως τῶν ἀτομικῶν ἐκτελέσεων καί καταδιώξεων, ἡ ἄσκη- σις δικαιωμάτων ἀνηκόντων εἰς ἰδιαίτερον ὑποκειμένον δικαί- ου, ὁπλαδῆ τήν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν.

3.- Ποῖοι ἀπαρτίζουν τήν ὁμάδα.— Ἡ ἀρχή τῆς ἰσότητος καί συμμετρου ἰκανοποιήσεως δέν ἦτο δυνατόν νά τηρηθῇ ἀνε- ξαιρέτως ἐν τῇ πτωχεύσει. Χάριν γενικωτέρων συμφερόντων ἔ- πρεπε νά ἐπικρατήσουν πιστωταί προνομιοῦχοι καί νά γίνουσι καί ἄλλαι διακρίσεις μεταξύ τῶν πιστωτῶν. Τάς κατηγορίας τούτων δέν ὀρίζει σαφῶς ὁ νόμος. Τίθεται πάντως τό γενικόν γνώρισμα, ὅτι πιστωταί ἀπαρτίζοντες τήν ὁμάδα, εἶνε οἱ μέχρι τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως δικαιούμενοι ν' ἀξιῶσιν καταβο- λήν τινα παρά τοῦ πτωχοῦ, ἀδιαφόρως ἂν προνομιοῦχοι ἢ μή. Οἱ μετ' τήν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως συμβαλλόμενοι πρός τόν αὐ- δικόν ὑπόκεινται εἰς ἰδιαιτέρους κανόνας, περί ὧν κατωτέρω.

4.- Ἐννοια τῶν εἰς τήν ὁμάδα ἀνηκόντων πιστωτῶν. Πι- στωτής εἶνε κατά τάνωτέρω πᾶς ὁ κατά τήν κήρυξιν τῆς πτωχεύ- σεως ἔχων ἐνοχικῆν ἀξίωσιν, δυναμένην ν' ἀπαιτηθῇ δι' ἐκτελέ- σεως κατ' αὐτῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου. Δέν εἶνε στοιχεῖον ἀπαραίτητον νά εἶνε ἀμέσως ἀπαιτητή ἡ ἐνοχική ἀξίωσις. Ἄρ- κεῖ ὅτι εἶνε θεμελιωμένη κατ' αὐτῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ δικαί- ου. Ὁ Ἐμπορικὸς νόμος ἐξαιρεῖ εἰς εἰδικά κεφάλαια τῆς πτω-

χευτινῆς δεσμεύσεως τοὺς ἐνεγγυοὺς καὶ ἐνυποθήκους δανεισ-
τάς. Ἐμμέσως ἐκ διαφόρων διατάξεων συνάγεται ἐπίσης, ὅτι
οἱ μετὰ τὴν πτώχευσιν πιστωταὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς πτω-
χευτικὰς δεσμεύσεις, ἀλλὰ τυγχάνουν προνομιακῆς ἱκανοποιή-
σεως ἐκ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Τοῦτο μᾶς ὁδηγεῖ νά δια-
κρίνωμεν τοὺς εἰς τὴν ὁμάδα ἀνήκοντας πιστωτάς εἰς ἀπλοῦς
πτωχευτικούς πιστωτάς καὶ προνομιοῦχους.

α. Οἱ ἀπλοῦ πτωχευτικοὶ πιστωταὶ εἶνε οἱ ἔχοντες ἐ-
νοχικὰς ἀξιώσεις γεγεννημένας κατὰ τοῦ πτωχοῦ, κατὰ τὸν πρό
τῆς κηρύξεως χρόνον.

β. Οἱ προνομιοῦχοι, ἢ ἐνέγγυοι πιστωταὶ εἶναι οἱ ἔ-
χοντες γεγεννημένας ἐνοχικὰς ἀξιώσεις κατὰ τοῦ πτωχοῦ κατὰ
τὸν πρό τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως χρόνον, ἠσφαλισμένοι ὁ-
μως διὰ προνομίου ἢ ὑποθήκης. Οἱ ἀπλοῦ πτωχευτικοὶ πιστωταὶ
ἄλλως ἀνέγγυοι, ἢ ἐγχειρογράφοι (οἱ ὅροι εἶνε ἰσοδύναμοι)
ἀποτελοῦν τὴν ὁμάδα κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς πτωχεύσεως.

γ. Μετὰ τὴν πτωχευτικὴν ἔνωσιν ὁ κύκλος εὐρύνεται
διότι εἰς τὰς συσκέψεις καὶ συνελεύσεις λαμβάνουν μέρος καὶ
οἱ ἐνέγγυοι ἢ ἐνυποθήκιοι δανεισταί. Δέν χάνουν τὴν προνο-
μιακὴν των θέσιν, ἐφεξῆς ὅμως ἡ ἐκποίηση τῶν ἐμπραγμάτων
ἀσφαλειῶν ἀνατίθεται εἰς τὸν σύνδικον, συνεπῶς, συμμετέχουν
τότε μόνον, εἰς τὴν ὁμάδα.

Μέχρι τῆς ἀποπέρας συμβιβασμοῦ οἱ ἐμπραγμάτως, διὰ
προνομίου ἢ ὑποθήκης ἠσφαλισμένοι, δύνανται νά μείνουν μα-
κρὰν τῆς διαδικασίας, δυνάμενοι νά ἐκτελέσουν καὶ νά ἱκανο-
ποιηθοῦν ἐκ τῆς ἀσφαλείας, ἣν ἔχουν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον
ἡ ὁμάς ἀρχικῶς περιλαμβάνει τοὺς ἀπλοῦς πιστωτάς καὶ διευ-
ρθνεται ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ἐνώσεως μέ τὴν συμμετοχὴν τῶν προ-
νομιοῦχων.

ΠΙ.- ΟΙ ΠΙΣΤΩΤΑΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΟΣ.1.- "Εννοια.- Ούτως ώνόμασε παρ' ήμῖν ή έπιστήμη τούς μετά τήν κήρυξιν τής πτωχεύσεως έπερχομένους πιστωτάς, ών αί πιστώσεις προήλθον έξ ένεργειών ή δοσοληψιών τοῦ συνδίκου, ή γενικώτερον εἶνε άναπόφρευτος συνέπεια τής διαχειρίσεως τής πτωχευτικῆς περιουσίας.

Πολλοί έρμηνευταί άνωψοῦντες τήν ομάδα εἰς έπίπεδον νομικοῦ προσώπου κηρύσσουν ταύτην άπ' εύθείας όφειλέτιδα πῶν πιστωμάτων τούτων, ή άποψις όμως αὐτή δέν εἶνε όρθή ως άωτέρω έξετέθη, διότι οἱ πιστωταί άποτελοῦσι μόνον κοινοπρακτοῦσαν ομάδα καί οὐχί άυτότελές νομικόν πρόσωπον. Περιπτώσεις πιστωτῶν τής ομάδος, ως καταχρηστικῶς όνομάζονται, άπαντῶνται εἰς τάς άκολούθους περιπτώσεις:

α.- Διά δικαστικά έξοδα καί τέλη προερχόμενα έκ τῶν ένεργειῶν τοῦ συνδίκου.

β.- Διά δικαιπραξίας συναφθείσας ὑπό τοῦ συνδίκου έν τῷ κύκλῳ διαχειρίσεως τής πτωχευτικῆς περιουσίας.

γ.- Διά δικαιπραξίας συναφθείσας κατά τήν έξακολούθησιν τής έμπορίας ὑπό τοῦ συνδίκου.

δ.- Διά τάς αξιώσεις έξ άδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τής πτωχευτικῆς περιουσίας.

ε.- Διά βοήθημα, χορηγηθέν πρός τόν πτωχόν καί τήν οἰκογένειάν του. Μετά τό άρθρ.2 άριθ.2 ν.635/1937 ή τελευταία περίπτωση δέν κείταινται πρακτικῆν σημασίαν, διότι έπιβάλλεται εἰς τόν πτωχόν νά έργασθῆ πρός συντήρησίν του καί οὐχί ν' άναμείνῃ τήν έλεημοσύνην τής ομάδος. Περὶ έκείτης κατηγορίας τούτων κατωτέρω.

2.- Δικαστικά έξοδα καί τέλη. Ταῦτα εἶνε άναμφισβητήτως χρέη τοῦ όφειλέτου, διότι άφορῶσι δικας, ἄς διεξάγει ό σύνδικος, χάριν διατηρήσεως καί έπαυξήσεως τής πτωχευτι-

κῆς περιουσίας. Ἡ πτωχευτικὴ περιουσία κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς πτωχεύσεως τυγχάνει διαχειρίσεως διὰ λογαριασμόν τοῦ πτωχοῦ. Πᾶσα δίκη καὶ διαφορὰ διεξάγεται ὑπὸ τοῦ συνδίκου ἐν τῷ συμφέροντι τῆς περιουσίας ταύτης, χάριν τοῦ ὀφειλέτου καὶ πρὸς ἐκκαθάρισιν καὶ μείωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του. Δέν ὑφίσταται ὄθεν ὀφειλὴ τῶν πιστωτῶν, ἀλλὰ προνόμιον καταβολῆς δικαστικῶν ἐξόδων, ἐξυπακουόμενον χάριν τῆς διαχείρισεως τῆς περιουσίας τοῦ πτωχοῦ, ἀπαραίτητον συνεπέα τῆς ἀναγνωρισθείσης εἰς τὸν σύνδικον ἐξουσίας νὰ διεξάγῃ δίκην διὰ λογαριασμόν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας.

3.- Δικαιοπραξίαι διαχειρίσεως. Ἐνταῦθα κατατάσσονται συναλλαγᾶι, ἅς συνάπτει ὁ σύνδικος, εἴτε χάριν διατηρήσεως, ἢ διαφυλάξεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας μετὰ τὴν κήρυξιν, εἴτε διατηρῶν ἐν ἰσχύϊ, ὑφισταμένας συμβάσεις πρότῆς κηρύξεως.

Κλασσικὸν παράδειγμα τοιαύτης σχέσεως εἶνε ἡ μίσθωσις ἀποθήκης ἢ ἡ πρόσληψις φύλακος διὰ τὴν φύλαξιν τῶν κινήτων πραγμάτων, ἅτινα ἀνήκουν εἰς τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν. Αἱ σχέσεις αὗται βαρύνουν ἐπίσης τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν ὡς διαχειριστικὰ δαπάναι, ἄνευ τῶν ὁποίων θὰ ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ τελικοῦ σκοποῦ τῆς διαδικασίας. Ἐξ ἀνάγκης ὁ σύνδικος εἶνε ὑπόχρεως νὰ συνομολογήσῃ ταύτας. Δέν περιλαμβάνονται οἱ πιστωταὶ ἐν τῶν συμβάσεων τούτων. εἰς τὴν πτωχευτικὴν ὁμάδα, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δέν τὸ ἐπιτάσῃ καὶ ἐπιτρέπει εἰς τὸν σύνδικον νὰ συμβάλλεται διὰ λογαριασμόν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας καὶ ὡς ἐξυπονοεῖται πρὸς τὸ συμφέρον τῶν πιστωτῶν τῆς πτωχεύσεως.

4.- Δικαιοπραξίαι ἐκ τῆς ἐμπορίας. Εἰς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν, ὡς δικαιοπραξίαι ἐνεργηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ συνδίκου

πρός τόν σκοπόν τῆς διαφυλάξεως καί διευρύνσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, ἐπομένως ὡς διαχειρίσις ταύτης ἐν εὐρεία ἐννοίᾳ, κατατάσσονται ὀφειλαί ἐκ δικαιοπραξιῶν καί ἐν γένει ὑποχρεώσεων αἵτινες συνωμολογήθησαν λόγῳ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἐμπορίας ὑπὸ τοῦ συνδίκου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξυπακουέται, ὅτι οἱ πιστωταί, ἀποφασίζοντες τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐμπορίας καί ἐξουσιοδοτοῦντες πρὸς τοῦτο τόν σύνδικον, αὐτομάτως ἀποφασίζουν καί συνωμολογοῦν τὴν παραχώρησιν προνομιακῆς σειρᾶς ἱκανοποιήσεως εἰς ἐκείνους τοὺς πιστωτάς, οἵτινες θά προκύψουν ἐκ τῆς ἐξακολουθήσεως. Ἡ λύσις αὕτη εἶνε ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὰ περὶ προνομίων ἐν τῷ ἀστικῷ δικαίῳ ἰσχύοντα καί τό πτωχευτικόν ἀξίωμα περὶ αὐτονομίας τῶν πιστωτῶν.

Ἡ βούλησις τῶν πιστωτῶν εἶνε κυρίαρχος ν' ἀποφασίσῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐμπορίας, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης προσδοκᾷ ὄφελος, συνάμα ὅμως ἀσφαλίζει τοὺς μέλλοντας νά συναλλαγοῦν μέ τόν σύνδικον, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς αὐτοὺς προνομιακῆς σειρᾶς ἱκανοποιήσεως ἐκ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Τὴν ἐρμηνείαν ταύτην ἐπιρρωνύει καί ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρ. 629 Ἐμπορικοῦ νόμου, καθ' ἣν μόνον οἱ ψηφίσαντες ὑπὲρ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἐμπορίας τοῦ πτωχοῦ ὑπὸ τοῦ συνδίκου πιστωταί εὐθύνονται προσωπικῶς δι' ὑποχρεώσεις τοῦ συνδίκου πέραν τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς πτωχεύσεως καί ἐφ' ὅσον οὗτος δέν παρεβίασε τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς του. Ἐκ τούτου ἐπομένως συνάγεται ὅτι οὐχὶ μόνον ἐπὶ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας ἔχουν προβάδισμα οἱ πιστωταί τῆς κατηγορίας ταύτης, ἀλλὰ καί τοὺς ψηφίσαντας τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐμπορίας πιστωτάς δύνανται νά ἐναγάγουν ἐπικουρικῶς πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν.

5.- Ἐνοχὰς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἀνωτέρω ἀναπτύξεως προκύπτει ὅτι ὁ σύνδικος θὰ διαχειρισθῆ ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν, θὰ ἐξενεργήσῃ πάσης φύσεως πράξεις καὶ συνεπῶς εἶνε εὐλογον νὰ ὑποτεθῆ ὅτι θὰ γίνουσι λάθη ἐν τῶν ὁποίων θὰ αὐξάνεται ἄνευ νομίμου αἰτίας ἡ πτωχευτικὴ περιουσία. Ἰσχύει λοιπὸν ἡ ἀρχὴ ὅτι πᾶς ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας ἀποδίδεται, οὐχὶ ὑπὸ τῆς ὁμάδος πιστωτῶν ἀλλ' ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ, ὅστις κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς βεβαιώσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, πλουτίζεται. Μόνον ἂν διανεμήθῃ εἰς τοὺς πιστωτὰς τὸ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ περιελθὸν εἰς τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν ἀναζητεῖται ὑπὸ τοῦ συνδίκου ἀπὸ τοῦ πιστωτῆ, ἢ συμψηφίζεται εἰς μελλούσας πρὸς αὐτοὺς διανομὰς.

Παράδειγμα κλασικὸν ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, εἶνε ἡ περίπτωση καθ' ἣν κατεβλήθη δὲς τὸ αὐτὸ χρέος πρὸς τὴν ὁμάδα. Ὁφείλει ὁ Α 10.000 δρχ. εἰς τὸν πτωχὸν καὶ κατὰ λάθος πληρῶνει δὲς. Αἱ ἀδικαιολογήτως καταβληθεῖσαι 10 χιλιάδες θὰ ἀναζητηθοῦν ὡς ὀφειλὰ τῆς ὁμάδος.

6.- Οἱ πιστωταὶ τῆς ὁμάδος τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν ἱκανοποιοῦνται οὐχὶ μόνον πρὸ πάσης ἐξοφλήσεως τῶν ἀπλῶν πιστωτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸ πάσης ἱκανοποιήσεως τῶν διὰ προνομίαν ἢ ασφαλισμένων πιστωτῶν, κατὰ τὰς εἰδικώτερον κατωτέρω θεσπιζομένας διακρίσεις. Τοῦτο συνάγεται ἐμμέσως καὶ θεμελιούται γενικῶς διὰ τὰ ἔξοδα διοικήσεως εἰς τὸ ἄρθρον 660 Ἐμπ. νόμου. Στηρίζεται εἰς τὴν σκέψιν ὅτι περιουσία τῆς ὁμάδος εἶνε ἡ μετ' ἀφαίρεσιν τῶν χρεῶν ἀπομένουσα, δηλαδή τὸ καθαρὸν ὑπόλοιπον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν βαρῶν, ἅτινα ἐπιπίπτουν εἰς τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν. Χρὴν δὲ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας δεῖον νὰ θεωρηθοῦν τὰ ὁμαδικὰ πιστώματα.

Ἡ προνομιακὴ ἱκανοποίησις τῶν πιστωτῶν τῆς ὁμάδος οὐποθετεῖ ἐμπορήσιν, γιγνομένην ὑπὸ τοῦ συνδίκου, ὅστις δὲν νά παρακρατήσῃ τὰς πιστώσεις τῆς ὁμάδος ἐκ τῆς ἀξίας τῶν κινητῶν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, ἅτινα ἐκποιεῖ.

§ 15.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ. Ἐντὸς τῶν πιστωτῶν τῆς ὁμάδος, οἵτινες εἴ-
τε κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀνάπτυξιν πιστωταὶ τῶν πιστωτῶν τῆς
πτωχεύσεως, ἐλέχθη ὅτι μεταξύ τῶν πιστωτῶν τῆς πτωχεύσεως
διακρίνομεν τοὺς ἀπλοῦς καὶ τοὺς προνομιοῦχους. Ὑπάρχουν
ὡς δύο γενικαὶ κατηγορίαι προνομίων, τὰ λεγόμενα γενικὰ
προνόμια καὶ τὰ εἰδικὰ. Ἡ διάκρισις στηρίζεται εἰς τὴν δια-
φορὰν τῶν προνομίων, ἣ ὅποια γίνεται εἰς τὰ ἄρθρα 940 καὶ
941 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Γενικὰ προνόμια λέγονται, διότι οἱ πιστωταὶ ἐκ τῶν
προνομίων αὐτῶν δὲν ἔχουσι συνομολογήσει μὲ τὸν ὀφειλέτην
τε δικαιοῦνται προνομιακῆς ἱκανοποιήσεως ἀπὸ συγκεκριμέ-
νον περιουσιακόν αὐτοῦ στοιχεῖον, ἀλλ' ἡ φύσις τῆς πιστώσε-
ως εἶνε τοιαύτη, ὥστε ὁ πιστωτῆς δικαιοῦται νά λάβῃ εἰς
ἕνα ὁποῖοδήποτε πλειστηριασμὸν περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου πρῶτος
ἐν τῶν χρημάτων του.

Εἰδικὰ προνόμια εἶνε τὰ ἐνέχυρα καὶ αἱ ὑποθήκαι ἐκ
ἀντιθέσεως ἢ ἐκ τοῦ νόμου.

ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΓΕΝΙΚΑ. - 1. - Οἱ ἔχοντες γενικὰ προνόμια κα-
τὰ τὸ ἄρθρ. 940 Πολιτικῆς Δικονομίας μετέχου τῆς πτωχεύσε-
ως, ὡς προνομιοῦχοι πτωχευτικοὶ πιστωταί. Τὸ νόημα τοῦ προ-
νομίου ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι δικαιοῦνται ν' ἀξιώσουν πρῶτοι
ἐν τῶν εἰς ὁλόκληρον ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών των ἐκ τῶν

διανομῶν χρημάτων τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ὅτι θὰ λάβουν τὰ χρήματά των πρὸ τῆς σειρᾶς καὶ αὐτῶν τῶν πιστωτῶν, οἵτινες ἔχουν ἐνέχυρον ἢ ὑπόθηκην.

Τοῦτο ὀνομάζεται εἰδικώτερον προνόμιον διανομῆς. Πλαίαι διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἰσχύουν ὑπὸ τοὺς κἀτωθι περιορισμούς, οἵτινες σμικρύνουν τὸν κύκλον τῶν εἰς τὴν Πολιτικὴν Δικονομίαν προνομίων.

2.- Συμμετοχὴ εἰς τὴν πτώχευσιν.- Τὰ γενικὰ προνόμια οὐδαμοῦ μνημονεύονται ὡς ἐξαιρούμενα τῶν κανόνων οἵτινες διέπουν τὴν θέσιν τῶν ἀπλῶν πιστωτῶν ἐν τῇ πτώχευσει. Δέον συνεπῶς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἐνεχυρούχους καὶ ἐνυποθηκονά ἐξελεγχθῶν καὶ ὑποβληθῶν εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν τῆς πτωχευτικῆς δικονομίας προτοῦ δυνηθῶν ν' ἀξιώσουν ἰκανοποίησιν.

3.- Γενικὰ προνόμια κατὰ τὸν Ἐμπορικὸν νόμον. Ὁ ἐμπορικὸς νόμος ἐν ἄρθρῳ 646 ἀναγνωρίζει ὡς γενικὰ προνόμια μισθοὺς ἐργατῶν δι' ἓνα μῆνα καὶ μισθοὺς ὑπαλλήλων δι' ἓξ μῆνας. Ἐν πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτώχευσεως κατηγγέλη σύμβασις ἐργασίας, ἢ κατήγγειλε ταύτην μετὰ τὴν κηρύξιν ὁ σύνδικος τῶν ἡμῶν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν καταγγελίαν καὶ οἱ μισθοὶ τῶν ἓξ μηνῶν δικαιοῦνται προνομιακῆς κατατάξεως, ὡς τὸ ἄρθρον 6 ἀριθ. 2 ν. 2112.

Τὰς διατάξεις περὶ τῶν προνομίων τούτων διεμόρφωσαν εὐρύτερον νεώτεροι νόμοι, κατὰ τρόπον καθιστῶντα ἐπαχθῆ τὰ βάρη τῶν προνομίων. Τὸ ἄρθρον 660 ἐμπορικοῦ νόμου παραδέχεται ἐπίσης ὡς χαίροντα γενικῶν προνομίων τὰ δικαστικά ἐξοδα. Τὰ λοιπὰ ἐν ἄρθρῳ 940, Πολ. Δικονομίας ἀναφερόμενα προνόμια δὲν χαίρουν προνομίου διανομῆς ἐκτός ἂν ρητῶς νεώτεροι νόμοι ὀρίζουν ὅτι ἔχουν τοιοῦτον προνόμιον ἐν τῇ πτωχευτικῇ διαδικασίᾳ.

4.- Γενικά προνόμια κατά τὸ ἄρθρον 940 Πολιτικῆς

Δικονομίας. Τὰ μὴ ἐν τῷ ἐμπορικῷ νόμῳ προβλεπόμενα περί ὧν ἔγινε ἀνωτέρω λόγος ἀλλ' εἰς τὸ ἄρθρον 940 Πολ.Δικον., ἢ ἄλλους νεωτέρους νόμους περιλαμβανόμενα γενικά προνόμια, δέν ἀπολαύουν προτεραιότητα διανομῆς. Οἱ πιστωταὶ τῶν γενικῶν τούτων προνομίων ἀκολουθοῦν ἐν περιπτώσει συμβιβασμοῦ τὴν τύχην τῶν λοιπῶν ἐγχειρογράφων πιστωτῶν, δέον δὲ νὰ μετέχουν τῶν περί τούτου διασκέψεων, ἵνα μὴ εὕρισκωνται πρὸ ἐκπλήξεων. Τὸ Δημόσιον δέν ἐξαιρεῖται τοῦ κανόνος τούτου, ἐκτός ρητῆς ἀντιθέτου διατάξεως πρέπει δὲ νὰ τύχη ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς ὁ κανὼν, διότι δέν εἶνε ὀρθόν ν' ἀπορροφῶνται αἱ πτωχευτικαὶ περιουσίαι ἀπὸ ἐξωγιωμένας καὶ πολλὰς ἀδικοιολογήτους ταμιευτικὰς ἀξιώσεις.

III.- ΕἶΔΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ. 1.- Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ γενικά, τὰ εἰδικά προνόμια δέν θεμελιοῦν ἄμεσον συμμετοχὴν εἰς τὴν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν καὶ δέν ἐγγράφονται εἰς τὴν ὁμάδα, ὡς ὀρίζει τὸ ἄρθρ. 644 Ἐμπορ. νόμου. Ὁ Ε.Ν. ἐξισώνει πάντας τοὺς ἔχοντας εἰδικά προνόμια πρὸς τοὺς ἐνεχυρούχους πιστωτάς. Ἐν ἵκανοποιηθῶν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τοῦ πράγματος ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἔχουν τὸ εἰδικὸν προνόμιον τότε δέν μετέχουν τῆς πτωχεύσεως, ἄλλως διὰ τὸ τμήμα τῆς ἀπαιτήσεώς των, καθ' ὃ δέν ἐκαλύφθησαν ἐκ τοῦ ἐνεχύρου μετέχουν εἰς τὴν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν ὡς ἀπλοῖ ἀνέγγυοι, ἄλλως ἐγχειρογράφοι πιστωταί.

2.- Ἐχομεν εἰδικά προνόμια ἐκ τοῦ νόμου, ὁσάν τις τὸ δικαίωμα τῆς κατατάξεως εἰς τὸ ἐκπλειστηρίασμα κινήτου πράγματος πηγάζει ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ νόμου. Π.χ. τὸ προνόμιον δι' ἔξοδα διατηρήσεως τοῦ πράγματος, ἢ τὸ προνόμιον τοῦ ἰδιοκτητοῦ ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ διὰ τὰ ὁ-

φειλόμενα μισθώματα. Ταῦτα καὶ χωρὶς νὰ προβλέπωνται εἶδι-
κῶς ἐπικρατοῦν ἐν τῇ πτωχεύσει, διότι τὰ ἄρθρα 660 καὶ 646
'Εμπορ. νόμου εἰς ταῦτα ἀποβλέπουν.

3.- Συμβατικά προνόμια, εἶνε τὰ στηριζόμενα εἰς σύμ-
βασιν ἕτινα κατατάσσονται ἐπίσης προνομικῶς κατὰ τὰ ἄρθρα
644/645 'Εμπορικοῦ νόμου.

4.- 'Ο σύνδικος δύναται τῇ ἀδείᾳ τοῦ Εἰσηγητοῦ νὰ ἐ-
λευθερώσῃ τὸ ἐνεχυριασμένον καὶ βαρυνόμενον μὲ εἰδικὰ προνό-
μια πρᾶγμα, καταβάλλων τὰ βαρύνοντα αὐτὸ χρέη. Τοῦτο θά πρό-
ξη ἰδίως ὅταν πρόκειται περὶ μηχανημάτων, ἢ ἄλλων εἰδῶν χρη-
σίμων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ πτωχοῦ.

5.- 'Ο εἰσηγητὴς ἀποφασίζει ἐπίσης ποῖα κινητὰ θά ἐκ-
ποιηθοῦν διὰ νὰ ἰκανοποιηθοῦν οἱ πιστωταί, οἵτινες κέκτηνται
προνόμια ἐπ' αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο ὁ σύνδικος τοῦ παραδίδει κατὰ
λογὸν τῶν δικαιουμένων προνομίων πιστωτῶν.

§ 16.

ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ.-

I.- ΠΟΙΟΙ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΕἰΣ ΕΛΕΓΧΟΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ. 1.- Οἱ συνήθειοι
πτωχευτικοί, ἢ ἄλλως ἄπλοῖ, ἢ ἀνέγγυοι, ἢ ἐγχυρογράφοι πιστω-
ταί, οἱ πιστωταί τῶν γενικῶν προνομίων, καὶ οἱ τῶν εἰδικῶν
προνομιῶν, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι θά μεθέξουν τῆς ὁμάδος διό-
τι δὲν ἰκανοποιήθησαν ἐκ τῶν κινητῶν ὑποβάλλονται κατὰ τὸν
νόμον εἰς ἔλεγχον τῶν πιστωμάτων των.

2.- Φύσις διαδικασίας ἐλέγχου τῶν πιστώσεων. Ἡ σχε-
τικὴ διαδικασία, ὅπως εἰδικῆς μορφῆς ἐν τῇ πτωχεύσει, φέρει
χαρακτῆρα δίκης ἀναγνωριστικῆς τῆς ὑπάρξεως καὶ τοῦ μεγέθους
τοῦ πιστωτικοῦ δικαιώματος τοῦ πιστώτου.

3.- 'Η δίκη. Διεξάγεται κατὰ τοῦ συνδίκου ἐνώπιον τοῦ
εἰσηγητοῦ. Ἐνάγων ἢ ῥιτῶν εἶνε ὁ ἀξιῶν τὴν ἰδιότητα τοῦ πι-

στατωῦ, ὅστις δικαιούται ἰκανοποιήσεως ἐκ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Οἱ λοιποὶ πιστωταὶ τῆς πτωχεύσεως δικαιούνται ν' ἀμφισβητήσωσι τὸ πιστωτικὸν δικαίωμα καὶ ν' ἀσκήσωσι παρεμβασιν.

4.- 'Απωτέρα αἰτία τῆς διαδικασίας ταύτης εἶνε ἡ ὑπόνοια τῆς ἀνειλικρινείας, ἥτις βαρύνει τὸν πτωχόν, λόγῳ τῆς ὁποίας κάθε πιστωτῆς ἀντιποιοῦμενος πιστωτικὰ δικαιώματα, καθίσταται ὑποπτος συνεννοήσεως μὲ τὸν ὀφειλέτην πρὸς δημιουργίαν πλασματικῶν ἀξιώσεων εἰς βάρος τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ψευδοπιστωτῶν ἀπὸ τοῦ πραγματικοῦ τοιοῦτους σκοπεῖ ἡ διαδικασία τῆς ἐπαληθεύσεως, ἡ ἐλέγχου τῶν πιστώσεων, ἥτις εἶνε ἡ κυριωτέρα ὑποχρεῖσις τοῦ συνδίκου πρὸς βεβαίωσιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας.

II.- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ. Τὴν διαδικασίαν ὀρίζουν ἐν ἐκτάσει τὰ ἄρθρ. 582-597 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ἔχει δὲ ἐν συνόψει, ὡς κατωτέρω:

1.- 'Απὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἢ ἄλλως, ἀφ' ἧς κληθοῦν, εἶνε ὑπόχρεοι οἱ πιστωταὶ νὰ ὑποβάλλουν τὰ δικαιολογητικὰ τῶν πιστώσεών των, βλ. ἄρθρ. 583/4 ἐμπ. νόμου.

2.- 'Ἡ ἐξέλεξις γίνεται ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ, εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὀρισθέντα τόπον καὶ χρόνον. Συντάσσεται περὶ αὐτῆς ἔκθεσις. Ἐάν τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεως δέν ὑπερβαίῃ τὰς χιλίας δραχμάς καὶ ἀμφισβητηθῇ ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων κατὰ τῆς παραδοχῆς ὁ Εἰσηγητῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 590, ἄλλως παραπέμπεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Δικαστήριον. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰσηγητοῦ χωρεῖ ἔφεσις. Κατόπιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 635/1937 ὁ Εἰσηγητῆς ἀποφασίζει περὶ ὀριστικῆς, ἢ προσωρινῆς παραδοχῆς καὶ περὶ τοῦ ποσοῦ

εἰς ὃ θὰ γίνῃ δεκτὴ μὲν πίστωσις. Ἡ ἀμφισβήτησις πιστώσεών τινων δύναται κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 591 καὶ 592 ἐμπορικοῦ νόμου νὰ μὴ παρακωλύσῃ τὴν διάσκησιν περὶ συμβιβασμοῦ.

3.- Πιστωταί, ὧν ἀμφισβητοῦνται αἱ ἐμπράγματα ἀσφάλειαί γίνονται δεκτοί ὡς ἀπλοῖ, ἢ ἀνέγγυοι πτωχευτικοί πιστωταί.

4.- Ὁρκοδοσία. Μετὰ ὀκταήμερον ἀπὸ τοῦ ἐλέγχου τῶν πιστώσεών του, ὁ πιστωτής ὅστις ἐγένετο δεκτὸς ὀφείλει νὰ ὀρισθῇ ὅτι ἢ πιστώσις του εἶνε ἀληθής. Ἡ ὀρκοδοσία εἶνε ἀπαραίτητος διὰ νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς τὰς διασκέψεις περὶ συμβιβασμοῦ.

Τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μονίμως διαμένοντας, οἵτινες ὑποβάλλουν πρὸς ἐξέλεξιν τὰς πιστώσεις των δύναται ὁ Εἰσηγητὴς ν' ἀπαλλάξῃ τῆς ὀρκοδοσίας.

5.- Οἱ μὴ ἐμπρόθεσμως πρὸς ἐξέλεξιν ἐμφανισθέντες πιστωταί ἀποκλείονται τῶν διανομῶν πτωχευτικῶν χρημάτων. Δέν μετέχουν δηλαδὴ εἰς τὰς διανομὰς ἐκεῖνας, κατὰ τὰς ὁποίας δέν προσήλθον ἐγκαίρως. Ἐπιτρέπει ὅμως εἰς αὐτοὺς ὁ νόμος δι' ἀνακοπῆς νὰ ζητήσουν τὴν ἐμπρόθεσμον ἐξέλεξιν τῶν πιστώσεών των ἰδίως των ἐξόδους. Αἱ ἤδη διαταχθεῖσαι διανομαὶ χρημάτων δέν ἀναστέλλονται καὶ γίνονται μόνον πρὸς τοὺς ἤδη ἐλεγχθέντας πιστωτάς. Ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀνακοπῆς δικαιοῦνται οἱ ἀργήσαντες νὰ περιληφθοῦν εἰς τὰς διανομὰς, λαμβάνουν ὅμως τὸ ποσοστὸν, ποῦ τοὺς ἀνήκει μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς.

III.- ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΩΝ.- 1.- Ἐξαιρέσει τῶν ἐμπραγματικῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν πιστωτῶν εἰδικῶν προνομίων, οἱ πτωχευτικοί πιστωταί οὐδεμίαν, ἢ ἐλαχίστην ἐξουσίαν ἀτομικῆς δράσεως κέντηνται ἐν τῇ πτωχεύσει. Δικαιοῦν-

ται μόνον εἰς συμμετοχὴν εἰς τὰς συνελεύσεις αὐτῶν καὶ εἰς λῆψιν ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν θεμάτων, ἅτινα ὀρίζει ὁ νόμος. Εἰς ἀτομικὰς ἐνεργείας ἰδίως ἔγερσιν ἀγωγῶν δὲν δικαιοῦνται, οὔτε εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 1025 Πολιτικῆς Δικονομίας πλαγιαστικὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ πτωχοῦ.

2.- Ἰδιαιτέρως σημαντικὸς εἶνε ὁ ρόλος τῶν πιστωτῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διαδικασίας, εἰς τὰς δίκας περὶ καθορισμοῦ ἡμέρας παύσεως πληρωμῶν, καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐπαληθεύσεων ὅτε δικαιοῦνται νὰ φέρουν ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς παραδοχῆς ἄλλων πιστωτῶν, καὶ νὰ συντελέσουν οὕτω εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας.

3.- Διὰ τῶν ἄρθρ. 9 καὶ 10 ἀναγκ. νόμου 635/37 ρυθμίζεται ἤδη θετικώτερον ἢ δικονομικὴ θέσις τῶν πιστωτῶν ἐν τῇ πτωχεύσει. Τὸ μὲν ἄρθρον 9 ὀρίζει ποῖαι ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶν δι' ἐνδίκου τινὸς μέσου, ἐνῶ εἰς τὸ ἄρθρον 10 εἰσάγεται ὑπὲρ παντός ἐνδιαφερομένου, καὶ τῶν πιστωτῶν συνεπῶς, τριτανakoπή δι' ἧς προσβάλλεται οἰαδήποτε ἄλλη πτωχευτικὴ δίκη, ἧς ἡ ἔκβασις κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ πτωχοῦ δὲν συμφέρει τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν.

4.- Αἱ διὰ τριτανakoπῆς προσβλητέαι ἀποφάσεις δέον ν' ἀφοροῦν εἰς πτωχευτικὰς δίκας ὡς ἐλέχθη. Πτωχευτικαὶ δίκαι εἶνε πᾶσαι αἱ ὑπὸ τοῦ πτωχευτικοῦ δικαστηρίου διεξαγόμεναι, ἀφορῶσαι εἴτε τὴν διαδικασίαν, εἴτε τὴν περιουσίαν τῆς πτωχεύσεως, πάντως ἐνεῖναι, εἰς ἃς διάδικος εἶνε ὁ αὐνδικος ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ταύτην.

§ 17.

ΤΡΙΤΟΙ ΕΝ ΤΗ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙ

Εἶνε δυνατόν νὰ περιπλακοῦν τρίτοι εἰς τὴν πτωχευτικὴν διαδικασίαν, ὅποτε τίθεται τὸ ἐρώτημα τῶν δικαιωμάτων

καί ὑποχρεώσεών των, ἔναντι τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Π.χ. τρίτος εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐξ οἰουδήποτε λόγου παρέδωσε πράγματα πρὸς τὸν πτωχὸν πρὸς φύλαξιν, καὶ ἐν γένει ἐκεῖνος ὅστις δὲν ἦλθε εἰς ἐμπορικὴν συναλλαγὴν, δικαιολογοῦσαν νὰ θεωρηθῇ πιστωτὴς τῆς πτωχεύσεως.

Τρίτους δέον νὰ θεωρήσωμεν ἐξ ἄλλου ἐκεῖνους, οἵτινες διὰ ποικίλους λόγους δὲν δύνανται νὰ τύχουν τοῦ χρίσματος τοῦ πιστωτοῦ τοῦ πτωχοῦ, ὡς π.χ. ἡ γυνὴ τούτου διὰ τὴν προικῶν περιουσίαν της. Διακρίνομεν τὰς ἀκολούθους κατηγορίας, τρίτων, οἵτινες δὲν εἶνε πιστωταὶ τῆς πτωχεύσεως.

1.- Διεκδίκησις. Τῆς διεκδικήσεως γνωρίζει δύο περιπτώσεις ὁ νόμος, τὴν διεκδίκησιν γραμματίων καὶ τὴν διεκδίκησιν ἐμπορευμάτων, κατὰ τὰ ἄρθρα 768 καὶ 669 Ἐμπορικοῦ νόμου.

2.- Γραμμάτια.- Ἐπιτρέπεται ἡ διεκδίκησις γραμματίων ἢ συναλλαγματικῶν, ὀπισθογραφηθεισῶν πρὸς τὸν πτωχόν, ἐξ ὅσον ἐστάλησαν με ἐντολὴν μόνον εἰσπράξεως, ἢ δι' ὠρισμένον συγκεκριμένως σκοπὸν διαθέσεως τοῦ προϊόντος αὐτῶν. Μετὰ τὸν ν. 5325, λόγῳ τῆς τυπικότητος τῶν δικαιογράφων αὐτῶν, ἡ διεκδίκησις ἐπιτρέπεται μόνον ὅσῳις ὁ ἀποστολεὺς ἔγραψεν ἐν τῇ ὀπισθογραφῆσει τὸν ὄρον "ἀξία εἰς κάλυψιν" ἢ "πρὸς εἴσπραξιν". Βλ. καὶ ἄρθρα 18 καὶ 19, νόμου 5325.

Δέον νὰ σάξεται αὐτούσιον τὸ διεκδικούμενον γραμματίον, ἢ ἡ συναλλαγματικὴ, ἥτοι νὰ μὴ εἰσепράχθη ἀκόμη ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ ἢ νὰ μεταβιβάσθῃ πρὸς τρίτον δι' ὀπισθογραφήσεως. Μετὰ τὸν νόμον 5325, ὅταν ἡ πρὸς τὸν πτωχόν ὀπισθογράφησις γίνεται "λόγῳ πληρεξουσιότητος" δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ χαθῇ ὁ τίτλος λόγῳ νεωτέρας ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ ὀπισθογραφήσεως. Δι' ῥυρύτερας ἐρμηνείας περιληφθήσονται εἰς τὴν περίπτωσιν

ταύτην πάντα τὰ εἰς διαταγὴν ἔγγραφα. Ἐὰν ὁμως παρελήφθησαν ἔμπορεύματα, βάσει φορτωτικῆς, τότε φρονῶ ὅτι ἐπιτρέπεται ἢ διεκδίκησις των, ἐφ' ὅσον συντρέχουν οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 669 Ἐμπορικοῦ νόμου.

3.-Παρακαταθήκαι. Τρίτοι δύνανται νὰ ἔχουν ἐμπιστευθῆ εἰς τὸν πτωχὸν ἀξίας κινητάς, ἰδίως χρήματα. Τὰ δικαστήρια ἔκρινον ὅτι τὰ χρήματα δέν δύνανται νὰ διεκδινηθοῦν ἐν τῇ πτωχεύσει, ἐφ' ὅσον δέν παρεδόθησαν ἐσφραγισμένα. Ὁ κανὼν οὗτος δέον νὰ ἐπεκταθῆ ἀναλογικῶς εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀντικαταστατῶν πραγμάτων, μὴ σωζομένων αὐτουσίων εἰς τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν, ἢ τουλάχιστον μὴ ἀποδεικνυομένης τῆς αὐτουσίας διατηρήσεως των. Ὅπου δηλαδή δέν δύναται νὰ κινηθῆ διεκδικητικὴ ἀγωγή ἀργεῖ καὶ ἡ πτωχευτικὴ διεκδίκησις. Διότι, ἂν παραδῶσω φάνελλον ἐσφραγισμένον καλῶς μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ὅτι μοῦ ἀνήκει δέν ἐπέρχεται ἀνάμιξις τῶν χρημάτων μου μὲ τὰ χρήματα τοῦ πτωχοῦ καὶ συνεπῶς διεκδικῶ τὸν φάνελλον, ὡς ἰδικόν μου πρᾶγμα.

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται ἐπίσης τὰ ἀνώνυμα χρεώγραφα πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας, τὰ ὑπὸ τρίτων παραδοθέντα πρό τῆς κηρύξεως εἰς τὸν πτωχόν.

Εἰς τὴν πτώχευσιν τραπεζιτικῆς ἐπιχειρήσεως δέν ἀναγράφεται εἰδικὴ διάταξις περί διεκδικήσεως τῶν κατατεθέντων χρημάτων ὑπὸ τῶν καταθετῶν. Οὗτοι ὑπόκεινται εἰς τοὺς κινδύνους τῶν πιστωτῶν, ἐνῶ δέν εἶναι πιστωταί.

4.-Ἐμπορεύματα. Ἰδιαιτέρως ἀσχολεῖται ὁ ἐμπορικὸς νόμος (ἄρθρ. 669) μὲ τὴν διεκδίκησιν ἔμπορευμάτων, δοθέντων εἰς τὸν πτωχόν, λόγῳ παρακαταθήκης, ἢ διὰ νὰ πωληθῶσιν εἰς λογαριασμόν τοῦ ἀποστολέως. Πρέπει νὰ διατηροῦνται "ἀναλλοίωτα" κατὰ τὴν φρασεολογίαν τοῦ νόμου. Νὰ παρεδόθησαν

πρό τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως εἰς τόν πτωχόν, καί νά μή μετεβλήθωσαν δι' ἐπεξεργασίας ὑπό τούτου εἰς νέον πρᾶγμα.

Ἐάν ὁ πτωχός ἐπώλησεν ἤδη τὰ ἀποσταλέντα ἐμπορεύματα ἐπιτρέπει ἐξαιρετικῶς ὁ Νόμος τήν διεκδίκησιν τοῦ τιμήματος αὐτῶν, ἂν δέν ἔχη ἀκόμη πληρωθῆ κατά τήν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως καί δέν ἔχη εἰσπραχθῆ ὑπό τοῦ πτωχοῦ εἰς χρήμα, ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον, ἢ συμπεφωνημένον μετά τοῦ ἀποστολέως τρόπον πληρωμῆς. Τό τελευταῖον συμβαίνει καί συνεπῶς δέν ἐπιτρέπεται διεκδικήσις τοῦ τιμήματος, ὅσάν τις κατεχωρίσθῃ τοῦτο εἰς ἀλληλόχρεον λογαριασμόν μεταξύ ἀγοραστοῦ καί τοῦ πτωχοῦ, ἢ συνεψηφίσθῃ μεταξύ των δι' ἄλλας ὀφειλάς τοῦ πτωχοῦ.

Πίστωσις τοῦ τιμήματος δι' ἀποδοχῆς γραμματίου ἢ συναλλαγματικῆς ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ δέν ἀποκλείει τήν διεκδίκησιν, διότι διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ δέν γίνεται πληρωμή τοῦ τιμήματος, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος. Πληρωμή, ἐκτός χρημάτων, νοεῖται ἢ παρόχη δικαιογράφων, ἐχόντων βεβαίαν περιουσιακὴν ἀξίαν.

5.- Διεκδικήσις πωλητοῦ. Ὀνομάζεται καταχρηστικῶς διεκδικήσις τό δικαίωμα τοῦ πωλητοῦ ἐμπορευμάτων, ὅπως ἀναφέρω τήν ἀγοραπωλησίαν καί ἀναλάβη αὐτούσια, ὑπό τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου, τὰ πρός τόν πτωχόν διατεθέντα ἐμπορεύματα. Τό ἄρθρ. 670 διατυπωμένον εἰς τό πλασίον τῶν διατάξεων τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος περί πωλήσεως ἔχει ὑπ' ὄψιν του διάφορον ἀφετηρίαν.

Ἄφετηρίαν ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρ. 670 δέον ν' ἀποτελέσῃ ἡ ἔκτασις τῆς γενομένης ἤδη ὑπό τοῦ πτωχεύσαντος ἀγοραστοῦ διαθέσεως τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τήν ἐπιχείρησιν αὐτοῦ. Δέν χωρεῖ συνεπῶς διεκδικήσις:

α.- "Ἄν παρεδόθησαν εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πτωχοῦ, ἀναμιχθέντα συνεπείρ τούτου μέ τὰ ἄλλα κινητά αὐτοῦ.

β.- "Αν παρεδόθησαν εἰς δημοσίας ἀποθήκας, ἀλλ' εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ πτωχοῦ, συνεπῶς κατέστησαν ἰδιοκτησία του.

γ.- "Αν παρεδόθησαν εἰς ἀποθήκας παραγγελιοδόχου, ἐπιφορτισμένου τὴν πώλησιν διὰ λογαριασμόν τοῦ πτωχοῦ.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ παραγγελιοδόχος παραλαμβάνει διὰ λογαριασμόν τοῦ πτωχοῦ.

δ.- 'Αποκλείεται ἐπίσης ἡ διεκδίκησις, ἂν τὰ ἐμπορεύματα μεταφέρονται ἀπὸ ἓνα εἰς ἄλλον τόπον καὶ ἐνῶ εὐρίσκονται καθ' ὁδὸν ἐπωλήθησαν ἀδόλως ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ διὰ τῆς μεταβιβάσεως τῆς φορτωτικῆς αὐτῶν, ἐκδεδομένης ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ ἢ ἀποστολέως καὶ μεταβιβασθείσης πρὸς τὸν πτωχὸν νομίμως περαιτέρω. δὲ ὑπὸ τούτου ὀπισθογραφηθείσης πρὸς τρίτον ἀγοραστήν τῆς φορτωτικῆς.-

ε.- Ἡ παράδοσις τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὰς τελωνειακὰς ἀποθήκας δὲν ἀποτελεῖ ὀκλήμη παράδοσιν πρὸς τὸν πτωχὸν καὶ ἀπόκτησιν ὑπ' αὐτοῦ δικαιώματος διαθέσεως τούτων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπέκτησεν ἐπὶ πλεον τούλάχιστον καὶ τὰς φορτωτικὰς. Πάντως εἶνε ζήτημα πραγματικὸν νὰ πιστοποιηθῆ ἴσως δὲν δύνανται νὰ διεκδιχηθοῦν κατὰ τὸ ἄρθρον 670 ἐμποριοῦ νόμου τὰ ἐμπορεύματα, ὅταν εὐρίσκονται εἰς τελωνειακὰς ἀποθήκας.

στ.- "Ἐξοδα βαρύνοντα τὰ ἐμπορεύματα, ἢ ὁ ναῦλος τῆς μεταφορᾶς των ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ διεκδικουμένου εἰς τὴν ὁμάδα, ἐφ' ὅσον βαρύνουν τὸ πρᾶγμα. Ὁ σύνδικος δύναται ν' ἀποφύγῃ τὴν ἄσκησιν τῆς διεκδικήσεως, καταβάλλων τὸ τίμημα, ἀδείξαι τοῦ Εἰσηγητοῦ.

ζ.- Οἱ περὶ διεκδικήσεως κανόνες εἶνε ἐρμηνευτέοι στενῶς, τὰ πρᾶγματα ὅμως ἐπιβάλλουν σήμερον σχετικὴν τινα ἐλαστικότητα. Τότε μόνον δεόν νὰ ἀπορρίπτεται ἡ αἴτησις τῆς διεκδικήσεως, ὅταν κατὰ τὴν περὶ ἠθικῆς ἀντίληψιν τῆς συναλ-

λαγῆς ὁ πτωχός θεωρεῖται ἤδη ἔχων ἀποκτήσει εἰς τὸ ἐνεργητικόν του τὰ ἐμπορεύματα, καὶ εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι ταῦτα συνηνώθησαν καὶ κατέστησαν ἓν ἐνιαῖον σύνολον μὲ τὴν λοιπὴν περιουσίαν του. "Αν ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι δέον νὰ εἶνε ὑπὲρ τοῦ πωλητοῦ, δέν πρέπει νὰ ζημιουῖται οὗτος χωρὶς λόγον ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ὁμάδος.

η.- Διαδικασία.- Ὁ νόμος ὀρίζει συνοπτικὴν διαδικασίαν κρίσεως τοῦ θέματος τῆς διενδικήσεως. Ὑποβάλλεται αἴτησις ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ, ἧς τὸ βάσιμον κρίνει καὶ ἀποδέχεται ὁ σύνδικος, ἀδείᾳ τοῦ Εἰσηγητοῦ. Ἐπὶ ἀντιρρήσεων τῶν συνδικῶν ἢ ἄλλου πιστωτοῦ τινος ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἀρθ. 673.

6.- Πώλησις μὲ δόσεις ἄλλως ἢ ρήτρα ἐπιφυλάξεως κυριότητος. α.- "Ἐννοια.- Εἰς τὴν σύγχρονόν της ἐξέλιξιν ἢ συναλλαγὴ παρουσιάζει τὸ φαινόμενον ἰδιαιτέρας κατηγορίας ἀγοραπωλησίας, ἣτις ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της φέρει πάντοτε τὴν ρήτραν τῆς ἐπιφυλάξεως τῆς κυριότητος τοῦ πράγματος παρὰ τῷ πωλητῇ μέχρις ἀποπληρωμῆς τοῦ τιμήματός του.

Μηχανήματα, ἐργαλεῖα ἢ ἄλλα βιομηχανικά, κατὰ κανόνα, προϊόντα, ὧν τὸ τίμημα εἶνε μέγα, ἀγοράζονται καὶ παραδίδονται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀγοραστοῦ πρὸς χρῆσιν του ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅτι θὰ καταστή ἴδιος αὐτῶν, ὅταν ἐξεφλήσῃ ταῦτα τελείως. Οὕτω π.χ. πωλοῦνται μηχανήματα ἐργοστασίου πρὸς βιομηχάνους, ἠλεκτρικὰ ψυγεῖα, ραδιοφωνα, κλπ. πρὸς ἰδιώτας ὑπὸ τὴν ρήτραν ἐπιφυλάξεως κυριότητος.

β.- Νομικὴ φύσις τῆς συμβάσεως. Πρόκειται ἀσφαλῶς περὶ νέας μορφῆς συμβάσεως πωλήσεως, ἣτις διὰ τῆς ἐπιφυλάξεως τῆς κυριότητος ἀποβλέπει εἰς διττόν σκοπόν, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τῆς χρήσεως ἢ κατοχῆς τοῦ πωλουμένου εἰς τὸν

ἀγοραστήν τὰς ὠφελείας τοῦ πράγματος καὶ τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα νὰ ἐργασθῆ καὶ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ τίμημα, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἀσφαλίσῃ τὸν πωλητὴν, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τοῦ ἀγοραστοῦ νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα δὲν θὰ ὑποστῆ ἄλλην ζημίαν, ἐκτός τῆς φθορᾶς καὶ τῶν ἐξόδων διὰ τὴν ἐνδίαμεσον χρῆσιν τοῦ πράγματος ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ, ὅστις δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ ἐξοφλήσῃ. - Πρέπει νὰ ἐρμηνεύσωμεν τὴν σύμβασιν ταύτην, ὡς πώλησιν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἴρεσιν τῆς ἐξοφλήσεως τῶν δόσεων. -

γ. Προστασία πωλητοῦ. - Ἡ οἰκονομικὴ χρησιμότης τῆς ὡς ἄνω πωλήσεως καὶ ἡ ἀντιπαράθεσις τῶν συμφερόντων πωλητοῦ καὶ ὁμάδος, καθιστᾷ ἀπὸ πρώτης ὄψεως φανερόν, ὅτι πρέπει νὰ προστατευθῆ ὁ πωλητὴς διὰ παραχωρήσεως εἰς αὐτὸν δικαιώματος διενδίκησεως. Ὁρθῆ εἶνε συνεπῶς ἡ ἄποψις ὅτι τὸ ἄρθ. 670 δὲν περιλαμβάνει τὰς ὑπὸ αἴρεσιν πωλήσεις ὡς εἶνε αἱ μέ ρήτραν ἀπιφυλάξεις κυριότητος. Δὲν ἐφαρμόζεται ἐπομένως ἡ διάταξις αὕτη, βάσει τῆς ὁποίας θὰ παρίστατο ἀδύνατος ἡ διενδίκησις, δικαιουῖται ὅθεν ν' ἀναλάβῃ τὰ πράγματα ὁ πωλητὴς, ἐκτός ἂν ὁ σύνδικος προτιμήσῃ νὰ καταβάλῃ ὀλοκληρὸν τὸ τίμημα καὶ νὰ κρατήσῃ τὸ πᾶγμα. -

ξ 18.

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΤΟΧΕΥΣΕΙ.

1. - Ἱστορικῶς. - Μεταξύ τῶν συζύγων δημιουργοῦνται, συνεπείᾳ τοῦ γάμου περιουσιακαὶ σχέσεις, αἵτινες ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς δι' αὐτοῦ θεμελιουμένης κοινωνικῆς συμβιώσεως καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν οἰκονομικῶν ἐκείνων βάσεων, αἵτινες θὰ ἐπιτρέψωσι εἰς τὴν οἰκογενεῖαν νὰ ἀναπτυχθῆ ὡς κοινωνικὸν κῦτταρον, θεμέλιον τῆς

ὅλης κοινωνικῆς ὀργανώσεως. Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας, παρ' ὅλον ὅτι ὁ γάμος δημιουργεῖ στενωτάτην περιουσιακὴν συνάφειαν μεταξύ τῶν συζύγων, εἰς σημεῖον, ὥστε πολλάκις νὰ ἐπέρχεται πλήρης σύγχυσις τῶν περιουσιῶν των, τὸ πτωχευτικὸν δίκαιον καὶ ἡ διὰ τῆς πτωχεύσεως ἐπέρχομένη δέσμευσις δέν περιλαμβάνουν τὴν περιουσίαν τῆς γυναικὸς. Ἡ σύζυγος τοῦ πτωχοῦ ἐπομένως δέν κατατάσσεται εἰς τοὺς πτωχευτικοὺς πιστωτάς, ἡ δέ περιουσία της ἀποχωρίζεται μετὰ τὴν πτώχευσιν διὰ νὰ παραμείνη εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ περαιτέρω τοῦ κοινωνικοῦ τῆς σκοποῦς.

2.- Σχέσις Ἐμποριοῦ νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος. Κανὼν εἰς τὸ Γαλλικὸν ἀστικὸν δίκαιον εἶνε ἡ διὰ τοῦ γάμου συγχώνευσις τῶν περιουσιῶν τῶν συζύγων εἰς ἑνιαίαν ὁμάδα, τελοῦσαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνδρός. Ὁ Ἐμπορικὸς νόμος διετυπώθη συνεπῶς, μὲ ἀφετηρίαν τὸ Γαλλικὸν σύστημα ἐν τῇ Οἰκογενειακῇ δικαίῳ, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐλέχθη, στηρίζεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κοινοκτημοσύνης τῶν περιουσιῶν. Ὑπὸ τὸ καθεστῶς αὐτὸ ἦτο δυσχερεστάτη ἡ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν δίκαιον ἐφαρμογὴ τῶν παλαιῶν ἀρθρῶν 653 μέχρι 660 τοῦ ἔμπορικοῦ νόμου, διότι ὁ γάμος, εἴτε πρὸ, εἴτε μετὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα δέν εἶχε ποτέ ὡς συνέπειαν τὴν ἔνωσιν τῶν περιουσιῶν τῶν συζύγων εἰς μίαν ἑνιαίαν ὁμάδα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνδρός ὡς προέβλεπε ὁ Γαλλικὸς Ἀστικὸς Κώδιξ. Ὅπως ἀντιστρόφως ὁ γάμος δέν ἤσκησε ποτέ ἐπιρροὴν τινὰ εἰς τὴν νομικὴν κατάστασιν τῶν περιουσιῶν τῶν συζύγων. Ἐτέθη συνεπῶς μόνον τὸ ζήτημα τῆς ἐπιστροφῆς τῆς προικὸς τῆς γυναικὸς, καὶ τῆς τυχόν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀνδρός τελοῦσης ἐξωπροίκου αὐτῆς περιουσίας, ὡς καὶ τῶν περιουσιακῶν ἐκεῖνων στοιχείων, ἅτινα ἀποδεδειγμένως ἠγόρασθησαν διὰ χρημάτων τῆς γυναικὸς καὶ ἀνήκουν εἰς αὐτήν. Τὰ ἀρθρα 653-659 Ἐμπ. Νόμου ἠρμηνεύθησαν ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἀπὸ

τά ἑλληνικά δικαστήρια, κατὰ τὸ πρό τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διάστημα.

3.- ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟΝ ΚΩΔΙΚΑ.- Τὸ ἄνωτέρω ἱστορηθέν ἀβέβαιον καθεστῶς ἐρρῦθμισεν ἐκ βάρων, ὁ Ἀστικός Κώδιξ καὶ δὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κάτωθι ἀξιωμαίων.-

α.- Προέβλεψε εἰδικῶς εἰς τὸ ἄρθρον 1432 Ἀστ. Κώδικος καὶ τὸ ἄρθρον 115 Εἰσαγωγικοῦ νόμου εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα τὸ θέμα τῶν συνεπειῶν τῆς πτωχεύσεως.-

Ἡ κηρύττουσα τὴν πτώχευσιν ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου ἐπιφέρει αὐτομάτως ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς χωρισμὸν τῆς προικὸς ἀπὸ τὸν ἄνδρα.

β.- Διατετιμημένα ἀκίνητα. Τὸ ζήτημα τῆς αὐτουσίας ἢ μὴ ἐπιστροφῆς τῶν διατετιμημένων προικῶν ἀκινήτων ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 115 ἐδάφιον 1 Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος μὴ διαστέλλοντος καὶ πρόφανῶς ἀποβλέξαντος εἰς τὴν αὐτουσίαν ἐπιστροφήν. Τοῦτο, διότι ὀρίζει ῥητῶς ὁ νόμος ὅτι ἀποδίδονται, ἐφ' ὅσον εὐρίσκονται ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ πτωχοῦ καὶ περιγράφονται εἰς τὸ προικοσύμφωνον συμβόλαιον. Πρέπει νὰ σώζονται αὐτούσια. Ὁ σύνδικος δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ προσφέρῃ τὴν διατίμησιν, οὐδαμοῦ παρεχομένης αὐτῷ τοιαύτης εὐχερείας. Ἐὰν ἐπομένως δὲν ἐπώλησεν ὁ πτωχὸς τὰ εἰς τὴν κυριότητά του δοθέντα διατετιμημένα προικῶ ἀκίνητα ἐπιστρέφονται ταῦτα.

γ.- Ἀδιατίμητα ἀκίνητα.- Τούτων ἀποδίδεται εἰς τὴν γυναῖκα μόνον ἢ διαχειρίσις κατόπιν τοῦ χωρισμοῦ τῆς προικὸς, διότι τὴν ψιλὴν κυριότητα ἔχει ἤδη ἡ σύζυγος. Τὸ ἄρθρον 115 ἐδάφιον 2 εἰσαγωγικοῦ νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καθορίζει τοῦτο ῥητῶς.

ε.- Κινητά.- Κινητά καὶ πᾶσα ἐν γένει ἐξώπροικος πε-

ριουσία τῆς γυναικὸς ἐπιστρέφονται αὐτοῦσαι, ἐφ' ὅσον ἡ κυριότης τῆς γυναικὸς ἐπὶ ἐξωπροϊκῶν περιουσιακῶν στοιχείων ἀποδεικνύεται δι' ἐγγράφων, φερόντων βεβαίαν χρονολογίαν, ἢ ἐφ' ὅσον συνετάγησαν σχετικῶς προικοσυμβόλαια, προκειμένου νὰ ἀναζητηθοῦν εἰς προῖκα δοθέντα κινητὰ. Τὴν νομολογίαν ἀπασχόλησεν παλαιότερον, ἂν πρέπη ἀντικαταστατὰ πράγματα, διδόμενα εἰς προῖκα νὰ ἐπιστρέφονται αὐτοῦσαι, ἐφ' ὅσον σώζονται, διότι ταῦτα κατέστησαν περιουσία τοῦ ἀνδρός. Ἡ καταφατικὴ λύσις στηρίζεται σήμερον εἰς τὸ ἄρθρον 115 ὡς ἄνω. Χρήματα μόνον δέν δύνανται ν' ἀποδοθοῦν αὐτοῦσαι. Ἡ γυνὴ ἔχει ἐνοχικὴν ἀξίωσιν πρὸς ἐπιστροφὴν, δι' ἣν κατατάσσεται εἰς τὴν ὁμάδα.

ε.- Πάντα τὰ λοιπὰ ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ πτωχοῦ εὐρισκόμενα πράγματα, ἔστω καὶ ὑπὸ τῆς συζύγου ἀγορασθέντα, τευμαίρονται διὰ χρημάτων τοῦ συζύγου κτηθέντα, ἐκτός ἂν κατορθώσῃ νὰ ἀποδείξῃ ἡ σύζυγος, ὅτι ἀνήκουν εἰς τινὰ τῶν ἄνω ἐντεθεισῶν κατηγοριῶν.

στ.- Ἐναλλαγή.- Τὰ ὡς ἄνω νομικὰ ἀξιώματα ἰσχύουν κατὰ τὸ ἄρθρον 115 τοῦ εἰσαγωγικοῦ νόμου εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, ἐφ' ὅσον τὰ προικῶα δέν σώζονται μὲν αὐτοῦσαι, ἀλλ' ἀπηλλάγησαν πρὸς ἄλλα κτήματα τῆς γυναικὸς. Ἡ γυνὴ λαμβάνει δηλαδή ὀπίσω τὸ προικῶν, καὶ τὸ ἀντικαθιστᾷ μὲ ἄλλο κτήμα της. Πρέπει ὅμως νὰ ἀποδεικνύεται, ἐξ ἐγγράφων φερόντων βεβαίαν χρονολογίαν ὅτι τὸ κτήμα ὄπερ δίδεται εἰς τὸν ἄνδρα ἐπὶ ἐπιστροφῇ τοῦ ἀρχικοῦ προικῶου ἀπειτήθη διὰ χρημάτων τῆς γυναικὸς. Τοῦτο συμβαίνει ὁσάνις π.χ. τὸ εἰς ἀντάλλαγμα διδόμενον κτήμα προέρχεται ἀπὸ κληρονομίαν, ἣτις περιῆλθεν εἰς τὴν γυναῖκα.

4.- Ἡ σύζυγος ὡς πιστωτὴς τοῦ ἀνδρός. δηλαδή ὡς δικαιομένη λαμβάνειν βάσει συναλλαγματικῶν καὶ γραμμάτων σπαιώως γίνεται δευτὴ εἰς τὴν ὁμάδα τῶν πιστωτῶν, διότι ὑπάρ-

χει ἡ ὑπόνοια τῆς συμπαιγνίας της μέ τόν ἄνδρα, διά νά ζημιωθοῦν οἱ ἄλλοι πιστωταί. Θά πρέπει ν'ἀποδείξη τήν ἐξώπριον ιδιότητα τῶν χρημάτων, ἅτινα ἐδάνεισε πρὸς τόν σύζυγόν της, τότε δέ θά συμμεθέξῃ ὡς πιστωτῆς εἰς τήν ὁμάδα.

§ 19.

ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ.

Ὡς διαγράφεται ἀνωτέρω ἡ διαδικασία τῆς πτωχεύσεως ἀναφέρεται κυρίως εἰς τό πρῶτον αὐτῆς στάδιον, τό στάδιον ἤδη, ὅπερ ὠνομάσαμεν, τῆς βεβαιώσεως καί ἐξακριβώσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας. Οἱ πιστωταί, εὐρισκόμενοι πρὸ τῆς ἀρνήσεως πληρωμῶν τοῦ ὀφειλέτου, κηρύσσουν τήν πτώχευσιν καί διά τοῦ συνδίκου συγκεντρῶνουν καί ἐξακριβῶνουν ποία ἡ ἔκτασις τοῦ ἐνεργητικοῦ, ἀπό τό ὁποῖον θ'ἀναγκασθοῦν νά δεχθοῦν σύμμετρον καί ἀτελῆ ἱκανοποίησιν.

Ἄν ἡ κατάστασις τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου δέν εἶνε ἀθεράπευτος θά προχωρήσῃ ἡ διαδικασία μέχρι τῆς ἐξελέξεως τῶν πιστώσεων. Ὁ σύνδικος θά καταβάλῃ ἐν τῶν κινήτων τῆς πτωχεύσεως τὰ διάφορα ἔξοδα τῆς διαδικασίας καί μέ τό πέρας τῆς ἐξελέξεως τῶν πιστώσεων θά εἶνε πλέον βεβαιωμένον ὅτι τό ἐνεργητικόν εἶνε φερ'εἰπεῖν 100 χιλιάδες, ἐνῶ τό παθητικόν ἀνέρχεται εἰς 200 χιλιάδας δραχμάς. Εἰς τό σημεῖον τοῦτο ὁ ἐμπορικὸς νόμος θεωρεῖ τήν πτώχευσιν ὠριμον νά εἰσέλθῃ εἰς τό δεύτερον στάδιον αὐτῆς, ἥτοι τό στάδιον τοῦ συμβιβασμοῦ. Οἱ πιστωταί ἀποφεύγουν δηλονότι νά ἐκποιήσουν τήν ἐξ 100 χιλιάδων δραχμῶν περιουσίαν τοῦ πτωχοῦ καί δέχονται ὅπως τοὺς προτείνῃ νά ἀναλάβῃ ἐκ νέου τήν περιουσίαν του καί ὑπὸ διαφόρους ἐγγυήσεις νά τοὺς ὑποσχεθῇ ὅτι θά καταβάλῃ, ἀναλαμβάνων τό ἐμπορικόν του ἐπάγγελμα ἐκ νέου, τὰ 50% τῶν βεβαιωμένων χρεῶν του. Δηλαδή τήν ἀξίαν

τοῦ βεβαιωθέντος ἐνεργητικοῦ τῶν 100 χιλιάδων. Οὕτως οἱ πιστωταὶ ἀποφεύγουν τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιουσίας τοῦ πτωχοῦ, οὗτος ἀναλαμβάνει τὰ ἔργα του καὶ λύεται κατ'εὐχὴν ἢ ὅλη περιπέτεια τῆς πτωχεύσεως. Ἐν ἀποτύχῃ ὁ συμβιβασμὸς οἱ πιστωταὶ προχωροῦν εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ἐνεργητικοῦ τῶν 100 χιλιάδων, τοῦτο δὲ ὀνομάζεται "ἔνωσης".

§ 20.

ΑΠΛΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ.

I.- ΤΡΙΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ.- Μετὰ τὸν ἀναγκαστικὸν νόμον 635/1937 τὸ Πτωχευτικὸν δίκαιον γνωρίζει τριῶν εἰδῶν συμβιβασμὸν. Τὸν δυναστικῶς ἐπικυρούμενον, ἀποφασίζομενον ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Εἰσηγητοῦ, τὸν ἐξώδικιον, ὁστις καταρτίζεται μακρὰν τῆς αἰγίδος τοῦ πτωχευτικοῦ δικαστηρίου, μεταξὺ πτωχοῦ καὶ πάντων τῶν πιστωτῶν του, καὶ τὸν ἐπὶ ἐγκαταλείπει τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας.

1.- Ἐννοια.- Ὁ δυναστικὸς συμβιβασμὸς εἶνε σύμβασις δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ πτωχεύσας ὑπόσχεται εἰς τοὺς πιστωτὰς του ὠρισμένον ποσοστὸν ἐκ τῶν βεβαιωθεισῶν ἀξιώσεων των οὗτοι δὲ συναγενοῦν εἰς ἄρσιν τῆς πτωχεύσεως.

2.- Κατάρτισις. Ὁ δυναστικὸς συμβιβασμὸς διὰ νὰ ἔχη κῦρος ἐπικυροῦται ἀπὸ τὸ Δυναστήριον, καὶ τότε μόνον ἀποκτᾷ πλήρη ἰσχύν. Εἶνε σύμβασις καταρτιζομένη ὑπὸ αὐστηράς διατυπώσεις τύπου καὶ πανηγυρικῆς προϋποθέσεις μετὰ τὰς ὁποίας ἐπιτρέπεται, ἐφ'ὅσον βεβαίως ἡ πτωχευτικὴ διαδικασία ἔχη ἀντὶ τοῦ ὠριμότητα. Ἐν ἄκρᾳ συνόψει τὰ ἀνδλουθα:

α.- Οἱ πιστωταὶ καλοῦνται πρὸς διάσεισιν μετὰ τὸ πέρας πάσης προθεσμίας πρὸς ἐξέλεξιν τῶν πιστώσεων. Αἱ προσλήψεις γνωστοποιοῦνται προσηκόντως κατὰ τὸ ἄρθρον 597 καὶ

πρέπει νά δημοσιευθοῦν.

β.- Κατά τήν διάσκεψιν πιστωτῶν καί πτωχοῦ ὑπό τήν Προεδρίαν τοῦ Εἰσηγητοῦ προτείνει ὁ πτωχός τούς ὄρους ὑπό τούς ὁποίους ἐξασφαλίζει τούς πιστωτάς καί οἱ πιστωταί συζητοῦν. Κατά τάς συζητήσεις δέν ἀπασχολοῦνται μόνον οἱ πιστωταί μέ τό ποσοστόν τοῦ συμβιβασμοῦ, τό ὁποῖον γνωρίζουν ἐφ' ἐφ' ὅσον ἔχει βεβαιωθῆ ἡ πτωχευτικῆ περιουσία, καί δύνανται νά προβλέψουν ποῖον ποσοστόν πρέπει ν' ἀναμένουν ἐν τυχόν ἐπιποιήσεως αὐτῆς, ἀλλά σπουδαῖον ρόλον παίζουν αἱ ἐγγυήσεις τάς ὁποίας παρέχει ὁ πτωχός, ὅτι θά ἐκτελέσῃ τά ἀποφασισθέντα καί αἱ προθεσμῖαι ἐντός τῶν ὁποίων θά ἐκπληρώσῃ τόν συμβιβασμόν. Ἐφ' ὅσον εὐοδοθοῦν αἱ συζητήσεις λαμβάνονται ἀποφάσεις κατά τήν ἀκόλουθον τάξιν συμφώνως τῷ νόμῳ.

γ.- Ἡ περί συμβιβασμοῦ ἀπόφασις εἶνε πολύπλευρος σύμβασις εἰς τήν ὁποίαν, ἀπό μιᾶς πλευρᾶς συμβάλλονται ὅλοι οἱ πιστωταί καί ἀπό τῆς ἄλλης ὁ πτωχός. Φυσικόν εἶνε νά μή δύνανται νά συμφωνήσουν ὅλοι οἱ πιστωταί εἰς μίαν λύσιν, διά τοῦτο ὁ νόμος θεσπίζει τό ἀξίωμα τῆς πλειοψηφίας. Θά ἐπικρατήσῃ δηλαδή ἡ λύσις ἣν θ' ἀποδεχθῆ ἡ πλειοψηφία τῶν πιστωτῶν ὑπό τάς κάτωθι διακρίσεις:

1γ.- Συμβιβασμός ἐν ᾧ ὁ πτωχός ὑπόσχεται τά 60% τῶν ἐγχειρογράφων-πιστώσεων. Πρέπει νά ψηφισθῆ ἀπό τά 3/4 τῶν πιστώσεων κατά τό ἀποδεκτῶς γενόμενον κεφάλαιον αὐτῶν, δυνά νά δύναται νά κυρωθῆ ἀπό τό Δικαστήριον.

2γ.- Ἄν προσφέρωνται ὑπό τοῦ πτωχοῦ ἀπό τῶν 25% μέχρις καί τῶν 60% τῶν πιστώσεων, τότε χρειάζεται πλειοψηφία τῶν 4/5 τῶν πιστώσεων.

3γ.- Πλειοψηφία 2/3 τῶν πιστωτῶν (ψηφοφορία κατά κεφαλάς) καί τῶν 4/5 τῶν πιστώσεων κατά κεφάλαιον εἶνε ἀπαραί-

τητος, ἂν προσφέρωνται κάτω τῶν 25% τῶν πιστώσεων.

4γ.- Εἰς τὴν ψηφοφορίαν πρὸς κατάρτισιν συμβιβασμοῦ ἐξαιροῦνται, μὴ δικαιούμεναι νὰ ψηφίσουν ὠρισμένοι πιστώσει (ἄρθ. 601 προσθήκη ν. ΓΦΟΔ'), ἥτοι τῆς συζύγου τῶν γονέων καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ πτωχοῦ μέχρι τετάρτου βαθμοῦ. Οὗτοι δὲν ψηφίζουν οὔτε ὡς ἀντιπρόσωποι ἄλλων πιστωτῶν. Τούς δέχεται δηλαδή ὁ νόμος ὡς πιστωτάς, 'ἐφ' ὅσον ἀναγνωρισθῆ ὅτι δικαι- οῦνται λαμβάνειν παρὰ τοῦ πτωχοῦ, πλὴν τούς στερεῖ τοῦ δικαι- ὠματος ψήφου.

5γ.- Ὁ συμβιβασμός ὑπογράφεται εὐθύς ὡς ἀποφασισθῆ, κατὰ τὸ ἄρθρον 602. Ἀναβάλλεται αἰτήσῃ ἐνδιαφερομένων ἐφ' ἅπαξ ἢ λήψις ἀποφάσεως εἰς ἄλλην συνεδρίαν πρὸς καταρτισμὸν πλειοψηφίας, εἴτε προσώπων, εἴτε πιστώσεων.

δ:.- Ὁ συμβιβασμός ἀπαγορεύεται καὶ ἂν ἔτι ψηφισθῆ ἀ- πό τούς πιστωτάς, ἂν ὁ πτωχὸς καταδιώκεται ἐπὶ δολίᾳ χρεο- κοπίᾳ. Ἀναβάλλεται ἢ διάσκεψις, καὶ ἢ ψήφισις τοῦ συμβιβασμοῦ μέχρι τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως δι' ἧς θά κρι- θῆ ἂν εἶνε, ἢ οὐ ἔνοχος δολίᾳ χρεωκοπίας. Καταδίκη ἐπὶ ἀ- πλή χρεωκοπίᾳ δὲν κωλύει τὸν συμβιβασμόν.

ε:.- Ἀνακοπή. Δικαιοῦνται ἀνακοπῆς κατὰ τῆς κυρούσης τὸν συμβιβασμόν ἀποφάσεως οἱ πιστωταί, οἱ μὴ συμπράξαντες, ἢ ὅσων τὰ δικαιώματα ἀνεγνωρίσθησαν μεταγενεστέρως, κατὰ τὸ ἄρθρον 605 ἐμποριοῦ νόμου. Ἡ ἀνακοπή πρέπει νὰ εἶνε ἡ- τιολογημένη. Ἡ ἀνακοπή ἀποτελεῖ τὸ μόνον μέσον ὅπερ παρέχε- ται εἰς τούς μειοψηφοῦντας πιστωτάς διὰ ν' ἀντιδράσουν κατὰ τῆς γνώμης τῆς πλειοψηφίας.

ζ:.- Ἐπιυρρωσις. Αἰτήσῃ τοῦ ἐπιμελεστέρου τῶν διὰ- δίκων τὸ Δικαστήριον ἐπιυρροῖ τὸν συμβιβασμόν, ἢ δὲ ἐπιυρ- ρωσις γίνεται μετὰ τὴν πάροδον τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμ-

α. Τό Δικαστήριο δύναται νά μή ἐπικυρώσῃ τόν συμβιβασμό, ἂν λόγοι δημοσίου συμφέροντος ἀντικείμενται εἰς τοῦτο, ἢ ἂν δέν ὑπάρχουν ἐμπορικά βιβλία, ἢ τὰ ὑπάρχοντα δέν εἶναι δεδόντως μονογραφημένα κατὰ τὰ ἄρθρα 608/609 Ἐμπορ. νόμου. Ἡ ἄρνησις ἐπικυρώσεως φέρει χαρακτηριστῆρα ποινῆς.

II. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ.— Ἡ ἐπικύρωσις τοῦ συμβιβασμοῦ ἀπό τό Δικαστήριο προσδίδει εἰς αὐτόν δύναμιν δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀθεντίαν καί ἰσχύν νά δεσμεύῃ καί ὑποχρεοῖ πάντας, καί τούς μή μετασχόντας αὐτοῦ πιστωτάς. Μολονότι κατὰ βάσιν εἶνε σύμβασις καί διατηρεῖ τὰ χαρακτηριστικά γνωρίσματα ταύτης, ἀποφασίζόμενος ἐλευθέρως ὑπό τῶν πιστωτῶν, ἐν τούτοις ἡ δικαστικῆ ἀπόφασις τῷ προσδίδει τήν δύναμιν νά ἐπηρεάξῃ τήν διαδικασίαν τῆς πτωχεύσεως, ἐντεῦθεν δέ αἱ συνέπειαι τοῦ εἰς θέματα ἐκτός τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως. Εἶνε οὕτω δισυπόστατος ἡ νομική φύσις τοῦ συμβιβασμοῦ. Εἰδικιώτερον δύνανται νά παρατηρηθοῦν τὰ ἀκόλουθα:

1.— Ἐπιχρεοῖ πάντας, καί τούς μή συμπράξαντας πισωτάς, καταγεγραμμένους εἰς τὰ βιβλία τοῦ πτωχεύσαντος καί τόν ἰσολογισμόν αὐτοῦ ἢ μή καταγεγραμμένους, ἐξελεγχθέντας ἢ μή, κατὰ τήν διαδικασίαν ἐλέγχου τῶν πιστώσεων, ἐν Ἑλλάδι κατοικοῦντας, ἢ ἐν τῇ Ἐξωτερικῇ κατὰ τό ἄρθρον 610.

2.— Ἐπιθῆναι.— Διατηροῦνται μετὰ τόν συμβιβασμόν ἄπασαι αἱ ὑπέρ τῶν πιστωτῶν ἐγγεγραμμέναι ὑποθήκαι κατὰ τό ἄρθρ. 581.

3.— Παύουσι τὰ καθήκοντα τῶν συνδίκων, μετὰ τόν συμβιβασμόν, οἵτινες δίδουσι λογαριασμόν τῆς διαχειρίσεώς των πρὸς τόν πτωχόν, τῆς συζητήσεως περὶ λογοδοσίας γιγνομένης καί περατουμένης ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ. Μετὰ ταῦτα παραδίδωσιν πρὸς τόν πτωχόν οἱ συνδικοὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα

αὐτοῦ, ἐπιπλα καὶ ἔγγραφα, συντασσομένης σχετικῆς ἐκθέσεως, παραδόσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 612 ἐμπορικοῦ νόμου.

3.- Ἄρσις συνεπειῶν πτωχεύσεως. Ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς περιουσίας του ὁ πτωχεύσας ἀναντιᾶ πάσας τὰς ἱκανότητας, ἅς ἀπώλεσε διὰ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, ἀσκεῖ ἐν νέου τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ καὶ ἐμπορεύεται, ὡς πρὶν.

III.- ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΡΗΞΙΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ. Ὁ ἐπικυρωθεὶς συμβιβασμὸς διατρέχει κίνδυνον ἀκυρώσεως καὶ ὑπόκειται εἰς διάρρηξιν. Περὶ τούτων τὰ ἐξῆς:

1.- Ἀυτοδικαῖα ἀκύρωσις. - Ὁ συμβιβασμὸς καθίσταται αὐτοδικαίως ἄκυρος ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ ὁ πτωχεύσας κατεδικάσθη ἐπὶ δολίᾳ χρεοκοπίᾳ. Οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐγγυηθέντες ἀπαλλάσσονται τῆς δοθείσης ἐγγυήσεως καὶ ἀναβιοῖ ἢ πτώχευσις. Αἱ συνέπειαι εἶνε ποινικῆς φύσεως, λόγῳ τῆς καταδίκης.

2.- Ἀκύρωσις λόγῳ δόλου. Ἀκύρωσις τοῦ συμβιβασμοῦ ἐπιτρέπεται μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν δόλου τοῦ πτωχοῦ ἐπὶ σκοπῇ ἀποκρύψεως τοῦ ἐνεργητικοῦ, ἢ ἐξογκώσεως τοῦ παθητικοῦ αὐτοῦ. Ἡ ἀκύρωσις ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῇ αἰτήσσει τοῦ συνδίκου ἢ τινος τῶν πιστωτῶν, κλητευομένων τοῦ πτωχοῦ καὶ τῶν συνδίκων, βλ. ἄρθρον 615 Ἐμπορικοῦ νόμου.

3.- Λόγῳ ἀθετήσεως ὄρων, ὑπὸ πλειοψηφίας. Ἄν ὁ πτωχὸς δὲν ἐκπληρώσῃ τὰ διὰ τῆς συμβάσεως ὑπεσχημένα καὶ δὲν τηρήσῃ τοὺς ὄρους τοῦ συμβιβασμοῦ, δικαιούται ἡ πλειονότης τῶν πιστωτῶν νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτοῦ. Ἡ πλειοψηφία πρὸς αἴτησιν ἀκυρώσεως συγκροτεῖται κατὰ τοὺς ὄρους, οὓς ἀνωτέρω ὑπὸ I/2, γ 1γ-5γ ἀνεφέραμεν.

4.- Διάρρηξις ὑπὲρ πιστωτῶν. Ἄν τινὲς μόνον τῶν πιστωτῶν δὲν ἔτυχον προσηκούσης ἱκανοποιήσεως ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ

δύναται νά ζητήσουν διάρρηξιν, ἥτις τότε παρέχεται ἀτομικῶς ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ὄχι ὑπὲρ τοῦ συνόλου. Ἀναλαμβάνουν τὴν ἀσκησιν τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καταδιώξεως ὑπὸ τοῦς περιορισμοῦς τοῦ ἄρθρου 616 ἐμπορ. νόμου, δηλαδή θά περιμῆνουν νά παρέλθῃ ἡ προθεσμία ἡ ταχθεῖσα διὰ τὴν καταβολὴν καὶ τῆς τελευταίας δόσεως τοῦ συμβιβασμοῦ.

5.- Μὴ ἐπικυρώσις. Τὰ Δικαστήρια ἔκρινον εἰς ἐπιβαρυντικὰς τινὰς περιπτώσεις, ὅτι συντρέχει λόγος μὴ ἐπικυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ, ὡς π.χ. ὅταν ἡ ἔκθεσις τῶν κατὰ τὴν συνέλευσιν συζητήσεων εἶνε ἑλλιπής, ἢ τὸ παρεχόμενον ποσοστὸν πολὺ ἑλλιπές, ὥστε ν' ἀποτελῇ ἐμπαιγμὸν διὰ τοῦς πιστωτὰς, ἢ ἂν ὁ πτωχεύσας εἶνε ἰδιαιτέρως κακόπιστος ἢ μετέσχεν εἰς κυβελαν, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ πτώχευσις του. Δέν ἐπιτρέπεται ὅμως πρὸς τιμωρίαν τοῦ πτωχοῦ νά ἀκυροῦται ὁ συμβιβασμός, γνῶμων δὲ τῶν ἀποφάσεων τῶν Δικαστηρίων πρέπει νά εἶνε τὸ συμφέρον τῆς ὁμάδος τῶν πιστωτῶν.

Δέν εἶνε δηλαδή, ὡς διδάσκειται μόνον εὐεργέτημα ὑπὲρ τοῦ πτωχοῦ ὁ συμβιβασμός, ἀλλὰ τρόπος ἱκανοποιήσεως τῶν πιστωτῶν καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο δέον νά ἐξετάζεται. Διότι μία ἐκκαθάρισις τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας θ' ἀποδώσῃ ἀσφαλῶς ὀλιγώτερα ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θά εἰσπράξουν οἱ πιστωταί, ἂν τρίτος μάλιστα ἐγγυηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὄρων τοῦ συμβιβασμοῦ.

6.- Συνέπειαι ἀκυρώσεως συμβιβασμοῦ. Ἐξαιρετικῆς πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς ἀξίας εἶνε τὸ πρόβλημα, τί γίνε-ται μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συμβιβασμοῦ. Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου (ἄρθρα 620-624) οὐδέν σαφές προκύπτει, ἡ δὲ νομολογία δέν ἔτυχε νά τὸ ἐπεξεργασθῇ, προφανῶς διότι σπανί-ως ἐτέθη ἐνώπιόν της. Δι' ὀλίγων τὰ ἐξῆς:

α.- Δέν λύεται ὑπό τοῦ νόμου τό ζήτημα, ἄν κηρῶσσε-
ται νέα πτώχευσις, ἢ διατηρεῖται, ἄλλως ἀναζῆ, ἢ παλαιά.

β.- Τό Δικαστήριον διορίζει ἀμέσως ἐπί τῆ ἀκυρώσει
εἰσηγητήν καί σύνδικον. Οὗτοι προβαίνουν εἰς τά μέτρα βεβαι-
ώσεως καί ἐν νέου διασφαλίσσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας
(ἄρθρ. 620).

γ.- Οἱ ἀπό τοῦ συμβιβασμοῦ καί ἐντεῦθεν πιστωταί κα-
λοῦνται πρός ἐξέτασιν, ἐξέλεγεξιν καί βεβαίωσιν τῶν πιστωμά-
των των.

δ.- Δέν διαστέλλει ὁ νόμος ἀπό ἀπόγεως σειρᾶς κατα-
τάξεως τοὺς πρό τοῦ συμβιβασμοῦ καί τοὺς μετ' αὐτόν πιστωτάς.
Οἱ πρό τοῦ συμβιβασμοῦ ἀναγκοῦν τά δικαιώματά των ἀκέραια
ἐπί τοῦ συνόλου τῶν πιστώσεών των, δηλαδή καί ἐπί τοῦ ποσο-
στοῦ, οὔτινος παρητήθησαν χάριν τοῦ συμβιβασμοῦ. "Ἄν εἰσέ-
πραξαν τμήμα τι, κατὰ προγενεστέρας διανομάς τότε κατατάσ-
σονται διά τόν ὅλον, μεῖον τοῦ εἰσπραχθέντος.

ε.- Ἐλευθεριότητες τοῦ ἄρθρου 537 ὑπόκεινται, ὡς καί
πρὶν εἰς ἀκύρωσιν. Αἱ λοιπαί πράξεις τοῦ πτωχοῦ τότε μόνον,
ἄν ἀποδειχθῆ, ὅτι ἐγένοντο κατὰ παράβασιν τῶν ὄρων τοῦ συμ-
βιβασμοῦ ἢ πρός καταδολίευσιν τῶν πιστωτῶν.

στ.- Τά δικαστήρια ἔκρινον ὀρθῶς, ὅτι διά τοῦ συμβι-
βασμοῦ δέν ἐπέρχεται ἀνανέωσις χρέους, ἀλλ' ἄφεσις τμήματος
αὐτοῦ, διατηρουμένου τοῦτου ὡς φυσικῆς ἐνοχῆς, ἥτις
δέν δύναται νά τύχη δικαστικῆς ἐπιδιώξεως, ἀναβιοῖ ὁμως αὐ-
τομάτως, ὅταν ἀκυρωθῆ ὁ συμβιβασμός.

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΕΠΙ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΕΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ.

1.- Έννοια, Σκοπός.- 'Ο συμβιβασμός δύναται νά γίνει, του πτωχοῦ μή ἀναλαμβάνοντος καί αὐθις τήν διοίκησιν καί διαχειρίσιν τῆς περιουσίας του, ἀλλ' ἀντιθέτως παραχωροῦντος ταύτην εἴτε ἐν τῷ συνόλῳ της, εἴτε κατὰ μέρος μόνον, ὡς ἔχει κατὰ τήν σύναψιν πρός ἱκανοποιήσιν τῶν πιστωτῶν του.

Διὰ τῆς μεταβιβάσεως πρέπει νά δεχθῶμεν ὅτι οἱ πισω-
ταί καθίστανται συγκύριοι τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας καί
προβαίνουσι ἰδιωτικῶς εἰς ρευστοποιήσιν αὐτῆς ἐπί σκοπῷ δια-
νομῆς τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ἕναστον ποσοστοῦ. Ἡ ἐκκαθάρισις
αὕτη δέν διαφέρει συνεπῶς κατ' οὐδέν τῆς ἐκκαθαρίσεως, ἣτις
γίνεται κατὰ τό στάδιον τῆς ἐνώσεως, εἰμή κατὰ τόν τύπον,
διότι ἐν τῇ ἐνώσει ἡ ἐκκαθάρισις γίνεται ὑπό τήν στενωτάτην
ἐπίβλεψιν τοῦ Εἰσηγητοῦ καί τοῦ Δικαστηρίου.

Κατ' ἴδραν τὰ ἐξῆς:

2.- Σύναψις.- 'Ο ἐπί ἐγκαταλείψει τῆς περιουσίας συμ-
βιβασμός ἀποφασίζεται ὑπό τῶν πιστωτῶν δι' ἀπλῆς πλειοψηφίας
τῶν $\frac{3}{4}$ τῶν πιστώσεων, τῇ προτάσει βεβαίως τοῦ πτωχοῦ.

3.- Διαχειρίσις.- Ἡ μεταβιβαζομένη περιουσία ἀνατί-
θεται εἰς τήν ἐπιμέλειαν εἰδικοῦ "διαχειριστοῦ" ὃν ἐκλέγουν
οἱ πισωταί. 'Ο σύνδικος λογοδοτεῖ, παύει δέ ἡ δικαστική ἐ-
ξουσία τοῦ εἰσηγητοῦ ὅστις, διατηρῆ ἀπλοῦν δικαίωμα ἐπιτηρή-
σεως τῶν διαχειριστῶν. Ἐπί διαχειριστῶν τυγχάνουν ἀναλογι-
κῆς ἐφαρμογῆς τὰ περί συνδίκων ἰσχύοντα, πλὴν τό ἄρθρον 614
δέν ὑποβάλλει αὐτούς εἰς τούς περιορισμούς τοῦ συνδίκου τῆς
ἐνώσεως. Οἱ διαχειρισταί συγκαλοῦν ἅπαξ τοῦ ἔτους τούλάχισ-
τον τούς πιστωτάς διὰ νά λάβουν γνῶσιν τῆς πορείας τῆς ἐκ-

καθαρίσεως, καί εἰς τό τέλος αὐτῆς λογοδοτοῦν. Ὁ εἰσηγητής παρακολουθεῖ ἀπλῶς τήν διαχειρίσιν.

4.- Ἡ νομολογία ἀνεγνώρισε δικαίωμα εἰς τοὺς διαχειριστάς νά προσβάλλουν τὰς πράξεις τοῦ πτωχοῦ, κατὰ τὰ ἄρθρα 537 καί 538 Ἐμπ. νόμου. Τοῦτο θεωρεῖται ὡς ἐξουσία πηγάζουσα κατ'ἀναλογίαν πρὸς τὰ περί συνδίκου τῆς ἐνώσεως ἰσχύοντα.

5.- Ἀναλογικῶς ἰσχύουν διὰ τόν συμβιβασμόν ἐπί ἐγκαταλείψει περιουσίας τὰ περί κυρώσεως, προσβολῆς ἢ διαρρήξεως τοῦ κοινοῦ συμβιβασμοῦ ἐκτεθέντα. Δέν εἶνε ἀπολύτως σαφῆς ἢ θέσις διαφόρων θεμάτων, ἅτινα γεννῶνται ἐκ τοῦ συμβιβασμοῦ τούτου εἰς τήν καθ' ἡμᾶς νομολογίαν.

ξ 22.

ΕΞΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

1.- Ἐννοια, σκοπός. - Ὡς ἐξετέθησαν ἀνωτέρω τὰ κατὰ τόν συμβιβασμόν, οὗτος θεωρεῖται τρόπος περατώσεως τῆς πτωχεύσεως, ἐπιτρεπόμενος μόνον ὅταν διαπιστωθῇ ὅτι ὁ πτωχὸς ἠτύχησε εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του καί συνεπῶς δύναται ν' ἀναλάβῃ ἐκ νέου τήν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του καί τήν περιουσίαν του. Κηρυχθείσης τῆς πτωχεύσεως ὁ νόμος ἴσταται ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς ὅτι ἡ διαδικασία δέν δύναται ν' ἀνασταλῇ παρά κωτόπιν νέας ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου καί ἐπὶ τῇ ὑπάρξει τῶν νομίμων προϋποθέσεων πρὸς ἄρσιν τῆς.

2.- Ἡ βούλησις τῶν πιστωτῶν. Ἡ σπατάλη περιουσιακῶν ἀξιῶν καί ἰδίᾳ ἡ ἀπώλεια χρόνου, φέρουν τοὺς πιστωτάς ἀμέσως μετὰ τήν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως εἰς ἐπαφὴν μετὰ τήν σκληρὰν πραγματικότητά καί τοὺς ἐξαναγκάζουν ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ διαδικασία τῆς πτωχεύσεως δέν ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντά των.

Ἐποὶ ἡρεμήσουν κάπως τὰ πνεύματα, οἱ πιστωταί, ἀντιμετωπίζοντες τὸ ἀβέβαιον καὶ ἀδιέξοδον τοῦ μέλλοντος, ἀποφασίζουσι ὑπὸ τὴν πλειοψηφίαν τῶν πραγμάτων τὴν κατάργησιν τῆς διαδικασίας καὶ τὴν δι' ὑποχωρήσεων ἐπίτευξιν συμβιβασμοῦ, δι' οὗ προτοῦ ἀρχίσῃ ἡ διαδικασία ἐγκαταλείπεται καὶ παρακμάπτεται ἢ πτώχευσις.

Εἰς τοῦτο συντελεῖ ἀσφαλῶς καὶ ὁ πτωχὸς ὅστις ἐπίσης ἀντιλαμβάνεται τὸ βάραθρον εἰς τὸ ὁποῖον θὰ τὸν παραούρη ἡ πτωχευτικὴ διαδικασία καὶ σπεύδει νὰ προβῇ εἰς θυσίας ἵνα τὴν ἀποφύγῃ.

3.- Ἡ στάσις τῶν Δικαστηρίων. Τὰ δικαστήρια ἡρνήθησαν παλαιότερον εἰς τὴν βούλησιν τῶν πιστωτῶν τὸ δικαίωμα ν' ἀνατρέψῃ τὴν κειρηρυγμένην ἤδη πτώχευσιν.

Ἐκ πνεύματος δυσμενείας πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἦσαν πλήρη καχυποψίας πρὸς τοὺς συμβιβασμοὺς τούτους, διότι ἐπιστεύετο, ὅτι μὴ καταρτιζόμενοι ὑπὸ τὰς ἐγγυήσεις τοῦ νόμου, ὅπως ὁ δικαστικὸς συμβιβασμὸς, δέν ἦσαν εἰλικρινεῖς.

Ὁ συμβιβασμὸς ἐθεωρήθη ἐξ ἄλλου ὡς εὐεργέτημα πρὸς τὸν ὀφειλέτην, οὗτινος ἡδύνατο νὰ καταστῇ ἄξιος μόνον ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου.

Ἡ πικρὰ πεῖρα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ΒΡΜΑ "περὶ προληπτικοῦ συμβιβασμοῦ" ἐπεδείνωσε τὰς σχέσεις Δικαστηρίων καὶ ἐξωδίκου συμβιβασμοῦ. Μολαταῦτα, ἔκτοτε ἐπεβλήθη οὗτος βαθμιαίως ἐκ τῶν πραγμάτων, ὑπὸ τὴν εἰδικὴν δέ μορφήν, ἣν ἐπεχειρήσθησαν τὰ νεώτερα νομοθετήματα, ἐκπροσωπεῖ, ὡς ἀνωτέρω ἐτονίσθη, τὴν σύγχρονον τάσιν πρὸς κατάργησιν τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας.

4.- Ἰσχυὸν δίκαιον. Ἡ ἀνάγκη τῶν πραγμάτων ἐπέβαλε ἤδη διὰ τοῦ νόμου 635/1937 τὸν ἐξωδίκον συμβιβασμὸν συμφώ-

νας πρὸς τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ ἀμαγκαστικοῦ τούτου νόμου, ὑπὸ μορφήν ἀπλῆς αἰτήσεως πρὸς ἀνάλησιν τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, ἀπευθυνομένης πρὸς τὸ Δικαστήριον, ὅπερ ἐκήρυξεν αὐτήν.

α.- Ἡ αἴτησις.- Τὴν αἴτησιν ὑποβάλλει ὁ πτωχός, ὑπόχρεως ν' ἀποδείξῃ πρὸς τὸ Δικαστήριον ὅτι ἱκανοποιήθησαν πῶτες οἱ πιστωταὶ του, ἦτοι οἱ αἰτησάμενοι τὴν κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως καὶ οἱ ἐκ τοῦ φακέλλου τῆς διαδικασίας ἐμφανισμένοι. Ἡ συναίνεσις τῶν πιστωτῶν δέον ν' ἀποδεικνύεται ἐγγράφως. Ὁ σύνδικος ἀκούεται καὶ ὁ εἰσηγητὴς ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν του. Βεβαιοῦται δηλονότι προχειρῶς καὶ ἀφοῦ γίνουσι σχετικαὶ δημοσιεύσεις καὶ προσκλήσεις πρὸς τοὺς πιστωτάς, ὅτι πάντες οὗτοι λαβόντες γνῶσιν δὲν στέργουν εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας.

β.- Ἀπόφασις, διαδικασία.- Τὸ Δικαστήριον ἀποφασίζει ἢ δὲ ἀπόφασις του ὑπόκειται εἰς ἀνακοπήν, ἔφειν καὶ τριτοανακοπήν, τυγχάνουσα δημοσιεύσεως διὰ τοῦ Δελτίου πτωχεύσεων. Ἡ κρίσις τοῦ Δικαστηρίου σχηματίζεται ἐκ τῶν ἐνόντων. Ἄρκει δηλαδή νὰ βεβαιωθῇ ὅτι συναινοῦν εἰς τὴν ἄρσιν τῆς πτωχεύσεως οἱ αἰτησάμενοι τὴν πτώχευσιν καὶ οἱ ἐν τῇ μεταξὺ ἐμφανισθέντες πιστωταί. Δὲν ὑπεισέρχεται τὸ Δικαστήριον εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ὄρων τοῦ συμβιβασμοῦ, ἢ τῶν λόγων, οἵτινες ἔπεισαν τοὺς πιστωτάς ν' ἀνακαλέσουν τὴν πτώχευσιν.

γ.- Συνέπειαι ἄρσεως. Ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀποφάσεως, ἣτις ἀνακαλεῖ τὴν κήρυξιν θεωρεῖται μηδέποτε κηρυχθεῖσα ἢ πτώχευσις, ἀλλ' αἱ κατὰ τὴν διάρκειάν της ἐνεργηθεῖσαι πράξεις ὑπὸ τοῦ συνδίκου ἢ ἄλλως παραμένουν ἔγκυροι.

§ 23.

ΤΟ ΣΤΑΔΙΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

1.-Ἐννοια.- Ἐνωσις λέγεται ἡ νομικὴ ἐκείνη κατάστασις, κατὰ τὴν ὁποίαν πραγματοποιεῖται ἡ ἐκκαθάρισις καὶ διανομὴ τῆς βεβαιωθείσης ἤδη πτωχευτικῆς περιουσίας, ἅτε μὴ ἐπιτευχθέντος συμβιβασμοῦ.

Ἀποτελεῖ τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον στάδιον τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας. Ἐγένετο περὶ ἐνώσεως λόγος εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ ἔργων τῶν συνδίκων, συμπληρωματικῶς δὲ τὰ κάτωθι:

2.-Ἡ κατάστασις τῆς ἐνώσεως ἐπέρχεται αὐτοδικαίως μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς περὶ συμβιβασμοῦ διασκέψεως. Διορίζονται εἰς τὴν αὐτήν, ἢ εἰς νεωτέραν διάσκεψιν τῶν πιστωτῶν σύνδικοι τῆς ἐνώσεως. Ἐπιθυμία τοῦ Νομοθέτου καὶ σκοπὸς τῆς πτωχεύσεως εἶνε νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ συμβιβασμὸς. Ἡ ἀποτυχία του βαρύνει δυσμενῶς τὸν πτωχόν.

3.-Ἀπὸ διαχειριστικῆς ἀπόψεως οἱ σύνδικοι τῆς ἐνώσεως ἔργον ἔχουν τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας καὶ τὴν διανομὴν τοῦ προϊόντος ταύτης εἰς τοὺς πιστωτάς (ἄρθρ. 628). Οἱ πιστωταὶ δύνανται διὰ πλειοψηφίας κεφαλῶν καὶ τῶν $\frac{3}{4}$ τῶν πιστώσεων αὐτῶν, ν' ἀποφασίσουν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐμπορίας τοῦ πτωχοῦ διὰ λογαριασμὸν των, προναταβάλλοντες ἐνδεχομένως χρήματα.

4.-Ἡ ἐνωσις περατοῦται μετὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐκκαθαρίσεως, συγκαλουμένων τῶν πιστωτῶν, ἵνα λάβουν γνῶσιν τῆς λογοδοσίας τοῦ συνδίκου. Κλητεύεται κατ' αὐτήν καὶ ὁ πτωχεύσας. Οἱ πιστωταὶ γνωμοδοτοῦσιν ἂν ὁ πτωχεύσας εἶνε συγγνωστός ἢ οὐ, δηλαδή ἂν ἡ πτώχευσις ὀφείλεται εἰς

ὕπαιτιότητά του, συντάσσεται δέ περί πάντων ἔκθεσις, ἣτις πέμπεται εἰς τό Δικαστήριον τῆς πτωχεύσεως, διά νά κρίνη, ἂν θά γίνῃ ποινική δίκωξις τοῦ πτωχοῦ.

5.- Βοήθημα πρὸς πτωχόν. Ἰδιαιτέρας μνείας χρήζει ἡ ἔναντι τοῦ πτωχοῦ θέσις τῶν πιστωτῶν ἐν τῇ ἐνώσει. Ψηφίζου βοήθημα ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκκαθαρίσεως. Ἄν κρύξουν αὐτόν συγγνωστῶν, καί ἀφοῦ τό Δικαστήριον ἀποδεχθῆ ἴτι εἶνε συγγνωστός, ἀπαλλάσσεται πάσης προσωπικῆς κρατήσεω μετά τήν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐνώσεως. Ἄλλως, ἂν δέν κριθῆ συγγνωστός, οἱ πιστωταί ἀναλαμβάνουν τήν ἄσκησιν πάσης ἀτομικῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ προσώπου καί τῆς περιουσίας τοῦ πτωχοῦ μετά τό πέρας τῆς ἐκκαθαρίσεως. Τό τελευταῖον τοῦτο ἐνέχει μεγάλην σημασίαν μετά τόν ν.635/1937, ὅστις ἐξαιρεῖ τῆς πτωχεύσεως τήν μετά τήν πτώχευσιν ἀποικτωμένην περιουσίαν, συμφῶνως τῷ ἄρθρῳ 2 ἀριθ.2 τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου. Ἡ μετά τήν πτώχευσιν κτωμένη περιουσία ἐξαιρεῖται τῆς διαδικασίας, συνεπῶς οἱ πιστωταί θά ἔχουν μετά τήν ἔνωσιν ἔδαφοπρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 634 δικαιωμάτων, διότι κατὰ τεκμήριον ὑπάρχει νέα περιουσία πρὸς ἐπιτελεσιν.

6.- Προσωρινή παῦσις τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως. Ἄν ἡ πτωχευτικῆ περιουσία δέν ἐξαρκεῖ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς διαδικασίας, τό δικαστήριον, τῆ ἐκθέσει τοῦ Εἰσηγητοῦ καί ἀφοῦ ἀκούσῃ τοὺς συνδίκους, διατάσσει τήν παῦσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως. Κατά τήν δοθεῖσαν ἐρμηνείαν ἡ πτώχευσις ἡρεμεῖ κατὰ τό στάδιον τοῦτο, ἀναζῶσα ἐκ νέου, μόλις ἐμφανισθῆ νέον ἐνεργητικόν. Οἱ σύνδικοι δέν παύουσιν τῶν καθηκόντων των ἀλλά προσηκῶς ἀπέχουν τῆς ἐπιτελέσεως τούτων. Πᾶς προκαταβάλλων τά ἔξοδα, δύναται νά προκαλέσῃ τήν ἀναζωπύρωσιν καί ἐξακολούθησιν τῆς διαδικασίας. Δέν εἶνε

πρακτικῶς δυνατόν τό ἄνωτέρω σύστημα, διότι καί σύγχυσιν προκαλεῖ καί ἀφήνει μίαν πληγὴν χαίνουσαν εἰς τὴν τύχην τῆς, πληγὴν διὰ τοὺς πιστωτάς καί τόν πτωχόν.

Τὰ Δικαστήρια ἐδέχθησαν παρ' ἡμῖν, ὅτι μετὰ τὴν παῦσιν ὁ πτωχός δύναται νά παραστῆ ἐπὶ Δικαστηρίῳ καί νά διαχειρισθῆ τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν, δέν δικαιοῦται ὅμως νά προβῆ εἰς πράξεις δυσμενεῖς διὰ τὰ συμφέροντα τῆς ὁμάδος. Αἱ δίκαιαι περὶ ἀκυρώσεως πράξεων τοῦ πτωχοῦ ἐξακολουθοῦσι καί μετὰ τὴν παῦσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως ὑπὸ τῶν συνδίκων.

7.- Ἡ διανομὴ τῆς ἐκκαθαριζομένης περιουσίας γίνεται προοδευτικῶς καί ἐνδοψ διαρικεῖ ἀκόμη ἢ ἔνωσις μόλις εἰσπραχθοῦν ἐκάστοτε χρήματα. Καταρτίζεται πίναξ διανομῶν ἐγκρινόμενος ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ. Ὁ Εἰσηγητής ὀρίζει τὴν φυλακτέαν ἀναλογίαν ἐν τῶν πρὸς διανομὴν χρημάτων διὰ τοὺς ἐκτός τοῦ Κράτους διαμένοντας πιστωτάς. Βλ. τὰ ἄρθρα 660-664 ἐμπορ. νόμου, ἅτινα ὀρίζουν ἐπίσης τὴν διαδικασίαν τῆς διανομῆς διὰ τὰ κινητά.

8.- Περὶ τῆς ἀκολουθουμένης κατὰ τὴν διανομὴν σειρᾶς ἐγένετο ἤδη ἄνωτέρω εἰς τὰ περὶ προνομίων λόγος. Οἱ σύνδικοι ἀναφέρουν κατὰ μῆνα πρὸς τόν Εἰσηγητὴν τὴν κατάστασιν τῆς πτωχεύσεως καί τὰ τυχόν ὑπάρχοντα χρήματα, οὗτος δέ ἀποφασίζει περὶ διανομῆς ἢ μή.

9.- Πώλησις πραγμάτων.— Οἱ πιστωταί ἐν ἔνώσει δύνανται, κληθέντος τοῦ πτωχοῦ, ν' ἀποφασίσουν τὴν διὰ μιᾶς πράξεως ἐκποίησιν τοῦ συνόλου τῶν κινητῶν καί τῶν μὴ εἰσπραχθεισῶν πιστώσεων τοῦ πτωχοῦ.

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

I. ΙΣΤΟΡΙΚΩΣ. Ἐν τῇ Γαλλικῇ Κώδιει καὶ εἰς τὰς νομοθεσίας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἡ ἀποκατάστασις (*rehabilitation*) εἶχε πανηγυρικὸν καὶ ἄκρως συμβολικὸν χαρακτῆρα. Ἐνεῖχε τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν, ὅτι ὁ πτωχὸς ἐπεδίωκεν δι' αὐτῆς οὐ μόνον τὴν ἄρσιν τῶν ἀστικῶν καὶ περιουσιακῶν συνεπειῶν τῆς πτωχεύσεως, ἀλλὰ πρὸ παντός τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν τοῦ ὀνόματος του καὶ τὴν ἐξάλειψιν τοῦ στίγματος τῆς ἐκ τῆς πτωχεύσεως μειώσεως.

Οἱ εἰδικώτεροι οὗτοι σκοποὶ προεῖχον ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῆς ἀποκαταστάσεως, οὕτω δὲ ὁ αἰτῶν ἔμπορος ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐξῶφλησε πάντα τὰ χρέη τῆς πτωχεύσεως καὶ τοὺς ὀφειλομένους τόκους αὐτῶν. Ὑπέβαλε τὴν αἴτησίν του πρὸς τὸν παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέα, ὅστις διέτασσε τὴν τοιχοκόλλησιν αὐτῆς καὶ ἐζήτει πληροφορίας ἀπὸ τοὺς κατὰ τόπους ἀρμοδίου Εἰσαγγελεῖς ἂν ὁ πτωχὸς ἦτο ἄξιος ἀποκαταστάσεως. Πλεονα εἰς τὸ ἄρθρον 698 ἐπ. Ἐμποριοῦ νόμου.

II. ΙΣΧΥΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ.— Ἡ ἀποκατάστασις, ὡς τελικῶς διεμορφώθη διὰ τοῦ ν. 635)1937 ἀποτελεῖ συνήθη τρόπον περατώσεως τῆς πτωχεύσεως καὶ ἐπισφράγισιν τῆς λήξεως αὐτῆς. Συνιστᾷ ἓν εἶδος παραγραφῆς τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας, μετὰ τὴν ἄκαρπον καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος πάροδον ὠρισμένου χρόνου ἀπὸ τῆς κηρύξεως. Ἀπέβαλε τὸν συμβολικὸν καὶ ἀστηρόν χαρακτῆρα καὶ περιορίσθη εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ἀστικῆς διαδικασίας. Ἐν συνόψει τὰ ἐξῆς:

1.— Αἴτησις τοῦ πτωχοῦ. Ἡ ἀποκατάστασις ζητεῖται ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ εἰς τὰς ἀπολούθους περιπτώσεις:

α.- “Αν παρήλθε δεκαετία από τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἀσχέτως ἐμβάσεως τῆς διαδικασίας καί ἄνευ τινος ἄλλης ἀποδείξεως ὅτι εἶνε ἄξιος ν’ ἀποκατασταθῆ.

β.- “Αν ἐγένετο συμβιβασμός, τελεσιδίκως κυρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

γ.- “Αν ἐξωφλήθησαν πάντες οἱ πιστωταὶ διὰ κεφάλαιον καί τόκους μέχρι τῆς ἡμέρας κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, προσάγονται δέ ἐξοφλητήρια, ἢ δηλώσεις τῶν πιστωτῶν ὅτι ἱκανοποιήθησαν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 14 α.ν. 635/1937. Εἶνε ἀπαραίτητος ἡ ἀπόδειξις αὐτῆ, ἂν δέν διέρρευσεν ἡ δεκαετία.

2.- ‘Απαγορεύεται ἡ ἀποκατάστασις ἂν κατεδικάσθη ὁ πτωχὸς ἐπὶ δολφῆ χρεοκοπία. “Αν κατεδικάσθη ἐπὶ ἀπλῆ χρεοκοπία ἡ ἀποκατάστασις εἶνε ὀνητικὴ διὰ τὸν διακζοντα Πρόεδρον κατὰ τὸ ἄρθρον 15. Θά κρῖνη ἂν δύναται νά τῆν δώση καί ἂν ὁ πτωχὸς εἶνε ἄξιος αὐτῆς.

3.- ‘Αρμοδιότης Προέδρου. “Η αἴτησις πρὸς ἀποκατάστασιν ὑποβάλλεται εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δικαστηρίου τῆς πτωχεύσεως. Δικάζσιμος αὐτῆς ὀρίζεται μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περιλήψεως τῆς αἰτήσεως ἐν τῷ Δελτίῳ Πτωχεύσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 17 α.ν. 635/1957.

4.- Κατὰ τὴν συζήτησιν κλητεύεται ὁ σύνδικος, ἂν ὑπάρχη. “Ο νόμος ἐννοεῖ προφανῶς, ἂν εἶνε ἐν ἐνεργείῳ.

5.- “Η ἀπόφασις δημοσιεύεται προσηκόντως ἐν τῷ Δελτίῳ Πτωχευσάντων χωρεῖ δέ κατ’ αὐτῆς ἔφεσις ἐντός τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως της ἐν τῷ Δελτίῳ, ἐνώπιον τοῦ Προέδρου Ἐφετῶν ἢ τριτανικοπῆ. “Αν ἀπορριφθῆ τελικῶς δέν δύναται νά ὑποβληθῆ νέα αἴτησις εἰμῆ μετὰ πάροδον ἐνός ἔτους ἀπὸ τῆς πρώτης αἰτήσεως.

6.- Ὡς διεμορφώθη ἄνωτέρω ἡ ἀποκατάστασις φέρει κα-

τά πρῶτον λόγον χαρακτηῖρα παραγραφῆς τῆς πτωχευτικῆς διαδικασίας, καί χρησιμεύει πρὸς ἄρσιν τῶν ἐν ἄρθρ.1 ἀ.ν.635/1937 ἀνικανοτήτων δημοσίου Δικαίου.

7.- Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 18 ἐδ.2, γ' α ν.635/1937 δεόν νά γίνῃ δεκτόν ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ τυχόν τρέχουσα διαδικασία ἐκποιήσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας καί μετὰ τὴν γεινομένην ἀποκατάστασιν, ἐφ' ὅσον ἡ πτώχευσις εἶνε ἀκόμη ἐν ἐνεργείᾳ, καίτοι παρῆλθε δεκαετία ἀπὸ τῆς κηρύξεώς της.

§ 25.

ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

I. ΓΕΝΙΚΑ.- 1.- Ὅπως τὰ φυσικά, οὕτω καί τὰ νομικά πρόσωπα, ἐφ' ὅσον ἀσχοῦν ἐμπορίαν καί περιέλθουν εἰς ἀδυναμίαν πληρωμῶν δύνανται νά κηρυχθοῦν εἰς πτώχευσιν, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου. Τά ἀκόλουθα γενικῶς:

1. Παῦσις πληρωμῶν.- Λόγος πτωχεύσεως εἶνε καί διά τὰς ἐμπορικὰς ἐταιρείας ἡ παῦσις πληρωμῶν, ἐνῶ εἰς τὴν Γερμανικὴν νομοθεσίαν θεσπίζονται εἰδικαί προϋποθέσεις διὰ τῶν ἀνωνύμων ἐταιρείας καί δὴ ἡ ὑπερχρέωσις ὡς λόγος πτωχεύσεως.

2. Νομικὴ προσωπικότης. Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν κήρυξιν πτωχεύσεως εἶνε ἡ νομικὴ προσωπικότης τῆς ἐμπορικῆς ἐταιρείας καί ἡ ὑπ' αὐτῆς ἄσκησις ἐμπορίας. Ἡ νομικὴ προσωπικότης δίδει κατὰ τὸ ἰσχύον δίκαιον ἡ πτώχευσις εἶνε νομικὴ συνέπεια παρακολουθοῦσα τὸ πρόσωπον τοῦ ἐμπόρου. Δὲν χωρεῖ κήρυξις πτωχεύσεως ὁμάδος περιουσίας, διότι εἶνε ἀπαραίτητος ἡ ὑπαρξίς ὑποκειμένου δικαίου ὅπερ θά ὑποστῇ τὰς περιουσιακὰς δεσμεύσεις καί λοιπὰς συνεπείας τῆς διαδικασίας.

'Αποκλείεται ὅθεν, ἔλλειπει τῆς ἀνωτέρω προϋποθέσεως ἡ πτώχευσις ἀφανοῦς ἑταιρείας. Πτωχεύουν ἀτομικῶς οἱ ἀσχοῦντες ἐμπορίαν συνεταῖροι ἀφανοῦς ἑταιρείας. Αἱ πτωχεύσεις τούτων οὐδεμίαν ἄλλην πρὸς ἀλλήλας συνάφειαν ἔχουν ἐκτός ἐκεῖνης, ἥτις προκύπτει ἐκ τυχόν σχέσεως συνοφειλῆς μεταξὺ των.

3.- 'Ἐμπορικὴ ἰδιότης τῆς ἑταιρείας εἶνε ἀπαραίτητος, ὡς διὰ τὰ φυσικὰ πρόσωπα. Ἐάν ἑταιρεία, λειτουργοῦσα ὑπὸ ἐμπορικῶν τύπον ὁμορρυθμοῦ, ἢ ἑτερορρυθμοῦ παύσῃ τὰς πληρωμὰς τῆς, ἢ ἐπιχειρήσις τῆς δὲν εἶνε ὅμως ἐμπορικὴ, δὲν χωρεῖ κήρυξις τῆς εἰς πτώχευσιν.

Τοῦ ἀνωτέρω κανόνος ἔξαιρεῖται μόνον ἡ ἀνόνομος ἑταιρεία, δυνάμει τοῦ ν.602/1914 οἱ συνεταιρισμοὶ καὶ κατόπιν τοῦ ν.3190/1955 αἱ ἑταιρεῖαι περιορισμένης εὐθύνης, αἵτινες δυνάμει ρητῶν διατάξεων τοῦ νόμου ὑποβάλλονται εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς πτωχεύσεως ὡςὰν τις περιέλθουν εἰς ἀνέχειαν.

4.- Αἱ ὑπὸ ἐνκαθάρισιν ἑταιρεῖαι κηρύσσονται ἐπίσης εἰς πτώχευσιν, διότι ἡ προσωπικότης των διατηρεῖται μέχρι πέρατος τῆς διαδικασίας ταύτης. Ἀντιθέτως ἄκυρος ἑταιρεία δὲν κηρύσσεται εἰς πτώχευσιν ὡς στερουμένη νομικῆς προσωπικότητος.

II.- ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ ΟΜΟΡΡΥΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

1.- Συμπτωχεύουν οἱ ὁμορρυθμοὶ ἑταῖροι. Αἱ ἑταιρεῖαι αὗται, οὔσαι προσωπικαί, πτωχεύουν συμπαρασύρασαι εἰς πτώχευσιν τοὺς ὁμορρυθμοὺς συνεταίρους. Τοῦτο, διότι θά ἐκινδύνευεν ἡ ἰσότης μεταξὺ τῶν πιστωτῶν τῆς ἑταιρείας, ἂν παρέμενον ἐλεύθεροι οἱ συνεταῖροι νὰ διαθέσουν τὴν περιουσίαν των, ἐνῶ αὕτη εἶνε ὑπέγγυος διὰ τὰ ἑταιρικὰ χρέη.

2.- Αἴτησιν πρὸς πτώχευσιν ὑποβάλλει ἐλευθέρως ἕνα-
στος τῶν ὁμορρῦθμων συνεταιρῶν. Τοιοῦτον δικαίωμα κέκτηντο
ἀσφαλῶς καὶ οἱ ἑταρόρρυθμοι συνεταιῖροι. Ἐάντιλέγουν εἰς
τὴν δήλωσιν τοῦ ἑνὸς συνεταιῖρου οἱ ἄλλοι, τότε διατάσσεται
ἀποδείξεις περὶ τῆς παύσεως πληρωμῶν. Ἄλλως τὸ δικαστήριον
προβαίνει ἐπὶ τῇ δηλώσει εἰς κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως ὅπως ἐ-
πὶ τῇ δηλώσει τοῦ ἐμπόρου.

3.- Ὁ ἐκκαθαριστής, ἢ οἱ συνεταιῖροι δικαιούνται νὰ ὑ-
ποβάλλουν τὴν αἴτησιν κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐκκαθαρίσεως. Ἐν
διαφωνίᾳ ἀποδεικνύεται ἡ πτωχευσιμότης διὰ νὰ πεισθῇ τὸ δι-
καστήριον περὶ αὐτῆς.

4.- Αἱ πτωχεύσεις τῶν ὁμορρῦθμων συνεταιρῶν εἶνε ἀ-
νεξάρτητοι. Ἡ πτώχευσις τῶν ὁμορρῦθμων συνεταιρῶν εἶνε δι-
αδικασίᾳ ἀνεξάρτητος καὶ διάφορος τῆς πτωχεύσεως τῆς ἑται-
ρείας. Δέον νὰ κηρυχθῇ δι' ἰδιαιτέρας ἀποφάσεως καὶ ἀκολου-
θεῖ ἰδίαν πορείαν. Τοῦτο εἶνε συνέπεια τῆς διαφόρου προσω-
πικότητος τῆς ἑταιρείας ἀπὸ τῆν τῶν συνεταιρῶν. Ὑπάρχουν π-
στωταὶ ἀτομικοὶ τῶν συνεταιρῶν, οἵτινες οὐδεμίαν θέσιν ἔ-
χουν εἰς κοινήν πτώχευσιν ἑταιρείας καὶ συνεταιρῶν. Ζητήμα-
τα ἀκυρώσεων καὶ ἄλλα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς διαδι-
κασίας θὰ κριθοῦν αὐτοτελῶς δι' ἕναστον συνεταιῖρον ἐν τῇ ἀ-
τομικῇ του πτωχεύσει.

5.- Οἱ πιστωταὶ τῆς ἑταιρείας συντρέχουν μὲ τοὺς ἀ-
τομικοὺς πιστωτάς τῶν συνεταιρῶν εἰς πάσας τὰς πτωχεύσεις,
τῶν συνεταιρῶν καὶ τῆς ἑταιρείας. Δέν ἔπονται τῶν ἀτομικῶν
πιστωτῶν. Βεβαίως θὰ γίνουν δεκτοὶ τελικῶς εἰς τὴν πτώχευ-
σιν τῶν συνεταιρῶν, δι' ὅσα ποσὰ δέν ἐπληρώθησαν ἐκ τῆς πτω-
χεύσεως τῆς ἑταιρείας.

6.- Σύνδικος. Δέν ἀποκλείεται διορισμός ἐνός συνδι-

νου καὶ ἐνὸς Εἰσηγητοῦ διὰ πάσας τὰς πτωχεύσεις, ἑταιρείας καὶ συνεταίρων.

7.- Ἄν ὑφίσταται διαχειριστῆς μὴ συνεταῖρος οὐδεμίαν οὗτος ἰδιαιτέραν θέσιν κατέχει εἰς τὴν διαδικασίαν. Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τῆς πτωχεύσεως τῆς ἑταιρείας ἀνήκουν αἱ τυχόν γεγεννημένα κατ' αὐτοῦ ἀγωγαὶ ἐπὶ ἀποζημιώσει ἐκ τῆς διαχειρίσεως.

8.- Οἱ ἑτερόρρυθμοι συνεταῖροι δὲν πτωχεύουν, συνεπεῖα τῆς πτωχεύσεως τῆς ἑταιρείας. Οὔτε, ὅταν, λόγῳ ἀναμείξεως εἰς τὴν διαχείρισιν, εὐθύνωνται ὡς ὁμόρρυθμοι, διότι πέραν τῆς ἀπεριορίστου εὐθύνης δὲν ἀναγράφει ἄλλην κύρωσιν τῆς παραβάσεως ὁ νόμος.

9.- Συμβιβασμός. Ἡ καθ' οἷονδήποτε τρόπον παῦσις τῆς πτωχεύσεως τῆς ἑταιρείας, ἰδίως κατόπιν συμβιβασμοῦ, αἴρει τὴν βάσιν, δι' ἣν ὑφίστανται αἱ πτωχεύσεις τῶν ὁμορρῦθμων συνεταίρων. Δὲν παύουν ὅμως αὐτοδικαίως αἱ πτωχεύσεις τῶν συνεταίρων, ἂν δὲν καταρτισθῇ συμβιβασμός μετὰ τοὺς ἀτομικοὺς πιστωτὰς τούτων, ἢ ἄλλως λήξη ἡ διαδικασία τῆς ἀτομικῆς πτωχεύσεως.

10.- Οἱ συνεταῖροι δύνανται νὰ εἶνε καὶ πιστωτὰς τῆς ἑταιρείας, πλὴν οὐδεμίαν τοῦτο κέρηται πρακτικὴν συνέπειαν, διότι, ὅσα εἰσπράξουν ὡς πιστωτὰς θὰ αὐξήσουν τὸ ἐνεργητικὸν, τὸ ὁποῖον εἶνε ὅπως δῆποτε ὑπέγγυον εἰς τοὺς τρίτους πιστωτὰς τῆς ἑταιρείας.

Διὰ τεχνικοὺς ὅμως λόγους ὀρθὸν νὰ γίνωνται δεκτοὶ πρὸς ἐξέλεξιν καὶ κατάταξιν.

11.- Λύσις ἑταιρείας. Ἡ πτωχευσις, πρὸ τοῦ σταδίου τῆς ἐνώσεως, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς ἑταιρείας κατὰ τὸν νόμον.

12.- Ἡ διαδικασία εἶνε κατά τὰ λοιπὰ ἢ ἴδρα, ὡς καὶ διὰ τὰ φυσικὰ πρόσωπα.

III.- ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ. 1.- Θέσις Διοικητικοῦ Συμβουλίου.- Εἰς τὴν πτώχευσιν ἀνωνύμου ἐταιρείας πρωτεύοντα ρόλον παίζει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐναντίον τοῦ ὅπου στρέφεται ἡ διαδικασία κατὰ τὸ ἄρθρον 526 ἐν τέλει. Καταλαμβάνει τοῦτο τὴν θέσιν ἣν ἔχει ὁ πτωχὸς ἐν τῇ συνήθει πτωχεύσει τῶν φυσικῶν προσώπων.

2.- Δήλωσις πτωχεύσεως. Οἱ ἐντεταλμένοι τὴν διαχειρισιν ἀνωνύμου ἐταιρείας ὑποχρεοῦνται, εὐθύς ὡς ἐπέλθῃ παῦσις πληρωμῶν, νὰ συγκαλέσουν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ νὰ θέσουν ζήτημα ὑποβολῆς δηλώσεως πρὸς πτώχευσιν. Ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβούλιῳ δὲν συμφωνήσῃ, δέον νὰ γοβάλλουν δήλωσιν μόνοι των, ἐφ' ὅσον κρίνουν ταύτην ἀπαραίτητον. Διαφωνούντων τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζει τὸ δικαστήριον μετ' ἀπόδειξιν.

3.- Λύσις ἐντολῆς Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τῆς πτωχεύσεως λύεται ἡ ἐντολή τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὅπερ παραμένει ἐκ τοῦ νόμου τὸ ὄργανον τὸ ἐμπληροῦν τὰς εἰς τὸν ὀφειλέτην ἀνατιθεμένας ὑποχρεώσεις ἐν πτωχεύσει.

4.- Θέσις μετόχων. Οἱ μέτοχοι εἶνε ἐναντι τῆς ἀνωνύμου ἐταιρείας τρίτοι, συνεπῶς οὔτε ὑποχρέωσιν ἔχουν ἐκ τοῦ νόμου νὰ ὑποβάλλουν δήλωσιν, οὔτε ἀρμοδιότητα, ἐφ' ὅσον δὲν εἶνε πιστωταὶ αὐτῆς.

5.- Διάλυσις ἐταιρείας.- Ὅπως εἰς τὰς προσωπικὰς ἐταιρείας οὕτω καὶ εἰς τὴν ἀνώνυμον ἢ πτώχευσις δὲν ἐπιφέρει διάλυσιν μέχρι τοῦ σταδίου τῆς ἐνώσεως.

6.- Ἀνώνυμος ὑπὸ ἐκκαθάρισιν.- Εἰς τὴν περιπτώσει ἀνωνύμου ἐταιρείας ἐν ἐκκαθάρισει τὴν δήλωσιν ὑποβάλλουν οἱ

ἐκκαθαρίσται χωρίς νά συνάγεται οὐδαμόθεν, ὅτι δεόν νά ἐρωτηθῆ ἡ γενική συνέλευσις περί τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

7.- Ρόλος Γενικῆς Συνελεύσεως ἄνωνύμου ἑταιρείας.

Δέν εἶνε σαφῆς οὔτε καί δύναται νά προσδιορισθῆ ἐκ τοῦ νόμου ἡ θέσις τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἐν τῇ πτωχεύσει. Κατ' ἀνάγκην θά διατηρηθῆ διά ν' ἀποφανθῆ ἐπί τοῦ συμβιβασμοῦ καί νά ὑποβάλλῃ σχετικᾶς προτάσεις. Δέν ἀποκλείεται ἐπίσης νά ἐκλέξῃ νέον Διοικητικόν Συμβούλιον, ἢ νά ἐξουσιοδοτήσῃ τό τό παλαιόν νά παραμείνῃ.

Πάντως, καίτοι ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 526 ἐν τέλει συνάγεται ὅτι οἱ κατά τόν χρόνον τῆς κηρύξεως διαχειρίσται ὑποχρεοῦνται ἐκ τοῦ νόμου νά εἶνε εἰς τήν διάθεσιν τῆς πτωχεύσεως καθ' ὅλην τήν διάρκειάν της, ἡ γενική συνέλευσις δέν κωλύεται νά ἐκλέξῃ ἀντιπροσώπους, οἵτινες νά φροντίσουν τά συμφέροντα τῆς ἑταιρείας, ἰδίως νά ζητῶσιν ἀντικατάστασιν τοῦ συνδίκου, νά ἐνεργῶσιν, ὅπου οὗτος ἀμελήῃ, νά ἐνίστανται κατά τῶν πράξεών του, καί ὅ,τι ἄλλο ἀπαίτεῖται ἐκ τῶν πραγμάτων.

8.- Ὁφειλόμενον μετοχικόν κεφάλαιον. Ἄν οἱ μέτοχοι δέν κατέβαλον τό κεφάλαιον τῶν μετοχῶν των μέχρι τῆς κηρύξεως, ἡ ἄνωνυμος ἑταιρεία παραμένει πιστώτρια αὐτοῦ. Δέν στεροῦνται τῶν τυχόν κατά τό καταστατικόν προθεσμιῶν καπαβολῆς.

9.- Ἀξιώσεις κατά Συμβούλων ἐν πτωχεύσει. Ἡ Γενική Συνέλευσις δέν δύναται νά διαθέσῃ περιουσιακά στοιχεῖα τῆς ἑταιρείας μετά την πτώχευσιν, ἰδίως ν' ἀπαλλάξῃ ἰδρυτάς ἢ συμβούλους τῆς εὐθύνης των ἐκ τῆς διαχειρίσεως, διαθέτουσα οὕτω τὰς ἐντεῦθεν ἀξιώσεις. Προγενέστεραι τῆς πτωχεύσεως ἀπαλλαγᾶι ὑπόκεινται εἰς πτωχευτικὴν ἀνάλησιν. Τοῦτο, καί

τοι τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκρίσεως τῶν πράξεων τοῦ ἐντολοδόχου εἶνε προσωπικόν ἐν τῇ ἀστικῇ δικαίῳ, μὴ δυνάμενον ν' ἀσκηθῆ ὑπὸ τρίτου.

10.- Ὁφειλόμενα μερίσματα. Δι' ὀφειλάς ἐν μὴ καταβληθέντων κερδῶν παλαιῶν χρήσεων, ἢ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν οἱ μέτοχοι κατατάσσονται ὡς πιστῶται εἰς τὴν ὁμάδα.

IV.- ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ. Αἱ ἐταιρεῖαι αὗται εἰσῆχθησαν εἰς τὸ παρ' ἡμῶν δίκαιον δυνάμει τοῦ ν. 3190/1955. Ἀποτελοῦν νομικά πρόσωπα καὶ ἐπομένως πτωχεύουν. Ἡ πτώχευσις των ὑπόκειται εἰς τοὺς αὐτοὺς κανόνας μὲ τὴν πτώχευσιν ἀνωνύμων ἐταιρειῶν. Θάνατος, πτώχευσις συνεταίρου δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἐταιρείαν, ἥτις κηρύσσεται εἰς πτώχευσιν ὅταν παύσῃ τὰς πληρωμὰς τῆς.

Ἀίτησιν κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ὑποβάλλουν οἱ διαχειρισταὶ τῆς ἐταιρείας, κατὰ τῶν ὁποίων στρέφεται ἡ διαδικασία τοῦ νόμου. Οἱ λοιποὶ συνεταῖροι δὲν μετέχουν οὔτε ἐπηρεάζονται ἐκ τῆς πτωχεύσεως τῆς ἐταιρείας. Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς ἐταιρείας οἱ συνεταῖροι παρίστανται εἰς τὴν ὁμάδα καὶ συμμετέχουν εἰς αὐτὴν πάντοτε ὡς ἄπλοῖ καὶ ποτέ ὡς προνομιούχοι πιστῶται, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἀρθρου 32 ν. 3190.-

Προτάσεις συμβιβασμοῦ πρὸς τοὺς πιστῶτάς τῆς ἐταιρείας θά ἐγκρίνῃ ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν συνεταίρων.

§ 26.

ΠΕΡΙ ΑΠΛΗΣ ΚΑΙ ΔΟΛΙΑΣ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑΣ

I.- ΙΣΤΟΡΙΚΩΣ. Ὡς ἐλέχθη ἤδη ἐν ἀρχῇ, ἡ πτώχευσις ἦτο παλαιότερον ἀδίκημα, κολαζόμενον ποινικῶς καὶ δὴ μὲ βαρυτάτας ποινάς, διότι ὁ πτωχεύων κατεχρᾶτο τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πιστῶτῶν του καὶ ἐδόλιεύετο αὐτοὺς διὰ νὰ σφετερισθῆ τὴν πε-

ριουσίου των. Αί ἀρχικαί συνθήκαι, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐκυριάρχει τὸ ποινικὸν στοιχεῖον εἰς τὴν πτώχευσιν, ἀφοροῦν τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐπαγγελμάτων κατὰ τὸν Μεσαιῶνα καὶ ἐπηρεάζοντο ἐκ τῆς ἀνάγκης νὰ διασφαλισθῇ ἡ τάξις καὶ ἡ εὐρυθμος ἐκτέλεσις τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν κατὰ τὰς ἀγοράς καὶ πανηγύρεις τῶν ἐμπορικῶν πόλεων τοῦ Μεσαιῶνος, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξηρτᾶτο ὀλόκληρος ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Αἱ ἀρχικαί ἐκεῖναι συνθήκαι μετεβλήθησαν σήμερον, οὐτὼ δὲ παραμένει ὡς ἀνάμνησις τῆς παλαιᾶς μορφῆς τῆς πτωχέσεως ἢ ποινικῶς κολαζομένη πτώχευσις, καθ' ἣν διαπιστοῦνται παραβάσεις τοῦ ἐμπορίου, ἐπιβαρύνουσαι τὴν θέσιν του καὶ ἀποδεικνύουσαι ὅτι ὑπαίτιός ἢ ἐκ βαρέας ἀμελείας προεκάλεσε τὴν οἰκονομικὴν του καταστροφὴν, ἐξ ἧς ζημιοῦνται οἱ πιστωταί του. Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας τὸ ἰσχυρὸν δίκαιον διακρίνει τὴν ἀπλὴν χρεοκοπίαν καὶ τὴν δοκίαν χρεοκοπίαν.

II.- ΑΠΛΗ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑ. Ἡ σύγχρονος ἀντίληψις θεωρεῖ τὸν ἔμπορον θεματοφύλακα τῆς ἰδίας του περιουσίας καὶ τῆς περιουσίας, ἣν τοῦ ἐμπιστεύονται οἱ πιστωταί του. Ἡ διάδοσις τῶν πιστωτικῶν μέσων καὶ τῶν πιστωτικῶν παροχῶν ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι πολλοὶ ἔμποροι ἐργάζονται πολλάκις μὲ 40% κεφάλαια ἀτομικά των καὶ 60% κεφάλαια ξένα. Πρέπει συνεπῶς νὰ φροντίξῃ νὰ διαφυλάσῃ τὰ ξένα κεφάλαια τῶν ὁποίων λόγῳ τῆς θέσεώς του εἶνε θεματοφύλαξ.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων πᾶσα πρᾶξις διὰ τῆς ὁποίας σπαταλᾷ ἢ θέτει ἐν κινδύνῳ τὰ κεφάλαια ταῦτα εἶνε ἀξιόποινος πρᾶξις. Οὕτω τιμωρεῖται μὲ ποινὰς φυλακίσεως, δικαζόμενος εἰς τὸ Πλημμελειοδικεῖον, ἂν αἱ προσωπικαὶ καὶ οἰκιακαὶ του δαπάναι εἶνε ὑπερβολικαὶ καὶ ἂν ἐσπατάλησε χρήματα

εἰς τυχηρά παύγνια, ἢ ἐπιχειρήσεις, ἢ εἰς κυβεῖαν εἰς τὸ Χρηματιστήριον. Αὗται εἶνε αἱ κυριώτεραι περιπτώσεις ἀπλῆς χρεοκοπίας. Τιμωρεῖται ὁ ἔμπορος διὰ βαρεῖαν ἀμέλειαν κατὰ τὴν διαχείρισιν τῶν ἀτομικῶν του καὶ τῶν ξένων κεφαλαίων.

III.- ΔΟΛΙΑ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑ.- Δόλιος χρεοκόπος εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις μεταχειρίζεται δόλον διὰ νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς πιστωτὰς του, ἢ τοι πειρᾶται νὰ ἀποκρύψῃ τὰ βιβλία του, νὰ διαγράψῃ, ἢ ἀλλοιώσῃ τὸ περιεχόμενον των, ἢ ν' ἀποκρύψῃ τὸ ἐνεργητικόν του. δημιουργῶν ἀνυπάρκτους ὀφειλάς, εἰς βάρος τῶν πιστωτῶν του. Ὡς συνεργοὶ τοῦ ἐμπόρου διώκονται μὲ τὰς ποινὰς δολίας χρεοκοπίας ὅσοι τὸν ὑποβοηθήσωσι νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς πιστωτὰς του καὶ ν' ἀποκρύψῃ τὸ ἐνεργητικόν του.

IV.- ΠΟΙΝΑΙ. 1.- Τὸ παλαιὸν δίκαιον. Κατὰ τὸν Παλαιὸν Ποινικὸν νόμον καὶ βάσει τοῦ ἄρθρου 405 οἱ μὲν ἀπλοῦ χρεοκόποι ἐτιμωροῦντο μὲ ποινὴν φυλακίσεως ἀπὸ ἑνὸς μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν, ἐνῶ οἱ δόλιοι χρεοκόποι ἐτιμωροῦντο μὲ εἰρητὴν. Διὰ τοὺς κολλυβιστὰς, μεσίτας καὶ χρηματιστὰς προεβλέποντο βαρύτεραι ποιναι, ἥτοι διὰ τὴν ἀπλὴν χρεοκοπίαν ποινὴ εἰρητῆς καὶ διὰ τὴν δολίαν πρόσκαιρα δεσμὰ.

2.- Ὁ νέος Ποινικὸς Κώδιξ ὁ τελικῶς κυρωθεὶς διὰ τοῦ νόμου 1492 τοῦ 1950 μεταβάλλει ἐπὶ τὸ ἡπιώτερον τ' ἀνωτέρω ἰσχύοντα. Οὕτω:

α.- Δολία καὶ ἀπλῆ χρεοκοπία, ὡς καὶ ἡ καταδολίευσίς τῶν πιστωτῶν τιμωροῦνται μόνον, τῇ ἐγκλήσει τοῦ παθόντος.

β.- Ποινὴ εἶνε εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, ἡ ποινὴ τῆς φυλακίσεως ἣτις κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ νέου Ποινικοῦ Κώδικος κατ' ἐλάχιστον ὄριον εἶνε δέκα ἡμέραι.

γ.- Διὰ πᾶσαν πρᾶξιν καταδολιεύσεως τῶν δανειστῶν του, ἥτοι ἐκ προθέσεως ματαιώσεως τῆς ἱκανοποιήσεως αὐτῶν

δι' ἀπαλλοτριώσεως, ἀποκρύψεως, καταστροφῆς περιουσιακῶν στοιχείων ἢ χαλκείσεως ψευδῶν χρεῶν ὁ ἔμπορος τιμωρεῖται μέ φυλάκισιν τό πολὺ μέχρι δύο ἐτῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 397 Π.Κ.

δ.- Δι' ἀπλῆν χρεοκοπίαν ἢ καταγιγνωσκομένη ποινή εἶνε βαρυτέρα σήμερον τῆς ἐπὶ δολίᾳ προβλεπομένης. Οὕτω τό ἄρθρον 398 Ποινικοῦ Κώδικος διὰ μέν τήν δολίαν χρεοκοπίαν προβλέπει ποινάς μέχρις ἐνός ἔτους φυλακίσεως, ἐνῶ διὰ τήν ἀπλῆν μέχρι δύο ἐτῶν φυλακίσεως.

ε.- Αἱ ἠπιώτεραι ποιναί τῆς δολίας χρεοκοπίας θά ἐφαρμοσθοῦν εἰς ὅσας ἐκ τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 684 μέχρι καί 693 Ἐμποριοῦ νόμου δέν ἐμπέπτουν εἰς τήν γενικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 397 τοῦ νέου Ποινικοῦ Κώδικος.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥΠ Ε Ρ Ι Π Τ Ω Χ Ε Υ Σ Ε Ω Σ .

ξ	1. <u>ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑΙ</u>	σελ.	3
ξ	2. <u>ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ</u>	"	5
ξ	3. <u>ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΤΑΣΕΙΣ</u>	"	8
ξ	4. <u>ΤΟ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ</u>	"	12
ξ	5. <u>Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ</u>	"	15
	I. II. Ο νόμος 2810/1954 περί αναγκαστικής δια- χειρίσεως	"	16
	III. Τό Ν.Δ. 3562/1956 περί υπαγωγής άνωνύμων εταιρειών υπό είδικήν έκκαθάρισιν.	"	16
	<u>ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ</u>		
ξ	6. <u>ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΗΡΥΞΕΩΣ.</u>	"	20
ξ	7. <u>ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΠΡΟΣ ΚΗΡΥΞΙΝ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ</u>	"	23
ξ	8. <u>ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ</u>	"	27
	I. Εΐδη άρμοδιότητος σελ. 27. II. Καθολικότης, ή πολλαπλότης σελ. 29. III. - "Ενδίκια μέσα κατά της πτωχευτικής άποφάσεως σελ. 32. IV. 'Ημέρα παύ- σεως πληρωμών, σελ. 33.		
ξ	9. <u>ΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ</u>	"	35
	<u>ΓΕΝΙΚΩΣ</u>		
ξ	10. <u>ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ</u>	"	36
	I. Δημοσίου δικαίου σελ. 36		
	II. 'Ιδιωτικού δικαίου σελ. 37		
ξ	11. <u>ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ</u>	"	44
	I. II. "Ακυροι πράξεις σελ. 45. III. Πράξεις ά- κυρώσιμοι σελ. 47. IV. Συναφή θέματα σελ. 49.		
	V. Καταβολές εις πιστωτών, σελ. 51.		

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΤΩΧΕΥΣΙΝ

12. <u>Ο ΕΙΣΗΓΗΓΗΤΗΣ</u>	σελ. 52
13. <u>ΟΙ ΣΥΝΔΙΚΟΙ</u>	" 56
I. II. Προσωρινοί σύνδικοι σελ. 57. III. 'Οριστικοί σύνδικοι σελ. 60. IV. Σύνδικοι ενώσεως σελ. 63	
V. Φύσις ἀξιώματος σελ. 64. VI. Παῦσις σελ. 65 "	"
VII. Κριτική σελ. 66	"
14. <u>ΟΙ ΠΙΣΤΩΤΑΙ</u>	" 67
15. <u>ΠΕΡΙ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ</u>	" 74
16. <u>ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ</u>	" 77
17. <u>ΤΡΙΤΟΙ ΕΝ ΤΗ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙ</u>	" 80
18. <u>Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙ</u>	" 86
19. <u>ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ</u>	" 90
20. <u>ΑΠΛΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ</u>	" 91
I. - Σύνταξις σελ. 91. II. 'Αποτελέσματα, σελ. 94	
III, - 'Ακύρωσις σελ. 95.	
21. <u>ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΕΠΙ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΕΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ</u>	" 98
22. <u>ΕΓΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ</u>	" 99
23. <u>ΤΟ ΣΤΑΔΙΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ</u>	" 102
24. <u>Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ</u>	" 105
25. <u>ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ</u>	" 107
I. - Γενικῶς σελ. 107. II. 'Ομόρρυθμοι, ἑτερόρρυθμοι σελ. 108. III. 'Ανωμόμου ἑταιρείας σελ. 111.	
26. <u>ΠΕΡΙ ΑΠΛΗΣ ΚΑΙ ΔΟΛΙΑΣ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑΣ</u>	" 113
I. - 'Ιστορικῶς σελ. 113. II, III, IV, 'Απλῆ, δολία χρεοκοπία καὶ ποινά σελ. 114.	